

Gemeente
ROZENDAAL

Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

Voorwoord

Inleiding

Voor u ligt de programmabegroting 2021 en de meerjarenbegroting 2022-2024. We lichten de financiële en inhoudelijke hoofdlijnen toe.

1. Financiële hoofdlijnen

1.1 Nog altijd een gezonde financiële positie

De ontwikkeling van het financieel perspectief ziet er als volgt uit.

	2021	2022	2023	2024
Stand kadernota 2021-2024	43.200	49.363	57.809	39.171
Autonome ontwikkelingen	-17.190	-34.848	-54.106	-48.546
Begrotingssaldo	26.010	14.515	3.703	-9.375

Het college constateert dat de financiële positie van de gemeente Rozendaal onverminderd goed is. We zijn financieel gezond – een uitspraak die helaas steeds minder gemeenten ons kunnen nazeggen. Er is de afgelopen maanden veel aandacht geweest voor de preciaire financiële positie van gemeenten. Steeds meer gemeenten worstelen met het sluitend krijgen van hun meerjarenbegroting, ook gemeenten in onze regio. De oorzaken mogen bekend verondersteld worden: aanhoudende tekorten in het sociaal domein (jeugd, maar ook de aanzuigende werking van het Wmo-abonnementstarief) en de opschalingskorting op het gemeentefonds. Daar komen de kosten voor de coronacrisis bovenop. Hoewel de zorgen in Rozendaal niet acuut zijn, blijft behoedzaamheid geboden. Ook voor ons brengt de coronacrisis vanaf 2021 (financiële) onzekerheid met zich mee, zij het een stuk minder manifest dan in gemeenten met meer economische activiteit en een minder sterke sociale structuur. Tegelijkertijd moeten wij ook in Rozendaal oog houden voor de ontwikkeling van de kosten in het sociaal domein.

In de begroting die het college nu presenteert is in het laatste jaar sprake van een begrotingstekort. Gezien de geringe omvang hiervan en de sterke vermogenspositie van de gemeente is er geen aanleiding hierop nu actie te ondernemen. Mocht de Kadernota 2022 een verslechtering van het financieel perspectief laten zien, is er voldoende tijd om hierop te anticiperen. Voor wat betreft het financieel toezicht door de provincie op deze begroting zijn ook geen bijzonderheden te verwachten. De provincie toetst meerdere onderdelen voor een goed beeld van de financiële positie waarbij, naast een gezond weerstandsvermogen, veel waarde wordt gehecht aan structureel sluitende begroting in vooral het eerste jaar.

1.2 Wijzigingen ten opzichte van de kadernota

Bij de behandeling van de kadernota, in de raadsvergadering van 7 juli 2020, bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen van de begroting tot en met dat moment en daarmee over de ontwikkeling van het financieel perspectief. Ten opzichte van de kadernota hebben zich een aantal, per saldo, negatieve autonome ontwikkelingen voorgedaan wat resulteert in een iets minder gunstiger financieel perspectief. De oorzaken hiervoor zijn vooral de meerkosten voor plaagdierbestrijding en de lagere inkomsten voor de uitgaven voor bijstandverlening. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de begroting.

1.3 Onzekerheden 2022 en verder

De grootste onzekerheid in de begroting op de langere termijn wordt gevormd door de herverdeling van het gemeentefonds. Medio oktober 2020 zijn hiervan de eerste effecten per gemeente bekend waarna consultatie bij de VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur plaatsvindt. Dit betekent dat we in de Kadernota 2022 hier concreter over kunnen zijn. Ons financieel perspectief zal er dan anders – minder gunstig - uitzien. Ook een ander herverdelingsvraagstuk, te weten de kosten van de brandweezorg in onze veiligheidsregio (VGGM) heeft met grote waarschijnlijkheid een negatief effect op de begroting van Rozendaal. De raad zal hier op termijn keuzes in moeten maken, waarbij we op voorhand al opmerken dat er relatief weinig knoppen zijn om aan te draaien in onze exploitatielasten.

Een andere onzekere factor betreft corona. De directe financiële effecten van corona lijken voor onze gemeente beperkt. Daar waar we extra kosten maken, dit geldt vooral voor de zogenaamde TOZO-regeling, worden de kosten door het Rijk volledig vergoed. Dit zal naar verwachting ook in 2021 het geval zijn. In welke mate er sprake zal zijn van indirecte effecten is op dit moment gissen. Dat hangt vooral af van het feit hoe lang het Rijk steun moet

blijven verlenen en wat hiervan de effecten op de Rijksbegroting en daarmee het gemeentefonds zijn. Vooral nog is hiervan geen inschatting te maken.

1.4 Ontwikkeling vermogenspositie

Naast het financieel meerjarig perspectief van baten en lasten, is uiteraard ook de ontwikkeling van de vermogenspositie van belang voor een totaaloordeel van de financiële positie. Deze ziet er onveranderd goed uit.

	Begroot 1-1-2021	Begroot 1-1-2022	Begroot 1-1-2023	Begroot 1-1-2024	Begroot 1-1-2025
Algemene reserve	4.196.351	3.971.451	3.871.451	3.871.451	3.871.451
Bestemmingsreserves	6.144.466	5.758.709	5.694.516	5.530.857	5.371.727
Voorzieningen	1.206.663	1.305.663	1.394.663	1.479.663	1.569.663
Totaal	11.547.480	11.035.823	10.960.630	10.881.971	10.812.841

In de stand van de algemene reserve is rekening gehouden met alle, tot nu toe genomen, raadsbesluiten waarbij dekking uit de algemene reserve aan de orde is. Het financiële risicoprofiel is ongewijzigd gebleven, waardoor de weerstandsratio uitkomt op 15,7.

1.5 Ontwikkeling lokale lasten

Conform bestaand beleid is het uitgangspunt dat de OZB alleen voor de inflatie wordt gecorrigeerd. Dat wil zeggen een verhoging van 1,5% voor woningen en niet-woningen. De totale WOZ-waarde is gestegen door een stijging van de huizenprijzen, uitbreiding van het aantal woningen en een verschuiving van niet-woning (grond) naar woning. Voor het bepalen van de nieuwe OZB-percentages is de geraamde opbrengst uit de begroting (vermeerderd met de opbrengst van extra woningen en verschuiving tussen woning en niet-woning) het uitgangspunt. Het WOZ% (OZB eigenaar woningen) kan daarom dalen van 0,1000% in 2020 naar 0,0952% in 2021¹. Op basis van het uitgangspunt van 100% kostendekkendekking hoeft de rioolheffing niet te stijgen. De tarieven voor afvalstoffenheffing stijgen wel met 8% vanwege een stijging van de kosten voor afvalinzameling en -verwerking. De ontwikkeling van de lokale lastendruk komt met 2,4% iets uit boven de gemiddelde inflatie van 1,5%.

1. Inhoudelijke hoofdlijnen

Onze financiële positie biedt op dit moment (enige) ruimte voor intensiveringen en nieuwe initiatieven, vooral als het eenmalige uitgaven betreft. Een relatief luxe positie. Het jaar 2021 is het laatste volle jaar van deze collegeperiode. We benutten het jaar om de openstaande onderdelen uit het coalitieakkoord 2018-2022 *Naar een toekomstbestendig en duurzaam Rozendaal* zo veel als mogelijk uit te voeren. Daarnaast doen zich logischerwijs een aantal nieuwe ontwikkelingen voor, die we in deze begroting een plaats hebben gegeven. We benoemen, zonder volledig te willen zijn, op hoofdlijnen een aantal inhoudelijke thema's en accenten.

2.1 Verbindende gemeente

We willen inwoners betrekken bij gemeentelijke opgaven en plannen. Vanaf voorjaar 2019 is het college van B&W onder de noemer 'Buurt aan Tafel' met alle buurten in gesprek gegaan. Een tweede ronde is voorzien voor eind 2021-begin 2022 (één buurt hopen we in voorjaar 2021 in te plannen). Naar we hopen is de coronacrisis dan achter de rug en zijn fysieke bijeenkomsten voor grote(re) groepen mensen weer mogelijk. Het college werkt aan een notitie burgerparticipatie en zoekt hierbij aansluiting bij een raads werkgroep dat aan de slag wil met de rol van de raad in participatieve processen. Oorspronkelijk zouden deze beide activiteiten vorm krijgen 2020, maar onder andere door de coronacrisis loopt dit uit naar 2021.

Behalve in fysieke zin, willen we ook digitaal een verbindende gemeente zijn. In 2021 stellen we een visie op digitalisering op, met een actieplan voor 2021 en verder. Het gaat om investeringen in digitale dienstverlening aan onze burgers (en bedrijven), aansluiting op DigiD en eHerkenning en digitalisering van onze postafhandeling/archivering en stukkenstroom. Een DMS (document management systeem) is noodzakelijk om straks eenduidig gegevens aan te kunnen leveren.

¹ Omdat de waardering van de onroerende zaken het gehele jaar doorloopt, is bovenstaande berekening een eerste indicatie van de tarieven. In december zijn, bij het vaststellen van de verschillende belastingverordeningen, de definitieve tarieven bekend.

We blijven ook de verbinding zoeken op regionaal niveau, omdat we ervan overtuigd zijn dat we door samenwerking meer bereiken. De 18 gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen staan voor grote opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid en economie en werkgelegenheid, opgaven waar ook Rozendaal in deelt. Daarom willen we de regionale samenwerking versterken. In 2021 krijgt de nieuwe regionale agenda van de *Groene Metropoolregio* vorm. De raad krijgt in 2021 de keuze om in te tekenen op de onderdelen van deze agenda.

2.2 Energieneutrale gemeente

De in 2021 op te pakken activiteiten vanuit de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 bouwen voort op de ingezette werklijnen energiebesparing, energieopwekking en duurzame warmte. Ook in 2021 blijven we inwoners informeren, stimuleren en enthousiasmeren op het verduurzamen van hun woning, via de nieuwe website Duurzaam Rozendaal, collectieve inkoopacties, inzet van een energiecoach en het beschikbaar stellen van financieel instrumentarium. Daarnaast worden diverse activiteiten georganiseerd via Energieloket Midden Gelderland (ELMG) of samen met lokale initiatieven zoals de werkgroep duurzaamheid of coöperatie De ZonneRoos.

In de regio blijven we actief meewerken aan de Regionale Energiestrategie. We stimuleren alle mogelijke duurzame opwekprojecten die binnen de bebouwde kom van Rozendaal mogelijk zijn. De raad wordt in 2021 gevraagd de definitieve RES 1.0 vast te stellen. Ook stellen we in 2021 de Transitievisie Warmte op ten behoeve van de warmtetransitie in Rozendaal naar een aardgasvrije gebouwde omgeving.

In 2021 leggen we een basis voor een hernieuwde uitvoeringsagenda (de huidige loopt tot en met 2021). Voor 2022 is in deze begroting rekening gehouden met een extra dotatie in de reserve Energietransitie van € 100.000.

2.3 Verkeersveilige gemeente

Op wegen waar de maximumsnelheid regelmatig wordt overschreden, zoals de Kerklaan, wordt in overleg met de politie bezien of verbetering mogelijk is. Een concreet voorstel voor de Kerklaan leggen we begin 2021 aan de raad voor.

Op een aantal plekken in onze gemeente, waarvan de afgelopen tijd duidelijk is geworden dat een kleine ingreep nodig is (bijvoorbeeld doordat het tijdens Buurt aan Tafel werd genoemd) investeren we in 2021 (en mogelijk eerder) in maatregelen die de verkeersveiligheid ten goede komen en in maatregelen die helpen wateroverlast te voorkomen. We bekostigen deze infrastructurele aanpassingen uit de opbrengst van de verkoop van de Torckschool aan Geldersch Landschap & Kasteelen.

2.4 Groene en duurzame gemeente

Op de Veluwe wordt een nieuw wandelknooppuntennetwerk aangelegd, vergelijkbaar met het al bestaande fietsknooppuntennetwerk. Wij leggen dit wandelknooppuntennetwerk ook in Rozendaal aan. Dit project maakt onderdeel uit van de netwerksamenwerking VeluweAlliantie, waardoor 50% van de investeringskosten worden gefinancierd door de provincie. Voor de gemeente Rozendaal resteert een beperkte eenmalige investering.

Door minder vaak te maaien blijven wij de biodiversiteit van bermen en overig groen stimuleren. In 2016 is wettelijk bepaald dat er geen chemische middelen meer ingezet mogen worden ter bestrijding van onkruid in de openbare ruimte. We bestrijden het onkruid op verharding door vegen, borstelen en branden. We hebben gemerkt dat de totale beeldkwaliteit hierdoor is afgenomen. In 2021 intensiveren we daarom de onkruidbestrijding op verharding.

In 2020 is beleid opgesteld om te trachten het aantal kilo's restafval per inwoner te verminderen, doormiddel van betere scheiding. Dit is vastgelegd in het Grondstoffenbeleid 2021 t/m 2024 en vormt de basis voor de aanbesteding van afvalinzameling per 2021. We zetten extra in op communicatie over het nieuwe beleid en de gevolgen voor huisvuilinzameling, vooral in de eerste helft van 2021.

Vanaf 2021 plegen we een extra inspanning om het unieke karakter van onze historische begraafplaats in stand te houden. Hiervoor hebben wij een subsidie aangevraagd. Dit stelt ons in staat ondergronds te bemesten waardoor we de levensduur van bomen kunnen verlengen en de noodzakelijke nieuwe aanplant kunnen laten groeien. Bovendien vindt onderhoud van de paden plaats, zodat deze begaanbaar blijven en beter bestand zijn tegen heftige regenbuien.

2.5 Digitaal bereikbare gemeente

In 2020 werd bekend dat voldoende Rozendalers zich hebben ingeschreven voor de aanleg van glasvezel door Glasvezel Buitenaf (onderdeel van DeltaFiber). Naar verwachting zal Glasvezel Buitenaf eind 2021 het glasvezelnetwerk voor Rozendaal opleveren. De verwachte kosten voor het toezicht op de werkzaamheden worden gedekt door de leges die Glasvezel Buitenaf betaalt voor de aanleg van dit glasvezel netwerk.

2.6 Sociale gemeente

De bezuinigingen in het sociaal domein die de gemeente Rheden doorvoert, hebben ook voor onze gemeente gevolgen. Hetzelfde geldt voor de inspanningen vanuit onze MGR module inkoop om meer grip te krijgen op de regionale Inkoop Wmo en Jeugd, en voor de inspanningen vanuit de BVO DRAN om het doelgroepenvervoer kostenefficiënter in te richten. De gemeente Rheden gaat veel meer met lumpsum bekostiging werken, en Rozendaal haakt daarop aan. In 2021 worden de samenwerkingsafspraken Sociaal domein tussen de gemeenten Rozendaal en Rheden herzien. Dit is onder meer nodig vanwege de inwerkingtreding van de AVG en de invoering van nieuwe wetten, zoals de Wvvgz. Ook de afspraken met betrekking tot uitvoeringskosten voor de taken voor Wmo en jeugdzorg worden in 2021 onderwerp van gesprek met de gemeente Rheden. De afspraken zijn aan herziening toe. De afrekeningen van de laatste jaren bleken hoger dan begroot.

2.7 Professionele gemeente

In de doorontwikkeling van de organisatie willen we de komende periode een been bijtrekken. We hebben de contouren hiervan geschetst in de commissievergadering in juli 2020 (*Stand van zaken organisatieontwikkeling*): “De ambitie is om, zelfstandig én in samenwerking, de opgaven waar hedendaagse gemeenten voor staan op Rozendaalse schaal en naar Rozendaalse maat invulling te geven. We hebben grote veranderingen achter de rug, denk aan de decentralisaties in het sociale domein. En we zijn met grote opgaven bezig, bijvoorbeeld in de energietransitie en de implementatie van de Omgevingswet. De doorontwikkeling van onze organisatie dient op dergelijke opgaven aan te sluiten, zowel in taken, rollen en processen als in competenties en kwaliteiten van de medewerkers.”

In 2021 gaat onder andere veel aandacht uit naar het opnieuw inrichten van onze gehele digitale basisinfrastructuur in de hernieuwde ICT-infrastructuur van De Connectie. Hieraan worden hoge (beveiligings)eisen gesteld waardoor de andere deelnemende gemeenten ook nog niet volledig zijn aangesloten op deze infrastructuur.

In 2022 is de invoering van de Omgevingswet gepland. De gemeente is gestart met de voorbereidingen voor de invoering, waarbij het door de raad vastgestelde Ambitiedocument Omgevingswet kaderstellend is. In 2021 is onder andere een investering nodig in de organisatie, in digitalisering en werkprocessen.

Daarnaast werkt de gemeente aan het ‘in control’ komen/blijven op zowel eigen werk, als uitbestede taken en het organiseren van de juiste informatie ten behoeve van sturing en verantwoording richting college en raad.

13 oktober 2020

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Rozendaal,
de secretaris,
B. Boelens

de burgemeester,
drs. E. Weststeijn

Inhoudsopgave

OPBOUW EN LEESWIJZER	7
PROGRAMMA'S	9
PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	10
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	17
PROGRAMMA 2: VERKEER EN VERVOER	21
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS.....	25
PROGRAMMA 5: OPENBAAR GROEN, SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	28
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	32
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	40
PROGRAMMA 8: VOLKSHUIVESTING, RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN STEDELIJKE VERNIEUWING.....	44
FINANCIEEL MEERJARIG PERSPECTIEF.....	47
RECAPITULATIESTAAT EN OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	48
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	50
ONTWIKKELING FINANCIEEL MEERJARIG PERSPECTIEF.....	51
PARAGRAFEN.....	53
INLEIDING	53
PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN.....	54
PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	56
Meerjarig overzicht van Reserves en Voorzieningen	60
PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	63
PARAGRAAF 4 FINANCIERING.....	65
PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING	66
PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN	71
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID	77
PARAGRAAF 8 INFORMATIEVEILIGHEID EN PRIVACY	78
FINANCIËLE OVERZICHTEN	80
GEPROGNOSTICEERDE BALANS.....	81
STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES.....	82
EMU-SALDO	83

Opbouw en leeswijzer

Bij de opzet van het boekwerk borduren we voort op de begroting van 2020. De begroting biedt daarmee een prima basis om ook de toekomstige jaarstukken, en zo nodig de tussentijdse rapportages, hierop te laten aansluiten. Tevens zijn de laatste aanbeveling van de commissie BBV toegepast.

De begroting bestaat grofweg uit 4 delen:

- de programma's;
- het financieel meerjarig perspectief;
- de paragrafen;
- de financiële overzichten.

Programma's

In de acht programma's wordt per taakveld een uiteenzetting gegeven over het te voeren beleid en zijn ook de baten en lasten per taakveld inzichtelijk gemaakt. We volgen in onze programma-indeling en taakvelden de indeling uit het BBV (besluit begroting en verantwoording). Deze uniforme indeling helpt om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen.

Wat willen we bereiken?

Bij de eerste W-vraag: 'wat willen we bereiken' zijn op hoofdlijn de te behalen doelen met het programma opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Naast een beknopte beschrijving van de reguliere taken zijn hier ook de actiepunten uit het coalitieakkoord 2018-2022 opgenomen.

Wat mag het kosten?

Per voorgeschreven taakveld wordt inzicht gegeven in:

- de baten en lasten van de meeste recente jaarrekening;
- de baten en lasten van het huidige jaar (stand turap 2 van 2020);
- de baten en lasten van het aankomende begrotingsjaar;
- de baten en lasten van de drie jaren daaropvolgend.

Tevens wordt inzicht geboden in de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves die betrekking hebben op het programma, en geven we een toelichting op relevante afwijkingen ten opzichte van de vorige meerjarenbegroting.

Beleidsindicatoren

Per programma worden de verplicht voorgeschreven beleidsindicatoren opgenomen. Om deze iets meer in perspectief te plaatsen is ook de indicator zoals die in de begroting van 2020 was opgenomen weergegeven en het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners.

Verbonden partijen

Elk programma wordt afgesloten met het benoemen van verbonden partijen die een bijdrage aan het programma leveren.

Financieel Meerjarig Perspectief

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van alle lasten en baten op de programma's. Nieuw is daarbij een extra overzicht zoals door de provincie geadviseerd. Daarnaast wordt inzicht geboden in de financiële ontwikkeling van het meerjarig perspectief, eventuele investeringen en de manier waarop daar invulling aan kan worden gegeven.

Paragrafen

In de paragrafen worden vanuit een dwarsverband op de programma's diverse onderwerpen behandeld die de bedrijfsvoering in brede zin betreffen. Het gaat in de paragrafen niet om de 'wat', maar om de 'hoe-vraag'. Er zijn zeven voorgeschreven paragrafen:

- hoe gaan we om met belastingen (lokale heffingen) (paragraaf 1)?
- hoe worden risico's beheerst en welk effect heeft dat op het weerstandsvermogen (paragraaf 2)?
- hoe onderhouden we onze bezittingen en openbare ruimte (paragraaf 3)?
- hoe lopen de geldstromen en onze vermogenspositie (paragraaf 4)?
- hoe is de bedrijfsvoering geregeld (paragraaf 5)?
- met wie vormen wij verbonden partijen en hoe zijn de afspraken geregeld (paragraaf 6)?
- hoe is ons grondbeleid (paragraaf 7)?

We hebben een achtste, niet verplichte, maar wel gewenste, paragraaf hieraan toegevoegd over informatieveiligheid en privacy:

- hoe waarborgen wij de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van onze (digitale en fysieke) informatie en hoe gaan wij om met persoonsgegevens (paragraaf 8)?

Financiële overzichten

Tot slot zijn er een aantal overzichten opgenomen die door het BBV worden voorgeschreven en die vooral voor de provinciaal toezichthouder relevante informatie bevatten.

Programma's

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Gemeentewet;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Internationaal personen- en familierecht;
- Besluit Burgerlijke stand;
- Wet op de Lijkbezorging;
- Burgerlijk Wetboek;
- Paspoortwetgeving;
- Wegenverkeerswetgeving;
- Wet Basisregistratie Personen (BRP);
- Wet justitiële documentatie;
- Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- Kieswet;
- Rijkswet op het Nederlanderschap;
- Algemene wet bestuursrecht;
- Wet WOZ (waardering onroerende zaken);
- BBV (besluit begroting en verantwoording);
- Wet fido (financiering decentrale overheden).

Wat willen we bereiken?

- Het op democratische en efficiënte wijze laten functioneren van de bestuursorganen raad, burgemeester en wethouders en de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan (evenals de organisatie), gebaseerd op de strategische visie van de gemeente.
- Het zorgvuldig en op juridisch correcte wijze registreren van privacygevoelige persoonsgegevens teneinde met gebruikmaking van die gegevens op klantvriendelijke wijze formele persoonsdocumenten en -gegevens te verstrekken, formele handelingen ten aanzien van de burgerlijke staat van personen te verrichten, te voltrekken en te bekrachtigen en ter zake diensten te verstrekken.
- Het op zorgvuldige, klantvriendelijke en correcte wijze - gevraagd en ongevraagd - verstrekken van relevante informatie aan inwoners en andere belanghebbenden over het gemeentelijk beleid, gemeentelijk functioneren en gemeentelijke activiteiten.
- Zorgdragen voor goed financieel beheer, opdat de gemeente Rozendaal financieel gezond blijft.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Bestuur

Op het taakveld Bestuur komen de kosten voor de bestuursorganen en de bestuurlijke samenwerking tot uitdrukking.

Gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders

Sinds 21 maart 2018 is de zetelverdeling in de gemeenteraad van Rozendaal als volgt:

- Rosendael'74 3 zetels;
- PAK 3 zetels;
- BGR 3 zetels.

Het college van burgemeester en wethouders bestaat uit burgemeester Ester Weststeijn en de wethouders Marieke Albricht-Brinkman (Rosendael'74) en Anton Logemann (PAK).

Begin 2020 zijn raad en college bij elkaar gekomen in een werkconferentie. Uit deze conferentie komen een aantal (mogelijke) acties voort voor 2020 en verder, waarvan er minimaal één in 2021 verder vorm krijgt, te weten een raads werkgroep 'spoorboekje participatie' (zie verder onder het kopje 'bestuursstijl'). Daarnaast is het voornemen om in 2021 voor de raad een werkbijeenkomst over integriteit te organiseren.

Effect corona op gemeenteraad

Onder invloed van de coronamaatregelen heeft de gemeenteraad in 2020 deels digitaal vergaderd. Na het reces zijn de fysieke vergaderingen hervat. Gegeven de beperkingen van onze eigen raadszaal, wordt voor de (fysieke) vergaderingen van de gemeenteraad vanaf november 2020 gekeken naar een alternatieve locatie.

Onze gemeente zendt onder normale omstandigheden tot nu toe de raadsvergaderingen niet digitaal uit. Publiek is onder normale omstandigheden welkom op de publieke tribune. Als gevolg van de coronacrisis hebben we de afgelopen maanden – vooralsnog als tijdelijke maatregel – wél voor een livestream gezorgd. Dit omdat onze raadszaal niet groot genoeg is om publiek te ontvangen én te voldoen aan de coronamaatregelen. Op deze wijze blijven we, ook in deze bijzondere tijden, de openbaarheid van onze raadsvergaderingen borgen. Deze vergaderingen zijn live en achteraf via het YouTube kanaal van de gemeente Rozendaal te zien en horen. Momenteel wordt gewerkt aan een voorstel om structureel (los van corona) de commissie- en raadsvergaderingen digitaal uit te zenden, live én later terug te luisteren. Daarvoor zijn investeringen in apparatuur en website noodzakelijk. De intentie is dat de raad voor het einde van 2020 hierover besluit. Bij een positief besluit houden we in de uitvoering rekening met de wettelijke vereisten, zoals ondertiteling.

Bestuursstijl

De samenleving verandert, inwoners hebben directer toegang tot informatie en willen actiever betrokken worden bij (beleids)ontwikkelingen die hen direct aangaan. De rol van de gemeente verandert daardoor. In Rozendaal zijn de inwoners zeer betrokken bij de gemeente. Niet voor niets wordt het gemeentebestuur gevormd uit louter plaatselijke partijen. De gemeente probeert, nog meer dan dat voorheen al gebeurde, de inwoners in een vroegtijdig stadium te betrekken bij gemeentelijke opgaven en plannen. Tussen mei 2019 en maart 2020 is het college van B&W onder de noemer 'Buurt aan Tafel' met alle buurten in Rozendaal in gesprek gegaan. De raad heeft een evaluatie in de vorm van een raadsinformatiebrief ontvangen. Het voornemen was om in de herfst van 2020 wederom een gesprek in de stijl van Buurt aan Tafel te organiseren voor de buurt rond IKC Dorpsschool/Bremheuvel. De coronacrisis gooit roet in het eten; op het moment van schrijven is het niet verstandig een fysieke oploop voor een grote(re) groep mensen te organiseren. We verplaatsen deze tweede Buurt aan Tafel naar het voorjaar van 2021. In de periode september 2021 – februari 2022 organiseren we wederom een ronde Buurt aan Tafel voor de overige zes buurten, waarbij op dat moment bekeken wordt of één of meer buurten samengevoegd kunnen worden. Alle buurten zijn dan in deze collegeperiode twee maal aan de beurt gekomen.

In februari 2020 was burgerparticipatie een van de thema's in de werkconferentie van raad en college. Naar aanleiding daarvan start een raads werkgroep burgerparticipatie. Deze gaat aan de slag met het thema 'rol van de raad bij participatieve processen'. Doel hiervan is onder meer om de raad in de toekomst in staat te stellen een bewustere keuze te maken om een vraagstuk wel/niet samen met bewoners op te pakken, om scherpere te krijgen in de kaders die de raad zichzelf – en mogelijk ook het college – mee geeft in participatieve processen ('aan de voorkant') en om helderheid te geven over de rol van de raad in relatie tot de uitkomsten van een participatieproces ('aan de achterkant'). In aansluiting hierop werkt het college aan een notitie burgerparticipatie uit en gaan we hierover met de raad in gesprek. Oorspronkelijk was deze notitie voorzien voor 2020. Dit wordt nu naar verwachting eerste kwartaal 2021.

(Regionale) samenwerking, zelfstandigheid

Rozendaal is een zelfstandige en zelfbewuste gemeente, die opereert vanuit de kracht van kleinschaligheid en nabijheid. Bij de uitvoering van onze taken overwegen we continue wat de beste manier is om deze te organiseren. Vooralsnog kiezen we hierbij niet voor één exclusieve samenwerkingspartner maar voor die partner(s) waar de taak het beste past.

In de volgende tabel hebben we voor een aantal belangrijke projecten en taken benoemd op welk gebied wij op dit moment al samenwerken en met wie.

Onderwerp	Huidige partner(s)
Milieuzorg en handhaving	ODRA, gemeente Rheden
Bedrijfsvoering	Gemeente Rheden en in het verlengde daarvan De Connectie (uitvoeringssamenwerking Arnhem, Rheden, Renkum) en vaste externe partners
Waardering onroerende zaken en belastingheffing	De Connectie
Werk en inkomen	Gemeente Rheden, MGR, Scalabor
Ruimtelijke ordening	Gemeente Rheden
Riolering en zorgplicht water	Gemeente Rheden, Waterschappen Veluwe en Rijn&IJssel, regionaal orgaan Cluster Rijn 6
Recreatie en toerisme	Gemeenten Veluwezoom, Leisurelands
Economie	Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region en Stichting Economic Board Arnhem Nijmegen
Sociaal Domein	Gemeente Rheden en de Modulair Gemeentelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland
Brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing	VGGM
Zorg (in de breedte) GGD	VGGM
Verkeer en vervoer	Provincie, GR Doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (DRAN)

Voor een nadere toelichting en een compleet overzicht van verbonden partijen wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden partijen.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is een raadsvoorstel in voorbereiding waarin wordt voorgesteld de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen en daarmee tussen de 18 gemeenten te versterken. Dit voorstel bestaat uit een visie op de regio, een voorstel voor de nieuwe governance, de tekst van de nieuwe GR en een regio-agenda, met de inhoudelijke opgaven. De 18 regiogemeenten staan voor grote opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, duurzaamheid en economie en werkgelegenheid, opgaven waar ook Rozendaal in deelt. Door de onderlinge samenwerking te versterken en te gaan werken vanuit een gezamenlijke visie en agenda, kunnen we samen meer bereiken. In deze begroting is rekening gehouden met een verhoging van de inwonerbijdrage tot € 2,50 voor een compacte maar robuust regiobureau, naast de € 1 die als was opgenomen voor de Economic Board. Gemeenten houden daarnaast de keuzevrijheid om in te tekenen op afzonderlijke opgaven. In 2021 volgt hiervoor een afzonderlijk voorstel.

Burgerzaken

Onder burgerzaken vallen de volgende activiteiten:

- bevolking en Burgerlijke Stand;
- rijbewijzen en reisdocumenten;
- Basisregistratie personen (BRP);
- verkiezingen;
- huwelijken.

Verkiezingen

Op 17 maart 2021 zijn de Tweede Kamerverkiezingen gepland. In verband met de coronamaatregelen zijn hier meer kosten mee gemoeid dan bij vorige verkiezingen. Zo moeten er bijvoorbeeld beschermende maatregelen voor het stemlokaal en de stembureauleden verzorgd worden. Ook over de locatie van het stemlokaal moet nog een beslissing worden genomen, omdat in de reguliere opzet de 1,5 meter afstand niet gewaarborgd kan worden. Zou er tot een externe stemlocatie worden besloten, dan zullen daar ook extra kosten aan verbonden zijn.

Huwelijken

Net als voorgaande jaren loopt het aantal gesloten huwelijken landelijk terug, ook in onze gemeente. Het aantal huwelijken in 2020 was nóg lager dan op basis van de landelijke trend te verwachten, als gevolg van de coronacrisis. Dit werkt door in de legesopbrengsten. Veel bruidsparen hebben hun huwelijk hebben uitgesteld, de meesten naar 2021.

Beheer overige gebouwen en gronden

Gebouwen voor de eigen gemeentelijke organisatie (het gemeentehuis en de gemeentewerf) zijn onderdeel van taakveld 0.4 Overhead. Voor de plek van de voormalige school is inmiddels een overeenkomst met een projectontwikkelaar gesloten en de Torckschool wordt overgedragen aan de het Geldersch Landschap. De opbrengst van de Torckschool zal worden ingezet voor aanpassingen in de openbare ruimte van Rozendaal. Deze aanpassingen zijn vooral gericht op klimaatadaptatie en verkeersveiligheid.

OZB woningen en niet-woningen

In de gemeente Rozendaal is sprake van tariefdifferentiatie binnen de OZB tussen woningen en niet-woningen in de verhouding 1-1,2. Zowel de tarieven voor woningen als die van niet-woningen stijgen conform de uitgangspunten (gecorrigeerd voor waardeinstijgingen) met het inflatiepercentage (2021 1,5 %, zie ook de Paragraaf Lokale heffingen).

Er bestaat een relatie tussen de OZB-opbrengst en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Het Gemeentefonds wordt verdeeld met behulp van maatstaven die verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit is een afgeleide van de waarde van onroerende zaken. Gemeenten met binnen hun grenzen veel hoog gewaardeerd onroerend goed (zoals Rozendaal) ontvangen een lagere uitkering dan soortgelijke gemeenten met een lagere totale WOZ-waarde.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering is berekend naar de stand van de septembercirculaire 2020. Hierin is nog geen rekening gehouden met een mogelijk negatief herverdeelteffect dat kan optreden vanaf 2022 omdat hierover nog onvoldoende informatie beschikbaar is. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid behoort Rozendaal tot de nadeelgemeenten, waarbij in het meest negatieve scenario rekening moet worden gehouden met een negatief effect tot € 100 per inwoner per jaar aan inkomsten uit het gemeentefonds. In de Kadernota 2021-2024 is de raad al via een drietal scenario's meegenomen in de mogelijke gevolgen voor onze meerjarenbegroting (in het slechtste scenario werd toen uitgegaan van € 75 per inwoner minder). Het consultatie- en besluitvormingsproces over de herverdeling van het gemeentefonds wordt vermoedelijk in november 2020 afgerond. Gemeenten worden naar verwachting bij de decembercirculaire 2020 geïnformeerd over de uitkomsten.

Overhead

Met overhead wordt bedoeld: management, ondersteunende diensten, huisvesting, ICT etc. De kosten die voor overhead gemaakt worden zijn noodzakelijk om de directe gemeentelijke producten en diensten zo goed mogelijk te leveren. We hebben geen specifiek doel gekoppeld aan overhead, behalve dat we ook die ondersteunende zaken zo efficiënt mogelijk willen uitvoeren. Het taakveld is opgenomen om de gemeenteraad inzicht te bieden in de kosten van overhead. We verwijzen naar Paragraaf 5 Bedrijfsvoering voor een nadere toelichting daarop.

Representatie en voorlichting

Hieronder valt normaliter het organiseren van de nieuwjaarsreceptie (die in 2021 waarschijnlijk in aangepaste vorm plaatsvindt), de 4 mei-bijeenkomst, bezoek en/of attentie bij 50/60-jarige bruidsparen, de informatiebijeenkomst voor nieuwe inwoners en de ondersteuning bij buurtfeesten. Het voornemen was om in 2020 bijzondere aandacht aan het vieren en herdenken op 4 en 5 mei, omdat het 75 jaar geleden is dat de Tweede Wereldoorlog beëindigd werd. Voor zover wenselijk en mogelijk worden deze activiteiten verzet naar 2021.

Digitalisering

Digitalisering gaat een steeds grotere rol spelen bij gemeenten, ook in Rozendaal. Op steeds meer vlakken is het een 'must' om zaken digitaal en eenduidig aan te leveren. Enkele voorbeelden zijn de Omgevingswet, de WOO (Wet Open Overheid), WHO (Wet Hergebruik Overheidsinformatie), maar ook de digitale dienstverlening aan onze burgers (en bedrijven). Digitalisering van onze postafhandeling/archivering is in de toekomst onvermijdelijk, evenals aansluiting op DigiD en eHerkenning. Aansluiting op e-depot en een DMS (document management systeem) zijn noodzakelijk om straks eenduidig gegevens aan te kunnen leveren. Daarnaast moeten we uiteraard aan de noodzakelijke eisen voor de informatiebeveiliging en de privacy voldoen.

In 2021 zijn we voornemens om een visie op digitalisering op te stellen. In deze visie adresseren we vragen als: wat is nodig voor de digitale transformatie die onze gemeente zal moeten ondergaan, in processen en werkwijzen, in dienstverlening en in communicatie? Wat kunnen we zelf en wat kunnen we samen met een buurgemeente/of De Connectie oppakken? Wat is nodig om de Rozendaalse organisatie 'digivaardiger' te maken? Wat moet worden opgetuigd om onze burgers, ook in de toekomst, goed te kunnen bedienen? Op basis van de visie maken we een overzichtelijk en fasegewijs actieplan, passend bij de schaal en mogelijkheden van Rozendaal, om in 2021 en verder daadwerkelijk digitaliseringsacties uit te voeren. De bestemmingsreserve digitalisering biedt hiervoor ruimte. (Zie ook de Paragraaf Bedrijfsvoering.)

Treasury / Belastingen overig / Overige baten en lasten / Vennootschapsbelasting / Mutaties reserves / Resultaat van de rekening van baten en lasten

Er zijn voor deze taakvelden geen specifieke gemeentelijke beleidsdoelen geformuleerd waardoor de vraag 'Wat gaan we ervoor doen', minder relevant is. De taakvelden zijn voorgeschreven om gemeenteraden meer inzicht in de baten en lasten daarvan te bieden. Ze hebben over het algemeen dus meer een financieel-technisch karakter. Uitzonderingen zijn Overhead en Lokale heffingen. Hierbij is wel sprake van een beleidsmatige component maar daarvoor wordt verwezen naar de betreffende paragrafen.

Onvoorziene uitgaven

Onderdeel van het taakveld 'Overige baten en lasten' is een post voor onvoorziene uitgaven van € 10.000.

Vennootschapsbelasting (VpB)

Bij de berekeningen voor De Del is rekening gehouden met een afdracht van VpB voor in totaal € 150.000. Er zijn door ons inmiddels diverse voorlopige en definitieve aangiften ingediend op basis waarvan de totale VpB lager uitvalt dan de initieel verwachte € 150.000. De belastingdienst heeft echter nog van geen enkele aangifte vastgesteld waardoor het voorlopig onduidelijk blijft hoe dit uiteindelijk uitpakt.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Lokale initiatieven steunen (o.a. van de kinderburgemeester en de Rozendaalse Buitendag, zie ook programma 6) en in een vroegtijdig stadium de dialoog met inwoners aangaan	Continu
Uitwerking burgerparticipatie	Vanaf 2020
Jaarlijkse inventarisatie onder inwoners over verbeterpunten	Vanaf 2019 via Buurt aan Tafel
Informatie via website sneller openbaar	Gerealiseerd
Social return als gunningscriterium meenemen bij (omvangrijke) inkoop- en aanbestedingstrajecten	Continu
Verkoop van Torckschool, met ondersteuning aan Rosendaalsche Kapel bij vinden nieuwe locatie	2020/2021
Een eenvoudig, éénduidig en transparant subsidiebeleid	Gerealiseerd

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
0.1 Bestuur	0	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	40.061	19.350	26.650	27.000	27.350	28.100
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	14.962	10.300	10.550	10.700	10.850	11.000
0.4 Overhead	45.934	27.845	28.500	28.860	29.220	29.580
0.5 Treasury	70.871	71.238	68.970	66.720	67.220	57.000
0.61 OZB woningen	354.618	371.323	392.110	397.991	403.961	410.021
0.62 OZB niet-woningen	54.526	66.977	54.051	54.862	55.685	56.520
0.64 Belastingen overig	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	2.692.060	2.527.246	2.670.064	2.732.742	2.761.667	2.805.530
0.8 Overige baten en lasten	21.947	0	0	0	0	0
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten						
totaal baten	3.294.980	3.094.279	3.250.895	3.318.875	3.355.953	3.397.751
Lasten						
0.1 Bestuur	460.582	413.557	403.874	414.662	422.804	430.440
0.2 Burgerzaken	23.627	8.225	11.520	11.615	14.310	11.605
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	5.688	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	1.402.219	1.510.403	1.467.005	1.513.828	1.536.966	1.557.831
0.5 Treasury	0	0	0	0	0	0
0.61 OZB woningen	15.982	8.420	39.122	30.636	31.095	31.562
0.62 OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	0					
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-23.533	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten						
totaal lasten	1.884.565	1.950.605	1.931.520	1.980.741	2.015.176	2.041.438
Saldo van baten en lasten	1.410.415	1.143.674	1.319.374	1.338.134	1.340.777	1.356.312
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	13.037	40.637	24.456	24.456	23.921	19.391
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	6.686	6.686	6.686	6.686	6.686	6.686
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	6.351	33.951	17.770	17.770	17.235	12.705
Geraamd resultaat	1.416.766	1.177.625	1.337.144	1.355.904	1.358.013	1.369.018

Toelichting

Algemeen voor alle programma's

Bij de toelichting op de cijfers wordt vooral ingegaan op de nieuwe ontwikkelingen in deze begroting, in dit geval dus de verschillen 2021-2024 ten opzichte van de kadernota (nieuwe feiten en omstandigheden) en daar waar nodig ten opzichte van 2019. Verder is meerjarig voor de budgetten uitgegaan van een indexpercentage van 1,5%.

Overhead en OZB-woningen

Tussen deze twee taakvelden is sprake van een lastenverschuiving. Een deel van de kosten wordt nu direct toegerekend aan taakveld 0.61. Het betreft het nieuwe contract met De Connectie voor de uitvoering van de wet WOZ en het heffen en invorderen inclusief de nieuwe digitale belastingbalie.

Burgerzaken

Het verloop van de lasten bij burgerzaken wordt veroorzaakt door de voorziene verkiezingen.

Treasury

Bij treasury is sprake van aflopende baten. Enerzijds omdat de overeenkomst met Alliander afloopt en anderzijds omdat in 2024 een obligatielening vervalt en daarmee de corresponderende rentebaten.

Algemene uitkering

De berekening van de algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2020. Ten opzichte van de kadernota is in 2021 sprake van een hogere algemene uitkering van € 40.000 o.a. door het opschorten van de opschalingskorting maar ook een bijstelling van diverse aantallen. In het hoofdstuk Financieel meerjarig perspectief gaan we hier nader op in. In deze raming is dus nog geen rekening gehouden met het effect van de aanstaande herverdeling.

Overige baten en lasten

Onder de lasten is een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 10.000.

Beleidsindicatoren

Indicator	Begroting Rozendaal 2021	Begroting Rozendaal 2020
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	8	8
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	7,3	7,3
Apparaatskosten (€ per inwoner)	889	915
Externe inhuur (% van de totale loonsom)	18%	20%
Externe inhuur (de totale kosten inhuur externen)	148.986	163.563
Overhead (% van totale lasten)	35%	39%

Voor deze indicatoren zijn geen landelijke gemiddelden bekend omdat ze gebaseerd zijn op eigen gemeentelijke gegevens. Ten aanzien van inhuur wordt opgemerkt dat veel gemeenten geen afzonderlijke budgetten voor inhuur ramen maar dat die budgetten onderdeel zijn van de toegestane reguliere formatie. Bij de jaarrekening wordt vervolgens duidelijk welk deel hiervan is ingezet voor de inhuur van externen.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region

Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Het gemeenschappelijk orgaan werkt intensief samen met de Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen. Naar verwachting wordt voor 2021 in de deelnemende gemeenteraden besloten over een nieuwe GR.

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Belangenbehartiging ten behoeve van gemeenten in het hele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. Daarnaast verricht de VNG een aantal gemeenschappelijke taken voor gemeenten. Jaarlijks worden bij de algemene ledenvergadering die taken en de financiering daarvan door de leden vastgesteld.

Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Gelders Archief

Hoofdtak van het Gelders Archief is het beheren van de archiefstukken en collecties van de gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en het Rijksarchief Gelderland.

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 1: Veiligheid

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Gemeentewet;
- Politiewet;
- Wet op de veiligheidsregio's;
- Drank- en Horecawet;
- Algemene Plaatselijke verordening (APV).

Wat willen we bereiken?

- Het streven naar zo veilig mogelijke leefomstandigheden voor de inwoners op basis van beleid, actuele plannen en meetbare doelen en prestaties.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Crisisbeheersing en Brandweer

Rampenplannen

De gemeente Rozendaal is zelf verantwoordelijk voor de bestrijding van incidenten op haar grondgebied. Met de gemeenten Rheden en Doesburg is in 2015 een overeenkomst gesloten voor hulp en bijstand in het kader van de rampenbestrijding. In eigen beheer worden de volgende taken uitgevoerd:

- participeren in het periodieke overleg van de veiligheidsregio;
- ontwikkeling van/participeren in regionale ondersteuningsteams;
- deelnemen in oefeningen van rampenplan en bijbehorende deelplannen;
- opleiden van participerende ambtenaren en bestuurders.

Brandweer

De uitvoering van de brandweertaken is in handen van de Veiligheidsregio Gelderland Midden. Het gaat hierbij zowel om advies-, handavings- als uitvoeringstaken. De veiligheidsregio is hierbij verantwoordelijk voor:

- het instellen en in stand houden van een brandweer evenals het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises evenals het adviseren van het bevoegd gezag over die risico's;
- het voorzien in een meldkamerfunctie;
- het naleven van de aanrijtijden.

In eigen beheer worden de volgende taken uitgevoerd:

- participeren in het periodieke overleg van de Veiligheidsregio/VGGM;
- beoordelen van begroting en jaarrekening van de brandweer/VGGM;
- afgifte van gebruiksvergunningen aan de hand van het advies van de brandweer/VGGM.

Naar verwachting worden in december 2020 afspraken gemaakt over een nieuwe verdeelsleutel tussen de participerende gemeenten in de veiligheidsregio over de afdracht aan VGGM met ingang van 2022.

De varianten die daarbij onder andere onderzocht worden zijn een model gebaseerd op inwoneraantal en een model gebaseerd op de uitkering die gemeenten uit het gemeentefonds ontvangen. Beide modellen zouden tot een forse verhoging van de jaarlijkse bijdrage van onze gemeente leiden.

Openbare orde en veiligheid

Algemene plaatselijke verordening (APV)

Op basis van onze APV dragen we zorg voor de afgifte van vergunningen en ontheffingen. Deze APV is in de gemeenten Rheden en Doesburg (onze samenwerkingspartners in het Basisteam IJsselwaarden) in 2020 geactualiseerd. Een op gelijke voet geactualiseerde APV voor onze gemeente wordt eind 2020 of begin 2021 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

Het toezicht op de naleving van de Drank en Horecawet is op basis van een dienstverleningsovereenkomst uitbesteed aan de gemeente Rheden. Bestuurlijke handhaving gebeurt in eigen beheer. In 2020 is er in verband met de noodzakelijke controles ten aanzien van de maatregelen in het kader de COVID-19 crisis extra handhavingscapaciteit bij Rheden ingehuurd. Naar verwachting zullen wij die extra controles ook in de eerste helft van 2021 nog moeten uitvoeren. Daarnaast zijn er mogelijk in 2021 extra handhavingsuren nodig rondom IKC Dorpsschool.

In september 2020 heeft de raad ingestemd met een krediet ten behoeve van de uitvoering van het Actieplan communicatie & handhaving Dorpsschool. Onderdeel hiervan is de inzet van BOA's. Rekening houdend met de reacties van de fracties op de in de kadernota geformuleerde inzet van BOA's, is voor de complete aanpak, waaronder de inzet van toezichthouders vooralsnog uitgegaan van een beperkte periode van zes weken en een inzet van maximaal twee keer per week (in de kadernota werd nog uitgegaan van drie keer per week). Op basis van een tussenevaluatie kan daarna al dan niet worden afgeschaald naar een meer reactieve aanpak.

Politie

De burgemeester is vanuit de rol als bestuursorgaan verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde. Hiertoe behoren diverse bestuursrechtelijke bevoegdheden (vooral gericht op preventie). De feitelijke dagelijkse handhaving van de openbare orde wordt verricht door de politie. De burgemeester heeft geen directe invloed op die politie-inzet, die verantwoordelijkheid berust bij de korpsleiding. Voor het totaal aan activiteiten om de openbare orde te handhaven is onder andere een goede samenwerking tussen gemeente en politie van belang, hierbij wordt ingezet op:

- periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg in het basisteam IJsselwaarden (Rheden, Rozendaal en Doesburg);
- bestuurlijk en ambtelijk overleg over prioriteiten en ontwikkelingen betreffende openbare orde en veiligheid, onder andere voldoende surveillance;
- advies over additionele politie-inzet en beleidsmatige aangelegenheden;
- uitvoering Wet Tijdelijk huisverbod;
- participatie in 'Het Veiligheidshuis': een regionaal samenwerkingsverband tussen verschillende veiligheidspartners, teneinde een sluitende keten rond zorg- en risicjongeren te creëren;
- participatie in een regionaal informatie- en expertisecentrum (R.I.E.C) evenals een regionaal platform criminaliteitsbeheersing.

Overige beschermende maatregelen

Naast de APV en de politie zijn nog de volgende taken en activiteiten van belang in het kader van veiligheid:

- uitvoeren Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz);
- uitvoeren van de Opiumwet (Damoclesbeleid);
- regelen van de opvang van zwerfdieren;
- stimuleren en ondersteunen van, evenals het geven van voorlichting over het Burgerinitiatief 'WhatsApp-project veiligheid';
- participeren in een regionaal buurtbemiddelingsproject;
- ondersteunen van maatregelen ter bevordering van inbraakpreventie en autocriminaliteit;
- gebruik van het gemeenteblad 'In de Roos' voor bewustwording en het nemen van eigen initiatief bij woninginbraakpreventie.

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) in werking getreden. De Wvvggz biedt zorgverleners meer instrumenten voor zorg op maat. Niet de dwang, maar de zorg staat centraal. Bovendien geeft de wet de mensen die verplicht worden behandeld (en hun familie) meer inspraak. In 2019 zijn een deel van de uitvoerende werkzaamheden op dit gebied gemandateerd aan de GGD en voor een deel aan het college van B&W van Rheden.

De Opiumwet, ook wel aangehaald als de Wet Damocles, biedt de burgemeester de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen en woningen of voor het publiek toegankelijke inrichtingen te sluiten als daar sprake is van drugshandel. Voortvloeiend uit het regionale Henneconvenant hebben de burgemeesters van Rheden, Doesburg en Rozendaal, in overleg met de politie eenduidige beleidsregels vastgesteld.

In 2021 zetten we onze inbraakpreventiemaatregelen voort op dezelfde voet als de jaren ervoor. De evaluatie van het inbraakpreventieplan in september 2020 gaf geen aanleiding tot het nemen van intensievere of andere maatregelen zoals cameratoezicht.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Aandacht voor preventie en bewustzijn en stimuleren eigen initiatief	Continu
Aandacht voor voldoende surveillance door de politie	Continu
Bij toename inbraken de inzet van cameratoezicht overwegen	Continu

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	0	0	0	0	0	0
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.768	1.500	1.000	1.015	1.030	1.045
totaal baten	1.768	1.500	1.000	1.015	1.030	1.045
Lasten						
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	81.267	80.900	85.950	87.200	88.450	89.700
1.2 Openbare orde en veiligheid	8.314	7.390	8.080	8.200	8.320	8.440
totaal lasten	89.581	88.290	94.030	95.400	96.770	98.140
Saldo van baten en lasten	-87.813	-86.790	-93.030	-94.385	-95.740	-97.095
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	-87.813	-86.790	-93.030	-94.385	-95.740	-97.095

Toelichting

Ten opzichte van de kadernota zijn de lasten voor crisisbeheersing en brandweer met € 4.500 naar boven bijgesteld. Dit vloeit voort uit de vastgestelde begroting van de VGGM in combinatie met een hoger aantal inwoners in Rozendaal. Dat laatste heeft pas nu een effect omdat die verhoging eerder binnen de VGGM nog verrekend kon worden met lagere kosten.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 jongeren)	136	110	2019	75	2018
Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners)	0	0,6	2018	0	2018
Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners)	0,6	3	2018	0	2018
Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners)	6,3	2,1	2018	6,3	2018
Vernielingen/beschadigingen openbare ruimte (aantal per 1.000 inwoners)	2,5	3,7	2018	3,2	2018

Algemene opmerking ten aanzien van de beleidsindicatoren voor alle programma's

Zoals in de leeswijzer opgenomen betreffen dit de voorgeschreven beleidsindicatoren. Ten behoeve van een eventuele vergelijkbaarheid met andere gemeenten zijn de gegevens in de tabellen, integraal overgenomen van de website 'waarstaatjegemeente' (peildatum september 2020) en hebben betrekking op verschillende bronnen en jaren.

De eerste kolom bevat het cijfer zoals dat in september 2020 is opgenomen op 'waarstaatjegemeente' voor de gemeente Rozendaal en in de tweede kolom voor het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners. In de derde kolom is het peiljaar opgenomen, in het geval van verwijzingen Halt gaat het dus om het cijfer uit 2019. In de vierde kolom is het cijfer opgenomen zoals het vorig jaar in de begroting stond met destijds peiljaar 2018 (vijfde kolom).

Voor de goede orde: deze cijfers zijn geen streefwaarden maar slechts indicatoren die een beeld geven van de stand van zaken binnen een gemeente op een bepaald onderwerp. Ze lenen zich om die reden dus minder goed om op basis daarvan direct conclusies te trekken. Bovendien is soms lastig in te schatten wat de impact van gemeentelijk handelen op een indicator is. Door deze cijfers wel meerjarig (zowel in de begroting als de jaarrekening) op te nemen ontstaat er eventueel wel zicht op een trend die aanleiding kan zijn voor nader onderzoek.

Specifiek

Het aantal verwijzingen Halt betekent voor Rozendaal 1 jongere. Ten aanzien van 'diefstallen uit woning': hieraan wordt via de maatregelen uit het inbraakpreventieplan aandacht aan besteed. Het aantal inbraken is de laatste jaren relatief laag.

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

- De uitvoering van de gemeentelijke taak op basis van de Wet ambulancevoorziening en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.
- De gemeentelijke taken op basis van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (GGD-taken) en de Wvvgz (de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg).

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 2: Verkeer en vervoer

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Wegenverkeerswet (WVW);
- Wegenwet (WW);
- de Wet Personenvervoer (WP);
- het Nationaal Verkeers- en Vervoersplan (NVVP);
- Omgevingsvisie Gelderland 2019.

Wat willen we bereiken?

- Zorgdragen voor een geordende en veilige verkeersafwikkeling en -circulatie.
- Het in regionaal verband handhaven van het bestaande openbaar vervoersnet en het terugdringen van de automobiliteit door alle vervoerssystemen goed op elkaar te laten aansluiten.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Verkeer, wegen en water

Wegen

Onder dit taakveld valt het beheer van alle wegen, fietspaden en elementverhardingen. Het beheer wordt conform het wegenplan 2002-2022 uitgevoerd. Voor 2021 is er groot onderhoud gepland aan de 'd Outreinstraat en De Moestuin (wegverharding). Op wegen waar de maximum snelheid regelmatig wordt overschreden, zoals de Kerklaan, wordt in overleg met de politie bezien of verbetering mogelijk is.

Wij verkennen of en onder welke voorwaarden we op Rozendaals grondgebied meewerken aan een beperkte toegang tot de Posbank voor gemotoriseerd verkeer. Naar een mogelijke afsluiting van de Beekhuizenseweg wordt samen met de gemeente Rheden onderzoek gedaan.

Fietspaden buitengebied

In 2020 hebben we een verkenning uitgevoerd voor het realiseren van een betonfietspad op de huidige plek van het bestaande asfalt fietspad. Het betreft hier het fietspad vanaf begraafplaats Rosendael richting Kluzenaarsweg. Er is een reserve fietspaden maar de hoogte hiervan zal niet voldoende zijn om het betonfietspad te realiseren. Begin 2021 zal aan de raad een voorstel worden voorgelegd.

Onkruidbestrijding

In 2016 is wettelijk bepaald dat er geen chemische middelen meer ingezet mogen worden ter bestrijding van onkruid in de openbare ruimte. In 2017 is opdracht verleend om voortaan het onkruid te bestrijden op verharding door middel van vegen, borstelen en branden. We hebben gemerkt dat de totale beeldkwaliteit hierdoor is afgenomen. In 2021 intensiveren we daarom de onkruidbestrijding op verharding.

Openbare verlichting

Het onderhoud aan de openbare verlichting wordt uitgevoerd door een extern bedrijf op basis van storingsmeldingen en door middel van het rijden van een route waarbij de verlichting overdag wordt aangezet om te kijken waar zich defecten voordoen. Daarnaast wordt gekeken of de huidige traditionele armaturen vervangen kunnen gaan worden door LED-verlichting. In de investeringsstaat is hiervoor het investeringsbedrag opgenomen.

Gladheidbestrijding

De gladheidbestrijding hebben we uitbesteed op basis van de norm: 'Zorgen voor een goede en tijdige aanpak van de gladheid op wegen bij winterse omstandigheden'.

Openbaar vervoer

Het in regionaal verband bewerkstelligen dat het bestaande openbaar vervoersnet wordt gehandhaafd. Dit in overleg met de regio, provincie en vervoerders.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Asfalt vervangen door klinkers (bij groot onderhoud)	Vanaf 2019
Verkeersveiligheid (met partners) vergroten van: <ul style="list-style-type: none"> • De Schelmseweg • Rotondes • Kruispunt Rosendaalselaan/Kerklaan • Berg en Heideweg 	Continu
Evaluëren verkeersafwikkeling rond de nieuwe school en zo nodig infrastructuur aanpassen	2019-2020
Stoeppen en straten zoveel mogelijk onkruidvrij	Continu

Evaluatie verkeer IKC Dorpsschool

De gemeenteraad heeft in juli 2020 budget beschikbaar gesteld om deze maatregelen in het derde kwartaal van 2020 uit te voeren.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Baten						
2.1 Verkeer, wegen en water	69.503	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
totaal baten	69.503	0	0	0	0	0
Lasten						
2.1 Verkeer, wegen en water	438.820	131.238	125.167	128.807	130.783	134.798
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
totaal lasten	438.820	131.238	125.167	128.807	130.783	134.798
Saldo van baten en lasten	-369.318	-131.238	-125.167	-128.807	-130.783	-134.798
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	262.683	23.333	19.889	17.739	16.175	16.175
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	7.273	3.221	3.221	3.221	3.221	3.221
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	255.410	20.112	16.668	14.518	12.954	12.954
Geraamd resultaat	-113.908	-111.126	-108.499	-114.289	-117.829	-121.844

Toelichting

Geen bijzonderheden.

Beleidsindicatoren

Er gelden geen voorgeschreven beleidsindicatoren voor dit programma.

Verbonden partijen

Niet van toepassing bij dit programma

Programma 3: Economie

Onderwerp van het programma

De gemeente kent geen bedrijventerreinen en nauwelijks bedrijven, behalve een redelijk groot aantal ZZP-ers. Het relevante taakveld voor dit programma betreft momenteel vooral economische promotie.

Wat willen we bereiken?

Participatie in voor Rozendaal relevante regionale ontwikkelingen. Bevorderen van toeristische en recreatieve activiteiten in brede zin.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Economische promotie

Toerisme en recreatie

De gemeenten Rozendaal, Rheden, Arnhem, Renkum en Wageningen hanteren een integrale onderlegger voor hun ruimtelijke en toeristisch-recreatieve beleid zodat de zone als geheel in stand kan worden gehouden. Daarnaast is de VeluweAlliantie gestart, een samenwerkingsverband van 21 Veluwe gemeenten, provincie, recreatieondernemers, grondeigenaren en terreinbeheerders. De ambitie is om het toeristische product te verbeteren.

Wandelknooppuntennetwerk

Op de Veluwe wordt een nieuw wandelknooppuntennetwerk aangelegd, vergelijkbaar met het al bestaande fietsknooppuntennetwerk. Wij hebben besloten om dit wandelknooppuntennetwerk ook in Rozendaal aan te leggen, zodat aangesloten kan worden bij het netwerk van de buurgemeenten. Dit sluit aan bij het voornemen uit het coalitieakkoord om financiële ruimte te scheppen voor projecten op de Veluwe. De aanleg van het wandelknooppuntennetwerk maakt onderdeel uit van de netwerksamenwerking VeluweAlliantie. Dit betekent dat 50% van de investeringskosten worden gefinancierd door de provincie. Voor de gemeente Rozendaal resteert een eenmalige investering van € 6.000. Daarnaast is sprake van geringe onderhoudskosten die onderdeel van het structurele onderhoudsbudget voor de openbare ruimte zijn.

Glasvezel

In 2020 is het bedrijf Glasvezel Buitenaf (onderdeel van DeltaFiber) gestart met het werven van inwoners die in wilden tekenen op glasvezel. Voldoende Rozendalers hebben zich ingeschreven, zodat het project door zal gaan. Naar verwachting zal Glasvezel Buitenaf eind 2021 het glasvezelnetwerk voor Rozendaal opleveren. De verwachte kosten voor het toezicht op de werkzaamheden worden gedekt door de leges die Glasvezel Buitenaf betaalt voor de aanleg van dit glasvezel netwerk.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
In gesprek met providers blijven voor snel internet	Vanaf 2018
Ondersteuning initiatieven om landgoederen en kastelen langs de Velwezooom beter op de kaart te zetten	Vanaf 2019

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	0	0	0	0	0	0
totaal baten	0	0	0	0	0	0
Lasten						
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
3.4 Economische promotie	2.719	3.600	9.650	3.700	3.750	3.800
totaal lasten	2.719	3.600	9.650	3.700	3.750	3.800
Saldo van baten en lasten	-2.719	-3.600	-9.650	-3.700	-3.750	-3.800
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	0	6.000	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	0	0	6.000	0	0	0
Geraamd resultaat	-2.719	-3.600	-3.650	-3.700	-3.750	-3.800

Toelichting

De structurele lasten betreffen de subsidie voor promotionele activiteiten. In 2021 is daarnaast sprake van de eenmalige investering in het wandelknooppunt waarvan hier wordt voorgesteld deze te dekken uit de algemene reserve.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Funcziemenging (%)	36,90%	48,70%	2019	37,1%	2018
Vestigingen (bedrijven, aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	195	159	2019	195	2018

De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. Het aantal vestigingen wordt beïnvloedt door het relatief hoge aantal zzp'ers.

Verbonden partijen

Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Leisurelands

Leisurelands verricht werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme die door de overheid worden aangemerkt als te behoren tot een terrein van belangenbehartiging dat de overheid zich als eigen zorg aantrekt.

Voor meer (financiële informatie) over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 4: Onderwijs

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Leerplichtwet;
- Regeling Regionale Meld- en coördinatiefunctie (RMC);
- Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB);
- Wet passend onderwijs;
- Wet op de Expertisecentra (WEC);
- Wet op het Primair Onderwijs (WPO);
- Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).

Wat willen we bereiken?

In onze gemeente bestaat medio 2020 ongeveer 25% van de inwoners uit jongeren tot 19 jaar. Voor deze groep bestaat een groot deel van het leven uit onderwijs. Voor deze jongeren willen we een zorgeloze ontwikkeling stimuleren. Daarnaast blijft ook het Volwassenenonderwijs van belang, als tweede kans of als onderdeel van het levenslang leren. Bovengenoemde visie willen we verwezenlijken door: het faciliteren van openbaar basisonderwijs en het verzorgen van diverse gemeenschappelijke onderwijsvoorzieningen, waaronder begrepen leerplicht, logopedie, onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en volwasseneneducatie, volgens de daarvoor geldende wettelijke verplichtingen.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Openbaar onderwijs (basis en voortgezet)

In het kader van het Passend Onderwijs (2014) en de Jeugdwet (2015) is de gemeente Rozendaal zowel lokaal als regionaal betrokken bij de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Rozendaal heeft te maken met twee regionale samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs: IKC Dorpsschool behoort tot de regio Arnhem, 'Het Rhedens' tot de regio Zutphen. Daarnaast werken de gemeenten Rheden en Rozendaal met het basis- en voortgezet onderwijs in hun gemeenten aan een gezamenlijke strategische agenda.

Onderwijshuisvesting

Aan de Akkerlaan is eind 2018 de nieuwe basisschool in gebruik genomen waarvan ook de kinder- en peuteropvang deel uitmaakt. Voor de exploitatie daarvan is de VVE (Vereniging van Eigenaren) IKC Dorpsschool Rozendaal opgericht. Via het 'Handboek Exploitatie en beheer VVE IKC Dorpsschool Rozendaal' zijn de taken en verantwoordelijkheden van de eigenaren (Scholengroep Veluwezoom en gemeente) en gebruikers van het gebouw geregeld. Verder is voorzien in een gebruikersoverleg waarin de school, de kinderopvangorganisatie en de gemeente zijn vertegenwoordigd, om zo nodig aanvullende afspraken te maken over het dagelijkse gebruik van het gebouw.

De zorg voor adequate huisvesting van het bijzonder voortgezet onderwijs, in casu 'Het Rhedens', wordt vorm gegeven door het bedrag dat wordt ontvangen van het rijk door te decentraliseren naar het bestuur van 'Het Rhedens'.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Logopedie

De preventieve logopedische ondersteuning wordt in de voorschoolse periode ingezet voor vroegtijdige signalering van taal-, spraak- en communicatieproblemen bij jonge kinderen. Deze ondersteuning wordt uitgevoerd door logopedisten in dienst van de gemeente Rheden. Daarnaast blijft, ook op de basisschool, logopedische screening op aanvraag mogelijk.

Schoolmaatschappelijk werk

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) maakt onderdeel uit van de 'Sociale basis' die de gemeente Rheden in 2020 mede namens onze gemeente heeft aanbesteed. In dit kader zullen ook afspraken gemaakt worden over de financiering van het SMW voor Rozendaal.

Muziekonderwijs

De financiering van het Muziekonderwijs in IKC Dorpsschool is verlengd tot en met schooljaar 2021-2022, de huidige collegeperiode. Een nieuw college kan hierover, binnen de kaders te stellen door de raad, een nieuw besluit nemen. Ook participeert De Dorpsschool vanaf 2019 in de provinciale regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK)'. CMK omvat onder andere Muziekonderwijs.

Leerplicht en leerlingenadministratie

Deze taken worden voor negen gemeenten in de regio Arnhem regionaal uitgevoerd door het 'Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) Midden Gelre'. Hier is ook de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voor Voortijdig schoolverlaters (RMC-functie voor VSV'ers) aan toegevoegd. De uitvoering van de leerplicht inclusief kwalificatieplicht en van de RMC-taken is vanaf 2018 als samenwerkingsmodule 'Onderwijszaken' ondergebracht bij de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SD CG).

Leerlingenvervoer

De uitvoering van het leerlingenvervoer is gemandateerd aan de gemeente Rheden. De beoordeling wie ervoor in aanmerking komt, is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Vanaf het schooljaar 2017-2018 wordt het feitelijke vervoer voor de gemeenten Rheden en Rozendaal, onder verantwoordelijkheid van de BVO DRAN uitgevoerd door Avan (Aanvullend vervoer regio Arnhem-Nijmegen). Het leerlingenvervoer is een opneemregeling, de uitgaven kunnen dus sterk fluctueren afhankelijk van het aantal kinderen waarvan de ouder(s) voor een vergoeding in aanmerking komen.

Combinatiefunctionarissen

In het kader van de 'Brede Impuls Combinatiefuncties Sport en Cultuur' werken wij samen met de gemeente Rheden. Hierdoor kunnen de Dorpsschool en haar leerlingen gebruik maken van de diensten van de combinatiefunctionarissen Sport en Cultuur en van het activiteitenaanbod uit het boekje 'Sjors Sportief & Creatief'.

Marant

De Dorpsschool maakt gebruik van de orthotheek, een bibliotheek met onderwijsondersteunende leermiddelen, van schoolbegeleidingsdienst Marant. De gemeente draagt bij in de kosten hiervan met € 5,- per leerling. De laatste jaren is het gebruik afgenomen en in 2021 wordt in overleg met de school gepeild of er nog behoefte aan bestaat.

Volwasseneneducatie

Volwasseneneducatie (VE) wordt steeds meer gekoppeld aan algemene taalstimulering en de aanpak van laaggeletterdheid. Via 'Taalhuis Veluwezoom' wordt, samen met onder andere bibliotheek Veluwezoom, vorm gegeven aan het landelijk ontwikkelprogramma 'Tel mee met taal'. Voor de volwasseneneducatie is de gemeenschappelijke regeling onderwijszaken (GRO) in 2019 vervangen door een regionale Samenwerkingsovereenkomst. Regionale samenwerking is verplicht op grond van de WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs). Daarnaast bleef de wettelijke verplichting bestaan om een regionaal plan op te stellen voor voldoende en kwalitatief goed aanbod van VE in de regio. Een dergelijk plan ligt er ook voor 2021.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Samen met het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs in Rheden en Rozendaal werken aan een agenda om de samenwerking te intensiveren, eventueel ook met anderen voor bijvoorbeeld het invullen van maatschappelijk stages.	Vanaf 2018

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	29.535	26.698	27.100	27.500	27.900	28.320
4.2 Onderwijshuisvesting	0	0	0	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	0	0	0	0	0	0
totaal baten	29.535	26.698	27.100	27.500	27.900	28.320
Lasten						
4.1 Openbaar basisonderwijs	23.756	34.925	35.440	35.955	36.470	36.985
4.2 Onderwijshuisvesting	431.888	454.573	460.670	469.761	475.202	480.440
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	30.756	21.450	27.600	27.985	28.370	28.755
totaal lasten	486.400	510.948	523.710	533.701	540.042	546.180
Saldo van baten en lasten	-456.866	-484.250	-496.610	-506.201	-512.142	-517.860
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	134.542	110.660	111.267	111.267	111.267	111.267
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	25.094	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	109.448	110.660	111.267	111.267	111.267	111.267
Geraamd resultaat	-347.418	-373.590	-385.343	-394.934	-400.875	-406.594

Toelichting

Onderwijshuisvesting

De oplopende kosten hebben betrekking op de doorbetaling aan 'Het Rhedens' op basis van het aantal leerlingen. Het gaat hier om de 1 op 1-doorbetaling van het bedrag dat we hiervoor binnen de algemene uitkering ontvangen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Absoluut verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	0,0	1,2	2018	0,0	2018
Relatief verzuim (aantal per 1.000 leerlingen)	11,0	19,0	2017	11,5	2017
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'er) in % deelnemers aan het VO en MBO-onderwijs	0,0%	1,4%	2018	0,0%	2018

Bij absoluut verzuim gaat het om het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners en in de leeftijd van 5-18 jaar. Bij relatief verzuim gaat het om leerplichtigen die wel staan ingeschreven maar ongeoorloofd afwezig zijn. Bij vroegtijdig schoolverlaters gaat het om het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Verbonden partijen

MGR Sociaal Domein

De module Onderwijszaken is onderdeel van de MGR (hiervan is ook het voormalige Regionaal Bureau Leerlingzaken een onderdeel).

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)

Samenwerking van 18 gemeenten op het gebied van doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet, het leerlingenvervoer, kleinschalig OV en maatwerkvervoer in het kader van de Participatiewet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen vraagafhankelijk vervoer (op afroep, voornamelijk Wmo-vervoer, voorheen Regiotaxi) en routegebonden vervoer (vooral leerlingenvervoer, Jeugdhulpvervoer en Wmo-dagopvangvervoer).

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 5: Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Wsob (Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen);
- Besluit veiligheid attractie- en speeltoestellen;
- Algemene subsidieverordening Rozendaal;
- Subsidieregeling Sociaal domein gemeente Rozendaal.

Wat willen we bereiken?

Het scheppen van mogelijkheden en randvoorwaarden ter bevordering van het welzijn en ontwikkeling van de inwoners van de gemeente Rozendaal in het algemeen en specifieke doelgroepen in het bijzonder en daarnaast:

- het doelmatig inrichten en beheren van het openbaar groen met behoud van belevings-, sier- en natuurwaarde;
- het op gemeentelijk niveau en in regionaal verband initiëren, stimuleren en scheppen van randvoorwaarden van/voor activiteiten op het terrein van toerisme en recreatie;
- het onderhouden en in stand houden van de gemeentelijke recreatievoorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Sportbeleid en activering

De gemeente werkt waar mogelijk mee aan lokale initiatieven zoals het scholenvoetbaltoernooi en het wijkenvoetbaltoernooi in Velp en Rozendaal.

Subsidiëring

Tot dit taakveld behoort het toetsen en afhandelen van aanvragen voor de verstrekking van subsidies.

Op 1 januari 2019 is de Algemene subsidieverordening gemeente Rozendaal 2019 in werking getreden. Met hieraan gekoppeld een subsidieregeling met onder andere een uitwerking van de beoordelingscriteria. De gemeente subsidieert een aantal Rozendaalse sportverenigingen met een waarderingssubsidie. Daarnaast verleent de gemeente, evenals de andere gemeenten in regio Arnhem, subsidie aan 'Uniek Sporten': sporten en bewegen voor mensen met een beperking. Vanaf 2020 is deze samenwerking vormgegeven in een regionaal convenant.

Lokaal sport- en beweegakkoord

Medio 2020 heeft de gemeente zich verbonden aan het Lokaal sport- en beweegakkoord Rheden-Rozendaal. In het Sport- en beweegakkoord is binnen twee thema's sprake van vier programmalijnen.

Thema A. Een leven lang met plezier sporten en bewegen:

1. voor jongeren 12-18 jaar;
2. voor ouderen van 65 jaar en ouder;
3. voor jonge kinderen (0-4 jaar).

Thema B. Toekomstbestendige sportaanbieders

4. Ten behoeve van de uitvoering van lokale sport- en beweegakkoorden stelt het Rijk middelen beschikbaar. Voor Rozendaal gaat het om een jaarlijkse bijdrage ad € 10.000 vanuit deze SPUK (Specifieke Uitkering) Sportakkoord. De aangevraagde middelen voor 2020 en de nog aan te vragen middelen voor 2021 en 2022 worden, samen met de Rhedense middelen, aangewend voor activiteiten in Rheden en Rozendaal. Uniek Sporten is een van de deelnemers, maar bijvoorbeeld ook Sportbedrijf Rheden, sportverenigingen en maatschappelijke organisaties.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Ten behoeve van de Dorpsschool wordt een financiële bijdrage geleverd aan de Combinatiefunctionarissen 'Sport en Cultuur' van de gemeente Rheden. Deze bijdrage wordt vanaf 2020 verhoogd, zie verder Programma 4. De Dorpsschool wordt ook met een intentieverklaring ondersteund ten behoeve van de activiteit 'Cultuur met Kwaliteit'.

Kamermuziekfestival Zoom!, in de gemeenten Rheden, Rozendaal en Doesburg, kan vanaf 2015 rekenen op financiële en organisatorische ondersteuning van onze gemeente. In het kader hiervan vinden ook activiteiten in

Rozendaal plaats en wordt er samengewerkt met de Dorpsschool. De basisscholen in de drie deelnemende gemeenten komen periodiek 'aan de beurt' voor een educatieproject en er vinden (goed voorbereide) concerten plaats op middelbare scholen. Vanwege Covid-19 zijn verschillende culturele (maar ook sport- en welzijns)activiteiten in 2020 niet of aangepast doorgegaan. Een deel van deze activiteiten zullen zo mogelijk in 2021 doorgaan, al of niet in aangepaste vorm.

De gemeente Rheden is voornemens om groot onderhoud aan Openluchttheater De Pinkenberg te plegen. We wachten initiatieven en eventuele voorstellen om hierbij betrokken te worden vooralsnog af.

Cultureel erfgoed

Het Cultuurpact, een samenwerkingsverband van de gemeenten rond Arnhem met de provincie, is in 2014 verbreed tot Cultuur- en Erfgoedpact. De Rozendaalse invulling is vooral gericht op Erfgoed, in de vorm van deelname aan 'Gelders Arcadië'. Onderzocht wordt in hoeverre de resultaten van Gelders Arcadië gekoppeld kunnen worden aan de regiomarketingactiviteiten van TVAN (Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen) en VisitVeluwe.

Monumenten

Hiertoe behoort het inventariseren en plaatsen van monumentale panden en objecten op de monumentenlijst, het afhandelen van aanvragen om monumentenvergunningen en vergunningen wijziging beschermde dorpsgezichten en daarnaast het zorgdragen voor het verstrekken van subsidies en voldoen aan provinciale en rijkseisen met betrekking tot subsidieaanvragen en meerjarenprogramma's.

De advisering met betrekking tot monumenten vindt sinds 2011 plaats door de Commissie Cultuurhistorie van Rheden. In 2021 zal Rozendaal wederom gebruik maken van de regio archeoloog. De provincie draagt bij aan de financiering hiervan. De verordening die betrekking heeft op de gemeentelijke monumenten biedt de mogelijkheid om jaarlijks een subsidieplafond vast te stellen. Voorgesteld wordt om voor 2021, evenals in 2020, weer een subsidieplafond van € 8.000 in te stellen zodat er een maximumbedrag is.

Media

Bibliotheek

Op grond van de wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) dient elke gemeente haar inwoners toegang te verschaffen tot een bibliotheekvoorziening. Rozendaal doet dit door middel van subsidiëring van Bibliotheek Velwezooom (Rheden, Renkum en Rozendaal). Rozendaal subsidieert een percentage van de subsidie van de gemeente Rheden, op basis van het aantal inwoners. Een gezamenlijk gemeentelijk bibliotheekbeleidskader en de productencatalogus van de bibliotheek bieden de deelnemende gemeenten handvatten om te sturen en keuzes te maken. De Wsob regelt ook de organisatie van een, landelijke, digitale bibliotheek die door het Rijk bekostigd wordt. Alle inwoners van Nederland kunnen hier gebruik van maken. Ook dit draagt eraan bij dat alle inwoners van Nederland toegang hebben tot een bibliotheekvoorziening.

Lokale omroep

Gemeenten zijn wettelijk verplicht een lokale omroep te financieren. De financiële bijdrage (BLO: Bijdrage Lokale Omroep) hangt samen met het aantal huishoudens, en neemt vanaf 2021 toe vanwege de aanleg van de nieuwe wijk. Rozendaal en Rheden hebben tot en met 2020 een zendmachtiging verleend aan de stichting Radio en Televisie (RTV) Rheden/Rozendaal, 'Studio Rheden'. Eind 2020 is deze vijfjarige termijn afgelopen, maar de toewijzing is met vijf jaar verlengd. Studio Rheden is bezig met een intensieve samenwerking met andere regionale omroepen (onder andere Arnhem en omroepen in de Liemers).

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Openbaar groen

Met het Gemeentelijk Groenplan 2015-2020 geven we uitvoering aan het beheer van de omgeving, zodat de kwaliteit hiervan duurzaam is. In 2021 volgt een nieuw Groenplan en tot de vaststelling hiervan blijven we meerdere bermen en gazons extensief beheren om de leefomgeving voor onder meer insecten te vergroten. Voorts zal conform het Beleidsplan onderhoud aan windsingels en houtwallen worden uitgevoerd. Daarnaast zullen we uitvoering gaan geven aan de notitie Biodiversiteit.

Beheer en onderhoud recreatievoorzieningen

Twee maal per jaar worden de speelplaatsen en speeltoestellen geïnspecteerd. De uitvoering van het beheer geschiedt op basis van die inspectiegegevens.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Voldoende speelplaatsen voor verschillende leeftijdsgroepen (in het bijzonder De Del) met inbreng van omwonenden en de doelgroep	Gerealiseerd
Gemeentelijk gebouwen voorzien van nestkasten en andere faunavoorzieningen	Vanaf 2019
Gemeentelijke groenstroken, waar mogelijk, benutten voor drachtplanten en houtwallen	Vanaf 2020
Stimuleren van watertappunten in de openbare ruimte	Vanaf 2021
Indien wenselijk, faciliteren van verenigingen en nieuwe sportinitiatieven. Het samenwerken in een Lokaal Sport- en beweegakkoord met de gemeente Rheden maakt veel nieuwe initiatieven mogelijk.	Vanaf 2019

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
5.1 Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
5.6 Media	0	0	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	666	500	0	0	0	0
totaal baten	666	500	0	0	0	0
Lasten						
5.1 Sportbeleid en activering	2.976	2.920	2.965	3.010	3.055	3.100
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	3.025	4.370	4.435	4.500	4.565	4.630
5.5 Cultureel erfgoed	3.234	1.520	1.540	1.560	1.580	1.600
5.6 Media	34.782	35.460	36.000	36.530	37.060	37.590
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	101.473	101.672	111.647	107.137	108.632	110.142
totaal lasten	145.489	145.942	156.587	152.737	154.892	157.062
Saldo van baten en lasten	-144.823	-145.442	-156.587	-152.737	-154.892	-157.062
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	2.092	2.092	4.592	4.592	4.592	4.592
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	2.092	2.092	4.592	4.592	4.592	4.592
Geraamd resultaat	-142.731	-143.350	-151.995	-148.145	-150.300	-152.470

Toelichting

In 2021 is bij openbaar groen, op basis van de ervaringen in de afgelopen jaren, een extra bedrag opgenomen voor de afvoer van bladafval. De komende herfst wordt bekeken wat de meest effectieve manier is om dit te organiseren.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Niet-wekelijkse sporters (%)	37,9%	48,9%	2016	37,9%	2016

Verbonden partijen

Leisurelands (voorheen RGV)

Leisurelands verricht onder andere werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme die door de overheid worden aangemerkt als te behoren tot een terrein van belangenbehartiging dat de overheid zich als eigen zorg aantrekt.

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 6: Sociaal domein

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Huisvestingswet (met betrekking tot de huisvesting van statushouders);
- Jeugdwet;
- Wet op de Lijkbezorging;
- Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning 2015);
- Wet publieke gezondheid (Wpg);
- Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz-2004);
- Participatiewet;
- Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten (Wet BUIG);
- Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening;
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- Wet Kinderopvang (Wko);
- Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP);
- Wet sociale werkvoorziening (Wsw; voor de op 31-12-2014 bij een Sociale-werkvoorzieningsbedrijf werkzame werknemers);
- Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Wat willen we bereiken?

Het scheppen van mogelijkheden en randvoorwaarden ter bevordering van het welzijn en ontwikkeling van de inwoners van de gemeente Rozendaal in het algemeen en specifieke doelgroepen in het bijzonder.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Algemeen

Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Gelderland Midden (MGR SD GM)

De Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Centraal Gelderland (MGR SD CG, 2017) is het juridisch kader waarin de elf gemeenten in onze regio hun samenwerking in het Sociaal domein hebben vormgegeven. Het gaat om de uitvoering van verschillende taken in een flexibel concept, waarbij gemeenten per module of submodule kunnen kiezen of zij er al dan niet aan deelnemen. De regionale inkooporganisatie (2017) is de eerste module binnen de MGR Sociaal Domein. Op 1 januari 2018 zijn de module Onderwijszaken (voorheen: Regionaal Bureau Leerlingzaken, RBL) en de module Werkgeversservicepunt (WSP) toegevoegd. Op 1 januari 2019 is de Module 'Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening' (WGSW) toegevoegd.

Regionaal inkopen

Vanaf 2016 worden de maatwerkvoorzieningen voor de Wmo- en Jeugdwet en het activerend werk (als onderdeel van de Wmo) regionaal ingekocht. Het aanbod is, naar zorgvorm, ondergebracht in submodules (vergelijkbaar met percelen) waarbij gemeenten kunnen kiezen welke submodules zij afnemen. Wij nemen dezelfde submodules af als Rheden, zodat er voor de inwoners van onze gemeenten sprake is van een gelijk aanbod aan maatwerkvoorzieningen. In 2017 is de gezamenlijke inkoop in de vorm van een samenwerkingsmodule ondergebracht bij de MGR SD CG (vanaf nu: MGR). In de module Inkoop geven de gemeenten uitvoering aan een gezamenlijke inkoop, contractmanagement en contractbeheer voor maatwerkvoorzieningen inclusief specialistische voorzieningen zoals verblijf Jeugd. Een nieuwe inkoop, waarbij verblijf Jeugd is aanbesteed en voor de andere zorgvormen een semi-openbare procedure gold, heeft geleid tot nieuwe contracten per 1 juli 2020. Door een strengere selectie aan de poort en het stoppen van de inschrijving na een bepaalde datum, is het 'open house' iets minder open geworden. Dit heeft geleid tot een reductie van het aantal aanbieders. Uit allerlei onderzoeken blijkt dat een reductie van het aantal aanbieders één van de manieren is om de uitgaven aan Wmo en Jeugdhulp terug te dringen.

Regionale innovatie en transformatie sociaal domein.

Voor de invulling van de gewenste regionale vernieuwing zijn voor de Jeugdhulp en de Wmo transformatie-agenda's opgesteld. Hierbij wordt ook de dialoog gezocht met zorgaanbieders. Voor de Jeugdhulp zijn landelijke middelen beschikbaar gesteld in het kader van het IBP (Interbestuurlijk Programma) tussen gemeenten en Rijk. Deze middelen worden beschikbaar gesteld aan regionaal samenwerkende gemeenten. Ook regio Centraal

Gelderland heeft in dit kader een Transformatieplan (2018-2020) ingediend, dat is gehonoreerd. Middelen die in 2020 nog niet zijn uitgegeven, kunnen overigens worden doorgesluisd naar 2021.

Het gaat bij de regionale innovatie en transformatie om de volgende projecten:

- versterken van de lokale toegang (Wmo en Jeugd);
- afschalen van specialistische jeugdzorg (Jeugd);
- complexe scheidingen (Jeugd);
- transformatie ambulante specialistische hulp (Jeugd);
- sturen op resultaat (Wmo en Jeugd);
- klant en mantelzorger centraal (Wmo, afstemming met Wet Langdurige Zorg (WLZ) en Zorgverzekeringswet (ZVW)).

Samenwerking met Rheden algemeen

In 2021 worden de samenwerkingsafspraken Sociaal domein tussen onze gemeenten herzien. Dit is onder meer nodig vanwege de inwerkingtreding van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, mei 2018) en de invoering van nieuwe wetten, zoals de Wvvgz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, 2020). Ook in het kader van Suwinet, gegevensdeling op het gebied van werk en inkomen, moeten specifiekere afspraken worden gemaakt.

Bezuinigingen Sociaal domein Rheden-Rozendaal

Bezuinigingen Sociaal domein die de gemeente Rheden doorvoert, zullen ook voor onze gemeente gevolgen hebben. Hetzelfde geldt voor de inspanningen vanuit onze MGR module inkoop om meer grip te krijgen op de regionale Inkoop Wmo en Jeugd. En voor de inspanningen vanuit de BVO DRAN (bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem- Nijmegen) om het doelgroepenvervoer kostenefficiënter in te richten. De gemeente Rheden gaat veel meer met lumpsum bekostiging werken, en Rozendaal haakt daarop aan.

Het gaat om:

1. Aanbesteding algemene voorzieningen welzijn (sociale basis) inclusief lichte jeugdhulp en lichte begeleiding Wmo;
2. Aanbesteding van een aantal maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp.

Ad 1) Hierna, bij 'welzijnswerk', gaan wij in op de aanbesteding 'sociale basis'.

Ad 2) In de eerste plaats door overschrijdingen bij individuele voorzieningen Jeugdhulp, maar ook door vergelijkbare ontwikkelingen bij de Wmo, worden gemeenten, ook Rheden en Rozendaal, genoodzaakt om bezuinigingen door te voeren. Hiertoe heeft de Rhedense raad in 2019 het Transformatieplan 2.0 vastgesteld, waar onze gemeenteraad zijn steun voor heeft uitgesproken en waar mogelijk bij betrokken wordt. De gemeente Rheden is, als een van de maatregelen uit dit Transformatieplan, medio 2020 een aanbesteding gestart voor een aantal Wmo- en Jeugdwetmaatwerkvoorzieningen, in combinatie met lumpsum bekostiging. Bij de Wmo gaat het om huishoudelijke ondersteuning inclusief combinatie-ondersteuning, en begeleiding. En voor de Jeugdwet gaat het om behandeling, basis- en specialistische begeleiding en groepsbegeleiding. Als deze aanbesteding geëffectueerd is, verwachten wij een afname van de uitgaven aan voorzieningen door de combinatie van lump-sumbekostiging en minder aanbieders. Het houdt ook een verschuiving in van uitvoeringskosten: van de MGR (module Inkoop) naar de gemeente Rheden omdat zij zelf het contractmanagement en -beheer voor de ingekochte zorgvormen verzorgt.

Uitvoeringskosten Wmo/Jeugd

De afspraken met betrekking tot uitvoeringskosten voor de taken voor Wmo en jeugdzorg worden in overleg met de gemeente Rheden opnieuw bekeken. De afspraken zijn aan herziening toe. De afrekeningen van de laatste jaren bleken hoger dan begroot. Vooruitlopend op de uitkomsten hiervan houden we voor 2021 rekening met een extra bedrag voor de uitvoering van € 50.000.

Meerjarenbeleidskader Sociaal domein (MJBK)

In 2017 hebben wij de Rozendaalse vertaling vastgesteld van het Meerjarenbeleidskader Sociaal domein 2017-2020 'Meedoen' van de gemeente Rheden. Het MJBK vormt een invulling van de wettelijk verplichte meerjarenbeleidsplannen voor de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Binnen dit beleidskader geeft onze gemeente invulling aan haar ambitie om ook binnen het Sociaal domein een beheergemeente 2.0 te worden.

Samenkracht en burgerparticipatie

Welzijnssubsidies

Subsidiëring omvat het toetsen en afhandelen van aanvragen voor de verstrekking van welzijnssubsidies op het gebied van sport, kunst en cultuur, toerisme en recreatie, maatschappelijke zorg en welzijn en volksgezondheid. Op 1 januari 2019 is een nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) in werking getreden, met hieraan gekoppeld een nieuwe subsidieregeling Sociaal domein 2019-2022. Deze ASV biedt ook een juridisch kader voor subsidies op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

In 2020 is het budget voor incidentele welzijnssubsidies verhoogd omdat een toename van initiatieven werd verwacht in het kader van 75-jaar bevrijding. Vanwege de coronacrisis zijn deze activiteiten niet doorgegaan, of in een aanpaste vorm. Hetzelfde geldt voor veel jaarlijkse activiteiten zoals lokale sporttoernooien. Met betrekking tot jaarlijkse welzijnssubsidies zijn wij van plan gedurende de resterende collegeperiode, 2021 en 2022, voor de kleinere vaste subsidies met een subsidielijst te gaan werken. Dit leidt tot een vermindering van administratieve lasten, zowel voor de aanvragers als voor de gemeente.

Welzijnswerk

Welzijnsorganisatie Inluzio (voorheen: Radar) ondersteunt in Rozendaal het jongerenwerk (jongerenraad en kinderburgemeester), het vrijwilligerswerk en inwonersinitiatieven zoals de ontmoetingsochtend in de Serre van Rozendaal en, op afroep, buurtinitiatieven. Inluzio heeft een onderzoek verricht naar nut en noodzaak van een zorgcoöperatie in Rozendaal (zie bij Speerpunten uit het collegeakkoord) en ontwikkelt ideeën voor een vervolg. De nauw met Inluzio samenwerkende stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp (MVT) ondersteunt mantelzorgers en zorgvrijwilligers.

Het is medio 2020 nog niet bekend of Inluzio ook vanaf 2021 het welzijnswerk gaat uitvoeren. De gemeente Rheden besteedt het welzijnswerk vanaf 2021 opnieuw aan, onder de noemer 'sociale basis'. Verschillende vormen van algemene voorzieningen, het (groepsgerichte) welzijnswerk maar ook het (individueel gerichte) algemeen maatschappelijk werk, worden aanbesteed waarbij het de bedoeling is dat één organisatie voor een 'lumpsum' bedrag de dienstverlening, al dan niet met onderaannemers, voor zijn rekening neemt. Ook een deel van de Jeugdhulp wordt ondergebracht in deze sociale basis. Het gaat om lichte opvoedondersteuning en een deel van de begeleiding: lichte begeleiding individueel en de lichte/middel begeleiding groep. Onze gemeente is betrokken bij deze aanbesteding. Gezien de verwevenheid tussen onze gemeenten ligt het voor de hand dat wij dezelfde aanbieder kiezen en we zullen (deels binnen de lumpsum bekostiging) financiële afspraken moeten maken.

De maatschappelijke ontwikkeling, dat mensen steeds langer zelfstandig blijven wonen (extramuralisering) leidt tot een grotere behoefte aan oplossingen voor wonen en zorg. Het project 'Mijn Huis, Mijn Toekomst' (MHMT, 2019) is gericht op bewustwording en het realiseren van aanpassingen om een woning levensloopbestendig te maken. De activiteit wordt uitgevoerd door de nauw met Inluzio samenwerkende stichting STOER (Seniorenteams ondersteunen elkaar in Rheden en Rozendaal) met ondersteuning vanuit Rheden. Eind 2020 wordt besloten of 'Mijn Huis, Mijn Toekomst' in 2021 wordt voortgezet. De doelstelling van MHMT overlapt met de 'Regeling Toekomstbestendig Wonen'. Deze regeling maakt het mogelijk een lening af te sluiten, mede voor woningaanpassingen die de levensloopbestendigheid van de woning bevorderen. Een belangrijk verschil is, dat de maatregelen uit de Regeling altijd gecombineerd moeten worden met minimaal één energiemaatregel. Daarnaast is deze Regeling, in tegenstelling tot MHMT, alleen bedoeld voor woningeigenaren, niet voor huurders.

Rozendaalse Jongerenactiviteiten

De jongerenactiviteiten (Kinderburgemeester en Jongerenraad) worden in 2021 voortgezet. Voor specifieke activiteiten voor en door kinderen en jongeren is een bedrag van € 2.000 in de begroting opgenomen. Dit is bedoeld als werkbudget voor kleine activiteiten. Voor grotere initiatieven dient de gemeenteraad budget beschikbaar te stellen.

Kinderopvang

Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de locaties waar kinderopvang plaatsvindt. In Rozendaal gaat het om peuteropvang, kinderopvang (beide in de Dorpsschool) en gastouders. De GGD houdt namens de gemeente toezicht, de uitvoering is gemandateerd aan de gemeente Rheden. In 2020 kreeg de gemeente te maken met kinderopvang op Sociaal Medische Indicatie (SMI). Ook nieuw is de kinderopvang in het kader van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Vanaf 2020 kan deze opvang ook op Rozendaals grondgebied plaatsvinden. Puck & Co in IKC Dorpsschool is hiertoe vanaf augustus 2020 gekwalificeerd.

Vreemdelingen

Door de huisvesting van twee gezinnen in 2016, heeft de gemeente voor de middellange termijn aan haar huisvestingstaakstelling voor statushouders voldaan. De voorsprong op de huisvestingstaakstelling is per 1 juli 2021 ingelopen en wij zijn voornemens de invulling zelf te realiseren. Voor de maatschappelijke begeleiding zijn afspraken gemaakt met Vluchtelingenwerk. Op 1 juli 2021 zal de nieuwe wet Inburgering in werking treden, met een grotere regierol voor gemeenten. Gemeenten zullen hier extra middelen voor ontvangen, hoeveel is nog niet bekend.

Wijkteams

Omdat onze gemeente de uitvoering van de wetten in het Sociaal domein heeft gemandateerd aan Rheden, kunnen de inwoners zich vervoegen bij het Sociaal Meldpunt gemeente Rheden. Op grond van de onder het mandaat liggende documenten (dienstverleningsovereenkomst en uitvoeringsafspraken) betaalt onze gemeente mee aan deze dienstverlening ten behoeve van haar inwoners.

Inkomensregelingen

Inkomensregelingen zijn gericht op de financiële ondersteuning van inwoners en huishoudens voor noodzakelijkheden in hun bestaan. Meer concreet hebben we het dan vooral over het verstrekken van IOAW, IOAZ, reguliere bijstand, bijzondere bijstand en armoedebeleid. De uitvoering van de inkomensregelingen is gemandateerd aan de gemeente Rheden. Voor meer informatie over het armoedebeleid: zie bij 'Arbeidsparticipatie'.

In 2020 heeft het Rijk de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers) ingesteld ten tijde van de corona-lockdown om zelfstandige ondernemers (zzp'ers) te ondersteunen met een bijdrage voor levensonderhoud of kapitaal. De kans bestaat, dat niet alle Rozendaalse zzp'ers, ondanks de Tozo, de economische gevolgen van de coronacrisis te boven komen. Dit kan leiden tot hogere uitgaven in 2021, in het kader van het Bbz (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen). Hier staan inkomsten tegenover.

Begeleide participatie

In 2018 hebben de tien bij de GR Presikhaaf Bedrijven (PHB) aangesloten gemeenten hun Wsw-medewerkers voor vijf jaar ondergebracht bij het arbeidsontwikkelingsbedrijf BV Scalabor. In 2020 is gestart met een verkenning naar de mogelijkheden om de samenwerking met Scalabor voort te zetten. Dit is een publieke sociale onderneming in eigendom van de gemeente Arnhem, die het materiële werkgeverschap, dus de arbeidstoeleiding en –begeleiding, van PHB heeft overgenomen. Scalabor streeft ernaar dat de deelnemende gemeenten daarnaast zo veel mogelijk overige werkzoekenden met een arbeidsbeperking bij hun organisatie zullen onderbrengen. Zo kunnen de lege plekken die ontstaan door de uitstroom van Wsw-medewerkers, worden ingevuld en kunnen bestaande contracten met opdrachtgevers worden behouden. (De toegang tot de Wsw is per 2015 afgesloten voor nieuwe medewerkers.) Op 1 januari 2019 is het formele werkgeverschap van de Wsw-medewerkers, dat na de start van Scalabor aan de Gemeenschappelijke Regeling PHB was overgedragen, ondergebracht bij de MGR, in de samenwerkingsmodule 'Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening' (WGSW).

Arbeidsparticipatie

Algemeen:

- de regie en coördinatie voeren bij de aan de gemeente Rheden gemandateerde taken op het gebied van arbeidsmarkttoeleiding;
- het opstellen van beleidsnotities, verordeningen, beleidsregels en overige uitvoeringsrichtlijnen met betrekking tot voornoemde taak.

Het Regionale WerkBedrijf (RWB, 2015), een bestuurlijk regionaal samenwerkingsverband van werkgevers, vakbonden, UWV en gemeenten in arbeidsmarktregio Midden-Gelderland, is gericht op het creëren van werk voor mensen met een arbeidsbeperking. De operationele aanpak is belegd bij het Werkgeversservicepunt (WSP), dat vanaf 2018, als samenwerkingsmodule 'Werkgeversservicepunt', is ondergebracht bij de MGR. In het licht van de coronacrisis is het WSP bezig zich te herpositioneren, om in te spelen op de economische gevolgen van de maatregelen tegen Covid-19. Het WSP is, onder andere met Scalabor, een samenwerkingsverband aangegaan om (ook Rozendaalse) werkgevers zo goed mogelijk door de coronacrisis te helpen, anticiperend op de ontwikkelingen daarna.

Behalve arbeidstoeleiding omvat 'arbeidsparticipatie' ook een inkomensvoorziening voor mensen die voor kortere of langere tijd niet aan het arbeidsproces kunnen deelnemen. De inkomensgrens ligt hierbij boven het bijstandsniveau, zodat uitstroom uit de bijstand niet meteen tot een 'armoedeval' leidt.

De zorg voor kinderen is hierbij zowel voor het Rijk als voor onze gemeente extra van belang. Rozendaal participeert in het 'Kindpakket' van de gemeente Rheden ten behoeve van sport- en cultuurparticipatie voor kinderen en jongeren.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (WMO) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. Toekenning en uitvoering van de maatwerkvoorzieningen is aan de gemeente Rheden gemandateerd.

Het Kabinet heeft in 2020 een abonnementstarief ingevoerd voor de Wmo: een vast tarief voor eigen bijdragen aan Wmo-voorzieningen. Het abonnementstarief beoogt het tegengaan van een stapeling van zorgkosten vooral voor

de middeninkomens. Het geldt voor maatwerkvoorzieningen (natura en persoonsgebonden budget (Pgb)) zoals hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, trapliften en woningaanpassingen. En daarnaast voor algemene voorzieningen waarbij sprake is van een duurzame hulpverleningsrelatie. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn uitgezonderd en gemeenten kunnen een uitzondering maken voor collectief vervoer. Dat is gebeurd in Rheden en Rozendaal. Bij het abonnementstarief betalen de cliënten een vaste periodieke bijdrage, los van inkomen, vermogen en de hoeveelheid zorg en/of ondersteuning. In 2020 was het maandbedrag € 19,00 per huishouden.

De financiële gevolgen van het abonnementstarief zijn groot. Gemeenten derven inkomsten uit eigen bijdragen en uit de eerste onderzoeken blijkt dat er, vooral bij hulp bij het huishouden, sprake is van een 'aanzuigende werking'. Het Rijk compenseert gemeenten hiervoor, maar, naar het zich medio 2020 laat aanzien, is deze compensatie onvoldoende.

Maatwerkdienstverlening 18+

Tot dit taakveld behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking.

De ontwikkelingen rond het abonnementstarief, zoals hiervóór beschreven bij de materiële voorzieningen Wmo, gelden bij uitstek voor de hulp bij het huishouden. Uit de landelijke informatie over het beroep op deze voorziening blijkt, dat het beroep op hulp bij het huishouden (hbh) relatief het meest is toegenomen bij de hogere inkomens. Inmiddels leven er bij het Rijk ideeën om de vaste eigen bijdrage bij de hbh te verhogen, of om het abonnementstarief bij deze voorziening weer te vervangen door een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De benodigde wetwijziging duurt minstens twee jaar.

Individueel vervoer

In september 2016 is vervoersorganisatie AVAN (Aanvullend openbaar vervoer regio Arnhem Nijmegen) van start gegaan, als uitvoeringsorganisatie van de regionale Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) doelgroepenvervoer regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN). Deze BVO, een lichte gemeenschappelijke regeling, regelt:

- Wmo-vervoer (voorheen Regiotaxi);
- leerlingenvervoer;
- instellingenvervoer in het kader van Wmo-begeleiding en Jeugdhulp.

Nieuwe aanbesteding BVO DRAN

De Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen heeft in 2020 opnieuw aanbesteed en de nieuwe contracten zijn op 1 augustus 2020 in werking getreden. Hiervan worden minder meerkosten verwacht, door het inbouwen van financiële prikkels bij de uitvoerende partijen. Zij krijgen er meer belang bij om efficiënter te werken. Wijzingen zijn onder meer, dat de regio in percelen is verdeeld voor de verschillende vervoerssoorten: het (vraagafhankelijke) Wmo-vervoer, waarbij met een regiecentrale gewerkt blijft worden, en het (routegebonden) leerling- en instellingenvervoer, waarbij de aanbieders de rittenplanning gaan doen. Wij verwachten dat door met percelen te gaan werken, vooral binnen leerling- en dagopvangvervoer, de juiste schaal van samenwerking voor wat betreft de uitkomst op de 3 K's (kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid) kan worden bereikt. Binnen de nieuwe aanbesteding is ook aandacht voor duurzaamheid, de ambitie om de emissie van CO2 door auto's terug te dringen.

Maatwerkdienstverlening 18-

Tot dit taakveld behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt waaronder begrepen: begeleiding 18-, jeugd- en opvoedhulp; jeugd GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg); jeugdzorg aan jongeren met een verstandelijke beperking; Vervoer (18-); PGB jeugd; persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf voor de doelgroep 18-; jeugdzorg-plus (gesloten jeugdhulp).

Toekenning en uitvoering van de maatwerkdienstverlening 18- is aan de gemeente Rheden gemandateerd. Individuele jeugdvoorzieningen zijn vergelijkbaar met Wmo-maatwerkvoorzieningen. De gemeente Rozendaal volgt het beleid van Rheden met betrekking tot de individuele jeugdvoorzieningen. Het algemene jeugdbeleid is, vooralsnog in de vorm van een pilot, vanaf medio 2016 bij Rheden belegd. De Nota Jeugdhulp 2015-2016 is in 2017 opgevolgd door het Meerjarenbeleidskader Sociaal Domein.

Om kinderen zo gezond, kansrijk en veilig mogelijk op te laten groeien, is het voor sommige kinderen nodig om passende jeugdhulp te bieden. Het normaliseren en de-medicaliseren van de hulp zijn daarbij de opgaves vanuit de jeugdwet. Naast de inhoudelijke transformatie is het betaalbaar houden van de jeugdhulp een uitdaging. Er wordt ingezet op het ontwikkelen van (preventieve) ondersteuning van jeugdigen en hun ouders. Onder meer door nauwere samenwerking met huisartsen en zorgaanbieders. In 2021 start de nieuwe opdracht voor lokaal maatwerkdiensten jeugdhulp, om het zorglandschap te vereenvoudigen, beheersbaarder te maken en efficiënter en overzichtelijker.

Gelet op de landelijke trend in groei van volumes en uitgaven in de jeugdzorg en de lokale gevolgen hiervan, heeft het Rijk voor 2019-2022 extra incidentele middelen toegekend aan gemeenten. Nader onderzoek de komende jaren kan leiden tot structurele verhoging van de jeugdzorggelden. Vooruitlopend daarop, zet de gemeente Rozendaal in navolging van Rheden in op maatregelen om de jeugdhulp betaalbaar te houden. In 2021 vinden voorbereidingen plaats op de invoering van het nieuwe landelijk verdeelmodel voor jeugdhulpstukken, waarvan de invoering is verschoven van 2021 naar 2022.

Geëscaleerde zorg 18+

Tot dit taakveld behoren alle opvang- en beschermd wonen-voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven.

Rozendaal participeert in de regionale samenwerking ten behoeve van beschermd wonen voor mensen met een lichte verstandelijke beperking en met psychische problematiek. Vooralsnog zijn er geen inwoners van Rozendaal die hiervoor in aanmerking komen. Omdat er echter huisvesting beschikbaar moet zijn, zijn hier voor Rozendaal wel kosten aan verbonden. Samen met VGGM, politie en betrokken zorgorganisaties wordt een sluitende aanpak ontwikkeld voor personen met verward gedrag. Voor onze gemeente is hier primair van belang een goede aansluiting op ons Sociaal gebiedsteam Velp/Rozendaal. Sinds medio 2020 is onze regio aangesloten bij een landelijk telefoonnummer waar niet acute zorgmeldingen kunnen worden gedaan.

De ambtelijke uitvoering van de Wet verplichte ggz (Wvvggz) is per 1 januari 2020 belegd bij de GGD-VGGM en de gemeente Rheden. De financiële uitwerking is terug te vinden in Programma 7 Volksgezondheid en milieu.

In 2017 is Veilig Thuis, een samengaan van de advies- meld- en ondersteuningsfuncties voor Kindermishandeling en Huiselijk geweld, als zelfstandige stichting ondergebracht bij VGGM. Vanaf 2019 is de rol van Veilig Thuis uitgebreid op grond van de herziene Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De bijdrage aan Veilig Thuis neemt toe. De begroting 2020 is hier tussentijds op aangepast. Hiertoe zijn tussentijds afspraken gemaakt over de verhoging van de gemeentelijke bijdrages. De verdeling is grotendeels gebaseerd op aantal inwoners en voor nog geen 10% op 'productie'. De uitgaven 2021 worden op hetzelfde niveau geraamd als 2020 en worden in de vorm van een budgetsubsidie door de aangesloten gemeenten beschikbaar gesteld.

Geëscaleerde zorg 18-

Tot dit taakveld behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen 18- met inbegrip van maatwerk dienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven.

Het jeugdbeleid is er op gericht escalatie te voorkómen, door middel van preventie en vroeg-signalering van problemen. Geëscaleerde zorg komt in Rozendaal zeer weinig voor. Daar waar nodig kan, ook voor inwoners van onze gemeente, gebruik gemaakt worden van expertise(tafels) gericht op complexe casuïstiek en/of jeugdbescherming als er sprake is van onveiligheid voor de jeugdigen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Met de inwerkingtreding van de Jeugdwet in 2015 is het lokale maatwerk Jeugdgezondheidszorg ondergebracht in de Jeugdwet. Enkel het wettelijk vastgelegde uniform deel valt nog onder de JGZ. Zie verder bij Programma 7 'Volksgezondheid en milieu'.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Opstarten project "Mijn Huis, Mijn Toekomst"	Is opgestart in 2019
Onderzoek naar blijverslening	Afgerond
Faciliteren initiatieven om eenzaamheid onder ouderen terug te dringen	Vanaf 2019
In kader van Social return zoveel mogelijk inzetten op inzet van Scalabor (binnen aanbestedingsregels)	Continu
Onderzoek naar mogelijkheid zorgcoöperatie	Afgerond
De Serre breder benutten als ontmoetingspunt voor inwoners	Vanaf 2019
Lokale initiatieven steunen o.a. van de kinderburgemeester en de Rozendaalse Buitendag	Continu

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0	0	0
6.2 Wijkteams	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	68.808	75.000	55.000	55.000	55.000	55.000
6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4.802	15.000	6.000	6.100	6.200	6.300
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
totaal baten	73.610	90.000	61.000	61.100	61.200	61.300
Lasten						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.581	18.200	226.850	11.500	11.650	11.800
6.2 Wijkteams	0	0	0	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	113.046	87.800	89.125	90.450	91.776	93.100
6.4 Begeleide participatie	31.294	56.700	56.700	57.550	58.400	59.250
6.5 Arbeidsparticipatie	93	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	169.352	127.500	166.809	168.432	170.221	172.195
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	160.776	126.575	122.635	124.275	125.925	127.590
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	136.663	115.000	116.500	118.000	119.500	121.000
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	66.916	72.400	82.435	83.580	84.725	85.870
totaal lasten	684.720	605.175	862.054	654.787	663.197	671.805
Saldo van baten en lasten	-611.111	-515.175	-801.054	-593.687	-601.997	-610.505
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	0	3.500	215.500	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	0	3.500	215.500	0	0	0
Geraamd resultaat	-611.111	-511.675	-585.554	-593.687	-601.997	-610.505

Toelichting

De cijfers van het gehele programma 6 zijn zowel bij de kadernota als ten opzichte van de kadernota geactualiseerd op basis van de werkelijke cijfers over de afgelopen jaren en verwachte bijstellingen voor volgend jaar. Met name het budget voor WMO is ten opzichte van de vorige begroting verhoogd. Hiervan is de ook verhoging van de uitvoeringskosten onderdeel.

Het programma blijft gekenmerkt door het grote aantal open-einde-regelingen bij nagenoeg elk taakveld, dat geldt zowel voor de zogenaamde 'programmakosten' als de bijbehorende uitvoeringskosten. Hierdoor blijft het ook in de toekomst lastig een nauwkeurige raming van de lasten te maken. Naast het weerstandsvermogen is er nog een afzonderlijke reserve Sociaal Domein (ruim € 0,4 miljoen na bijdrage voor doelgroepenbad) beschikbaar om eventuele tegenvallers binnen dit programma op te vangen.

Samenkracht en burgerparticipatie

Bij de kadernota is al aangegeven dat het zowel financieel als praktisch gezien voordeliger is om de jaarlijkse bijdrage aan de het doelgroepenbad om te zetten in een eenmalige bijdrage. Dat is op dit taakveld verwerkt omdat hiertoe de zogenaamde algemene voorzieningen worden gerekend. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve sociaal domein.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Banen (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar)	432	664	2019	447	2018
Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)	1,0%	1,0%	2015	1,2%	2015
Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)	0,0%	3,0%	2015	0,0%	2015
Netto arbeidsparticipatie (% werkzame beroepsbev tov beroepsbevolking)	69,5%	69,6%	2019	68,5%	2018
Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jarigen)	0,0%	1,0%	2015	0,0%	2015
Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 1.000 inwoners)	7,81	19,4	2019	8,1	2e '18
Lopende re-integratievoorz (aantal per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)	0	14,81	2019	0	1e '18
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	12,0%	10,9%	2019	8,7%	2e '18
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	0,0%	1,1%	2019	0,0%	2e '18
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,0%	0,4%	2019	0,0%	2e '18
Clënten met een maatwerkarrangement WMO (aantal per 1.000 inwoners)	27	57,6	2019	22	2e '18

De relatief lage score op banen heeft vermoedelijk te maken met de leeftijdsopbouw in de gemeente in combinatie met een relatief hoog aantal zzp'ers. Bij personen met een bijstandsuitkering gaat het om aantal per 1.000 inwoners boven 18, in Rozendaal gaat het daadwerkelijk om drie huishoudens (twee P-wet en een IOAW).

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden Gelderland (Presikhaaf bedrijven)

De liquidatie is inmiddels in de 2^e helft van 2020 gerealiseerd.

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal domein

De Regio Centraal Gelderland is een samenwerkingsverband van 11 gemeenten in het sociaal domein. Via de module Inkoop koopt de regio gezamenlijk diensten in op het gebied van Wmo, inclusief begeleid werken, en Jeugdhulp. Gezamenlijk wordt de transformatie in het sociaal domein zo goed mogelijk vorm gegeven met als doel optimale dienstverlening voor de inwoners.

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer

De BVO is een samenwerkingsverband van 18 gemeenten op het gebied van doelgroepenvervoer in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Jeugdwet, het leerlingenvervoer, kleinschalig Openbaar Vervoer en maatwerkvervoer in het kader van de Participatiewet

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Wet publieke gezondheid (Wpg)
- Wet milieubeheer / diverse AMVB's o.g.v. de Wet milieubeheer;
- Provinciale milieuverordening;
- Wet MIG (in voorbereiding);
- Wet geluidhinder;
- Wet Bodemverontreiniging;
- Hoofdstuk Afvalstoffen (hoofdstuk 10);
- Hoofdstuk Plannen (hoofdstuk 4, paragraaf 4.8) wettelijke verplichting GRP;
- Handhaven van de uitvoering van de APV-bepalingen over afval;
- Afvalstoffenverordening;
- Wet op de Lijkbezorging.

Wat willen we bereiken?

- Zorgdragen voor het verantwoord verwijderen van huishoudelijke afvalstoffen en restafval.
- Zorgdragen voor een doelmatige inzameling en een doelmatig transport van afvalwater.
- Zorgdragen voor een schoon en leefbaar milieu betreffende bodem, water, lucht en geluid.
- Een zo goed mogelijke gezondheid voor onze inwoners.
- Het voldoen aan de wettelijke normen uit de Wet publieke gezondheid (Wpg).

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Volksgezondheid

Algemeen

Participeren in de Veiligheids- en gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) en in de door deze Gemeenschappelijke Regeling te entameren projecten en activiteiten (inrentingsprogramma's e.d.).

De maatschappelijke taken van de GGD (2015), zoals het lokaal maatwerk JGZ, sluiten goed aan bij de in dezelfde periode verkregen grotere rol van gemeenten in het sociaal domein. Ook in relatie tot de medische taken van de GGD kregen gemeenten een grotere verantwoordelijkheid. Sinds 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP), waarbij de bijbehorende middelen zijn overgedragen. Deelname aan vaccinaties vormt een speerpunt voor onze gemeente.

In onze Nota Publieke Gezondheid 2017-2020 wordt onder meer de relatie tussen publieke gezondheid en de Omgevingswet benoemd. Deze relatie wordt met de verdere implementatie van de Omgevingswet verder uitgewerkt. De Nota wordt vanaf 2021 op onderdelen aangepast en verlengd.

Tijdens de coronacrisis in 2020 zijn veel van de reguliere werkzaamheden van de GGD opgeschort dan wel uitgesteld. Hiervoor volgt een aangepaste begroting van de VGGM. Na de corona-lockdown zijn veel JGZ-werkzaamheden weer opgepakt, vooral voor de jongste kinderen (0 tot 4 jaar).

Wvggz

Per 1 januari 2020 is de wet BOPZ (wet opname psychiatrische ziekenhuizen) opgevolgd door de Wvggz (wet verplichte geestelijke gezondheidszorg). De gemeente heeft kosten moeten maken om in voorkomende gevallen hier meldingen van te kunnen registreren en informatie uit te wisselen. Daarnaast nemen de kosten toe door de stijging van het aantal inwoners van Rozendaal. Deze toename is iets sterker dan geraamd.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Vanaf 2019 wordt het regionale aanbod JGZ 0-18 jaar in zijn geheel gefinancierd uit een inwonerbijdrage. De gemeentelijke bijdrage voor de JGZ 0-4 jaar, waarvoor regionaal een eensluitend aanbod is ontwikkeld, wordt vastgesteld op basis van het aantal jeugdigen 0-18 jaar. De bijdrage voor de JGZ 4-18 jaar wordt, evenals voorheen, gebaseerd op het aantal inwoners. Het lokale maatwerk JGZ 0-18 jaar wordt nog gesubsidieerd. Bij de JGZ wordt steeds meer regionaal samengewerkt, bijvoorbeeld bij een vooralsnog tweejarige pilot 'Nu Niet

Zwanger' (NNZ), waarbij kwetsbare potentiële ouders ondersteund worden om regie te nemen op hun kinderwens. Vanaf 2021 krijgen alle gemeenten een wettelijke opdracht om prenatale huisbezoeken af te laten leggen door de jeugdgezondheidszorg. Het gaat om huisbezoeken bij kwetsbare aanstaande ouders. Het programma 'Nu Niet Zwanger' vormt hiervoor een invulling. NNZ maakt onderdeel uit van een breder Programma, 'Kansrijke Start' genaamd, om kwetsbare kinderen een goede start te geven voor hun geboorte en gedurende de eerste 1.000 dagen van hun leven. Onze gemeente neemt hieraan deel, voor zover van toepassing.

Riolering

De zorgplicht van de gemeente is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) en het Basis Rioleringsplan BRP. In samenwerking met de gemeente Rheden en de waterschappen Vallei & Veluwe en Rijn & IJssel is een 'waterplan' opgesteld. Alle landelijke, provinciale, regionale en gemeentelijke plannen (vGRP) worden in één plan gebundeld. Voorts participeert de gemeente in het kader van het Kaderrichtlijn Water (KRW) in het stroomgebied Rijn-Oost en maken we onderdeel uit van het regionale orgaan Cluster Rijn 6. Verder wordt er uitvoering gegeven aan het geactualiseerde vGRP 2019 t/m 2023.

In regioverband zal het bestaande grondwatermeetnetwerk gemonitord worden.

Ook in 2021 en daarna leggen we tijdens het groot onderhoud aan de wegen (asfalt vervangen door gebakken klinkers) bergingsputten aan voor de extra opvang van hemelwater.

Het tegengaan van hitte en overlast door hemelwater is een onderdeel van de klimaatadaptatie. Daar waar mogelijk zullen maatregelen worden genomen om de kans hierop te beperken. Ook zal samengewerkt gaan worden met de omliggende gemeenten (Arnhem en Rheden) en het waterschap Rijn & IJssel. Doordat er een stresstest is uitgevoerd zijn we op de hoogte van de knelpunten binnen onze gemeente en daar richten we ons nu op met het nemen van maatregelen.

Afval

Het gemeentelijk beleid is erop gericht om de hoeveelheid afval te beperken, hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen te bevorderen, doelmatige werkwijze en optimale service voor de inwoners te bieden. Het op de huidige wijze gescheiden inzamelen en verwerken van plastic, metaal en drankkartons (waarvoor een landelijke vergoeding geldt), GFT en restafval wordt gecontinueerd.

In 2020 is beleid opgesteld om te trachten het aantal kilo's restafval per inwoner te verminderen, doormiddel van 'betere' scheiding. Dit is vastgelegd in het Grondstoffenbeleid 2021 t/m 2024. De raad heeft in juli 2020 ingestemd met het Grondstoffenbeleid en dit heeft de basis gevormd voor de aanbesteding inzameling van afvalstoffen die per 1 april 2021 in zal gaan. We zetten extra in op communicatie over het nieuwe beleid en de gevolgen voor inzameling, vooral in de eerste helft van 2021.

Milieubeheer

Bij milieubeheer gaat het om formuleren van strategische uitgangspunten en beleid op diverse terreinen van het milieu. Met het jaarlijks verslag informeren wij de raad welke acties gepland staan voor het komende jaar en welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd.

Ongediertebestrijding

De gemeente heeft op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg) een algemene verantwoordelijkheid in de preventie en bestrijding van plaagdieren, waaronder ratten.

Houtstook

De aandacht richt zich vooral op voorlichting, via 'in de Roos'. In 2020 of 2021 wordt een inwonerbijeenkomst over hout stoken georganiseerd.

Begraafplaatsen en crematoria

Begraafplaatsadministratie

Vanaf 2018 is de nieuwe module begraafplaatsadministratie gekoppeld aan i-Burgerzaken. In het licht van de digitalisering van onze dienstverlening onderzoeken we hoe we deze data digitaal beschikbaar kunnen stellen voor uitvaartverzorgers en nabestaanden.

Onderhoud

Wij hebben een subsidie aangevraagd om het huidige karakter van de begraafplaats te behouden. Dit stelt ons in staat ondergronds te bemesten waardoor we de levensduur van bomen kunnen verlengen en de noodzakelijke nieuwe aanplant kunnen laten groeien. Bovendien vindt onderhoud van de paden plaats, zodat deze begaanbaar blijven en beter bestand zijn tegen heftige regenbuien.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Aandacht voor de gevolgen van houtstook	Continu
Rozendaal energieneutraal	Continu

Rozendaal energieneutraal 2050

De in 2021 op te pakken activiteiten vanuit de Uitvoeringsagenda Rozendaal Energieneutraal 2050 bouwen voort op de ingezette werklijnen op het gebied van energiebesparing, energieopwekking en duurzame warmte. Ook in 2021 blijven we inwoners informeren, stimuleren en enthousiasmeren op het verduurzamen van hun woning. Dit doen we door actieve informatie via de website Duurzaam Rozendaal, maar ook via collectieve inkoopacties, inzet van een energiecoach en het beschikbaar stellen van financieel instrumentarium. Daarnaast worden diverse activiteiten georganiseerd in samenwerking met collega-gemeenten binnen Energieloket Midden Gelderland (ELMG) of lokale initiatieven zoals de werkgroep duurzaamheid of coöperatie De ZonneRoos.

Binnen regioverband blijven we actief meewerken aan de Regionale Energiestrategie, en vanuit die opgave stimuleren we alle mogelijke duurzame opwekprojecten die binnen de bebouwde kom van Rozendaal mogelijk zijn. Ook stellen we in 2021 de Transitievisie Warmte op ten behoeve van de warmtetransitie in Rozendaal naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. Bij alle activiteiten blijven we alert op nieuwe ontwikkelingen die komende jaren leiden tot een bijstelling van de plannen of een andere prioritering. Het gaat daarbij om technologische ontwikkelingen, nieuwe regelgeving en internationale afspraken. In 2021 leggen we daarmee een basis voor een hernieuwde uitvoeringsagenda, met daarin een overzicht van activiteiten, instrumenten en projecten in de jaren erna.

Daarnaast dient de gemeenteraad in 2021 de definitieve RES 1.0 vast te stellen.

In totaal heeft de raad een krediet van € 237.500 beschikbaar gesteld voor het uitvoeringsprogramma en daarnaast € 315.000 voor subsidiemaatregelen. Dit bedrag vindt u niet op begrotingsbasis in dit programma terug omdat het geen reguliere begrotingspost betreft. Bij de jaarrekening wordt wel inzicht in de besteding van het krediet gegeven en vindt ook de onttrekking aan de hiervoor bestemde reserve plaats.

Overige bekostiging

Bij het afsluiten van het klimaatakkoord heeft de VNG, namens de gemeenten, een duidelijk signaal afgegeven dat verdere uitwerking van drie randvoorwaarden noodzakelijk is: haalbaar-/betaalbaarheid voor de samenleving, de juiste bevoegdheden en tegemoetkoming in de uitvoeringslasten. In het kader van dat laatste is afgelopen jaar een onderzoek gestart naar de uitvoeringslasten van het klimaatakkoord. Er dient nog overleg plaats te vinden tussen rijk en decentrale overheden over een structurele bijdrage hiervoor vanaf 2022.

Vooruitlopend daarop houden we in deze begroting voor dat jaar ook alvast rekening met een eigen investering in de vorm van een extra dotatie van € 100.000 in de reserve energietransitie ten laste van de algemene reserve. Bij de kadernota verwachten we meer concreet aan te geven hoe de hernieuwde uitvoeringsagenda eruit ziet en hoe deze gefinancierd kan worden.

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	156.595	156.675	158.215	159.975	159.975	159.975
7.3 Afval	168.762	180.029	187.139	192.551	195.453	198.396
7.4 Milieubeheer	0	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	55.923	65.000	66.500	67.500	68.500	69.500
totaal baten	381.280	401.704	411.854	420.026	423.928	427.871
Lasten						
7.1 Volksgezondheid	42.643	48.210	53.220	54.030	54.840	55.650
7.2 Riolering	134.573	134.470	143.520	134.420	126.040	131.335
7.3 Afval	134.931	155.470	150.870	153.015	155.160	157.330
7.4 Milieubeheer	143.935	32.700	51.500	52.225	52.950	53.690
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	31.375	23.778	21.193	21.255	21.296	21.491
totaal lasten	487.458	394.628	420.303	414.945	410.286	419.496
Saldo van baten en lasten	-106.178	7.076	-8.449	5.082	13.643	8.375
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	607.507	35.666	17.611	117.611	17.611	17.611
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	501.125	0	0	100.000	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	106.382	35.666	17.611	17.611	17.611	17.611
Geraamd resultaat	203	42.742	9.162	22.692	31.253	25.986

Toelichting

Op basis van het vastgestelde GRP zijn de kosten in 2021 eenmalig € 10.000 hoger vanwege een hogere dotatie aan de voorziening. Dat kan in andere jaren anders zijn waardoor ook het kostendeckingspercentage jaarlijks licht (naar boven of beneden) kan afwijken van 100%. Over elke planperiode komt dit jaarlijkse uit op 100%. Omdat de afwijkingen (zowel begroting als jaarrekening) gering worden deze verrekend met het exploitatiesaldo. Wanneer deze afwijkingen groter worden kan worden overwogen hiervoor een aparte egaliseringsreserve in te stellen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	164	136	2018	160	2017
Hernieuwbare elektriciteit (%)	5,5%	Geen data	2018	2,8%	2017

Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Verbonden partijen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Uitvoering van onder meer de publieke gezondheidszorg.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

Alle gemeenten en provincies hebben sinds 1 januari 2013 hun taakuitvoering op het gebied van milieuvergunningverlening en handhaving in robuuste omgevingsdiensten moeten onderbrengen. Rozendaal heeft zich aangesloten bij de ODRA.

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Onderwerp van het programma

De hoofddoelstelling van dit programma vloeit in hoofdzaak voort uit een aantal wettelijke bepalingen, daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en uitvoeringsregels, zoals:

- Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo);
- Erfgoedwet;
- Provinciale verordeningen op het gebied van monumentenzorg;
- Woningwet;
- Privaatrechtelijke wetgeving.

Wat willen we bereiken?

De zorg voor een goed geordende en veilige woon-, werk- en leefomgeving waarin de diversiteit van de functies en de kwaliteit van de bebouwing op een verantwoorde wijze worden gewaarborgd. Daarnaast het beschermen, instandhouden en verbeteren van het monumentale erfgoed en aangewezen dorpsgezichten.

Wat gaan we daarvoor doen? (inclusief programmaontwikkelingen)

Ruimtelijke Ordening

Onder dit taakveld vallen het opstellen van bestemmingsplannen en bestemmingsplanherzieningen, het handhaven van bestemmingsplannen en het adviseren over ruimtelijke plannen/projecten van andere overheden.

De gemeenteraad heeft aangegeven dat er behoefte is om een (ruimtelijk) beleidskader op te stellen waarin de omgevingsvisie voor de komende jaren voor de gemeente Rozendaal wordt vastgelegd. In 2022 is de invoering van de Omgevingswet gepland. De gemeente is gestart met de voorbereidingen voor de invoering. Het in juli 2020 vastgestelde ambitiesdocument Omgevingswet is de leidraad voor de verdere voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet. In het najaar van 2020 is de aansluiting van de gemeente op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) gepland. Eind 2020 wordt het Plan van aanpak Omgevingsvisie aan de gemeenteraad voorgelegd, met bijbehorend kredietvoorstel.

Bestemmingsplan Rozendaal

Op termijn gaat dit bestemmingsplan onderdeel uitmaken van het gemeentelijk Omgevingsplan. Door de herziening in de afgelopen jaren beschikt de gemeente over een actueel juridisch planologisch kader.

Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Verhuur van gronden die we niet in exploitatie hebben is onderdeel van programma 0. Binnen programma 8 komen de activiteiten en kosten tot uitdrukking die voortvloeien uit een actieve grondexploitatie, zoals in dit geval De Del.

Voor de locatie de Del wordt sinds 2013 jaarlijks een grondexploitatie vastgesteld. Op 7 juli 2020 is de grondexploitatie de Del vastgesteld met een bijgesteld geprognostiseerd eindresultaat van 4,42 miljoen euro. Op basis van de planning in de grondexploitatie worden naar verwachting de laatste kavels in 2020 verkocht.

Wonen en bouwen

Bouw-, woning-, en welstandstoezicht

Het behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen, regie en coördinatie over de aan een extern bureau gevraagde adviezen en de uitvoering van de onderdelen die in Rozendaal worden getoetst. Coördineren van toezicht en handhaving vergunningen en bestemmingsplannen en daarnaast verslaglegging van het gevoerde welstandsbeleid.

Basisregistraties 'Adressen en Gebouwen' en 'Grootschalige Topografie' (BAG en BGT)

De Wet BAG regelt dat de gemeenteraad het grondgebied van de gemeente indeelt in een of meer woonplaatsen en dat gemeenten een aantal basisgegevens over gebouwen en adressen bijhouden in één geautomatiseerd systeem. Alle overheidsorganen moeten deze gegevens verplicht gebruiken bij de uitoefening van hun publiekrechtelijke taken.

De BGT is de digitale grootschalige basiskaart van heel Nederland waarin op een eenduidige manier de ligging van alle fysieke objecten zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en terreinen is geregistreerd. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van deze registraties.

Deze taken worden uitgevoerd met ondersteuning van de gemeente Rheden en de Connectie.

Secretariaat subregio Wonen

Samen met de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum en Rheden wordt op het gebied van wonen (sub)regionaal afgestemd. Dit is een vereiste vanuit de Wet ruimtelijke ordening. Binnen dit overleg rouleert de functie van voorzitter (verantwoordelijk wethouder) en secretaris (betrokken ambtenaar) jaarlijks per gemeente. Inmiddels zijn alle gemeenten in de regio aan de beurt geweest en Rozendaal is van 1 juli 2020 tot 1 juli 2021 voorzitter van dit regionale overleg.

Speerpunten (o.a. uit coalitieakkoord 2018-2022)

Voornemen	jaar
Actualiseren bestemmingsplan Rozendaal (in samenhang met Omgevingswet)	Gerealiseerd
Invoering Omgevingswet	2022
Ontwikkeling Steenhoek	Vanaf 2018

Wat mag het kosten?

	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
8.1 Ruimtelijke Ordening	0	0	0	0	0	0
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	552.578	305.319	160.020	110.348	0	0
8.3 Wonen en bouwen	95.788	60.600	61.500	37.400	38.300	39.200
totaal baten	648.366	365.919	221.520	147.748	38.300	39.200
Lasten						
8.1 Ruimtelijke Ordening	121.583	14.200	22.230	18.995	19.160	19.320
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	590.069	305.319	160.020	110.348	0	0
8.3 Wonen en bouwen	52.158	27.715	28.110	28.505	28.900	29.295
totaal lasten	763.810	347.234	210.360	157.848	48.060	48.615
Saldo van baten en lasten	-115.444	18.685	11.160	-10.100	-9.760	-9.415
0.10 Mutaties reserves (onttrekking)	127.742	3.400	3.400	0	0	0
0.10 Mutaties reserves (toevoeging)	0	0	0	0	0	0
Saldo toevoegingen en onttrekkingen	127.742	3.400	3.400	0	0	0
Geraamd resultaat	12.298	22.085	14.560	-10.100	-9.760	-9.415

Toelichting

Op basis van de meeste recente GREX (juli 2020) verwachten we in 2020 of 2021 de laatste opbrengsten uit de kaververkoop en in 2022 de laatste kosten voor de definitieve afronding van het project (woonrijp maken).

Net als de voorgaande jaren wordt er op begrotingsbasis geen winst genomen, dat gebeurt bij de jaarrekening. Zowel de hier gepresenteerde baten als lasten bevatten ook financieel technische posten. Baten kunnen dus zowel betrekking hebben op een feitelijke kavelopbrengst als op een verrekening met de boekwaarde van het project. Bij de jaarrekening 2022 is dan ook de definitieve winst op het project duidelijk.

Voor de invulling van het secretariaat van de subregio Wonen is, vanwege externe invulling, voor 2021 een bedrag van € 3.400 opgenomen ten laste van de algemene reserve.

Beleidsindicatoren

Indicator	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 Rozendaal	Cijfers zoals bekend in Q3 2020 < 25.000 inw	peiljaar	Cijfers zoals bekend bij begr 2020 Rozendaal	peiljaar
Gemiddelde WOZ-waarde (x € 1.000)	492	Geen data	2019	469	2018
Nieuw gebouwde woningen (aantal per 1.000 woningen)	8,8	9,3	2019	0	2015
Demografische druk (%)	103,6%	79,4%	2020	101,2%	2019
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (€)	982	749	2020	947	2019
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (€)	1011	827	2020	975	2019

Zie voor een nadere toelichting op de woonlasten ook de paragraaf Lokale heffingen en Weerstandsvermogen.

De demografische druk is de som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

Verbonden partijen

Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)

Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Tevens is van belang een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Voor meer (financiële) informatie over de verbonden partijen verwijzen wij u naar Paragraaf 6 Verbonden partijen.

Financieel meerjarig perspectief

Recapitulatiestaat en overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaand overzicht bevat de totalen zoals deze in de afzonderlijke programma's zijn opgenomen. Het betreft dan per programma zowel de baten en de baten als de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Programma	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Baten						
0 Bestuur en ondersteuning	3.294.980	3.094.279	3.250.895	3.318.875	3.355.953	3.397.751
1 Veiligheid	1.768	1.500	1.000	1.015	1.030	1.045
2 Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0
3 Economie	0	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	29.535	26.698	27.100	27.500	27.900	28.320
5 Sport, cultuur en recreatie	666	500	0	0	0	0
6 Sociaal domein	73.610	90.000	61.000	61.100	61.200	61.300
7 Volksgezondheid en milieu	381.280	401.704	411.854	420.026	423.928	427.871
8 VHROSV	648.366	365.919	221.520	147.748	38.300	39.200
<i>subtotaal baten programma's</i>	<i>4.430.205</i>	<i>3.980.600</i>	<i>3.973.368</i>	<i>3.976.264</i>	<i>3.908.311</i>	<i>3.955.487</i>
<u>Onttrekkingen aan reserves</u>						
0 Bestuur en ondersteuning	13.037	40.637	24.456	24.456	23.921	19.391
1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	237.750	19.889	17.739	16.175	16.175	16.175
3 Economie	0	0	6.000	0	0	0
4 Onderwijs	134.542	110.660	111.267	111.267	111.267	111.267
5 Sport, cultuur en recreatie	2.092	2.092	4.592	4.592	4.592	4.592
6 Sociaal domein	0	3.500	215.500	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	607.507	35.666	17.611	117.611	17.611	17.611
8 VHROSV	127.742	3.400	3.400	0	0	0
<i>subtotaal onttrekkingen</i>	<i>1.122.670</i>	<i>215.843</i>	<i>400.564</i>	<i>274.101</i>	<i>173.566</i>	<i>169.036</i>
Lasten						
0 Bestuur en ondersteuning	1.884.565	1.950.605	1.931.520	1.980.741	2.015.176	2.041.438
1 Veiligheid	89.581	88.290	94.030	95.400	96.770	98.140
2 Verkeer en vervoer	133.199	125.166	129.801	132.085	136.095	137.455
3 Economie	2.719	3.600	9.650	3.700	3.750	3.800
4 Onderwijs	486.400	510.948	523.710	533.701	540.042	546.180
5 Sport, cultuur en recreatie	145.489	145.942	156.587	152.737	154.892	157.062
6 Sociaal domein	684.720	605.175	862.054	654.787	663.197	671.805
7 Volksgezondheid en milieu	487.458	394.628	420.303	414.945	410.286	419.496
8 VHROSV	763.810	347.234	210.360	157.848	48.060	48.615
<i>subtotaal lasten programma's</i>	<i>4.677.944</i>	<i>4.171.588</i>	<i>4.338.015</i>	<i>4.125.943</i>	<i>4.068.267</i>	<i>4.123.991</i>
<u>Toevoegingen aan reserves</u>						
0 Bestuur en ondersteuning	6.686	6.686	6.686	6.686	6.686	6.686
1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2 Verkeer en vervoer	223.608	3.221	3.221	3.221	3.221	3.221
3 Economie	0	0	0	0	0	0
4 Onderwijs	25.094	0	0	0	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie	0	0	0	0	0	0
6 Sociaal domein	0	0	0	0	0	0
7 Volksgezondheid en milieu	501.125	0	0	100.000	0	0
8 VHROSV	0	0	0	0	0	0
<i>subtotaal toevoegingen</i>	<i>756.513</i>	<i>9.907</i>	<i>9.907</i>	<i>109.907</i>	<i>9.907</i>	<i>9.907</i>
Saldo baten en lasten	-247.738	-190.988	-364.646	-149.679	-159.956	-168.505
Saldo onttrekkingen en toevoegingen	366.157	205.936	390.657	164.194	163.659	159.129
Totaal saldo	118.418	14.948	26.010	14.515	3.703	-9.375

VHROSV = Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Met ingang van de begroting 2019 treft u ook onderstaande opzet aan. Op basis van het structurele begrotingssaldo komt de provincie tot haar oordeel over repressief dan wel preventief financieel toezicht. Het verschil met het 'reguliere' begrotingssaldo komt tot uitdrukking door de incidentele lasten en baten buiten beschouwing te laten.

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024
Programma				
0 Bestuur en ondersteuning	-388.816	-390.353	-400.789	-404.927
1 Veiligheid	-93.030	-94.385	-95.740	-97.095
2 Verkeer en vervoer	-129.801	-132.085	-136.095	-137.455
3 Economie	-9.650	-3.700	-3.750	-3.800
4 Onderwijs	-496.610	-506.201	-512.142	-517.860
5 Sport, cultuur en recreatie	-156.587	-152.737	-154.892	-157.062
6 Sociaal domein	-801.054	-593.687	-601.997	-610.505
7 Volksgezondheid en milieu	-8.449	5.082	13.643	8.375
8 VHROSV	11.160	-10.100	-9.760	-9.415
Totaal van de programma's	-2.072.836	-1.878.165	-1.901.522	-1.929.744
Algemene dekkingsmiddelen	3.185.195	3.252.315	3.288.533	3.329.071
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Overhead	-1.467.005	-1.513.828	-1.536.966	-1.557.831
Onvoorzien	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Subtotaal programma's inclusief algemene dekkingsmiddelen, VPB, overhead en onvoorzien	-364.646	-149.679	-159.956	-168.505
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	390.657	164.194	163.659	159.129
Geraamd resultaat	26.010	14.515	3.703	-9.375
Incidentele baten en lasten	10.000	0	0	0
Structureel begrotingssaldo	36.010	14.515	3.703	-9.375

De incidentele baten en lasten bedragen in 2021 per saldo € 10.000, waardoor het zogenaamde structurele begrotingssaldo, ten behoeve van de beoordeling door de provincie, in dat jaar hoger is dan het geraamd resultaat. In de jaren erna zijn deze saldi aan elkaar gelijk waarbij er in het laatste jaar sprake is van een klein tekort.

Incidentele baten en lasten

Pr	Onderwerp	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
	Lasten				
6	Bijdrage doelgroepenbad	215.500			
7	Riool, storting voorziening	10.000			
8	Bouw en woonrijp maken De Del	160.020	110.348		
8	Secretariaat subreg overleg Wonen	3.400			
	totaal incidentele lasten	388.920	110.348	0	0
	Baten				
6	Bijdrage doelgroepenbad	215.500			
8	Bouw en woonrijp maken De Del	160.020	110.348		
8	Secretariaat subreg overleg Wonen	3.400			
	totaal incidentele baten	378.920	110.348	0	0

In principe bevat de begroting vooral structurele baten en lasten. Afwijkingen in de verschillende jaren worden vooral veroorzaakt door fluctuaties op bestaand beleid. Een bijzonderheid hierin wordt gevormd door de exploitatie van De Del. De voorgeschreven financiële vertaling hiervan beïnvloedt het beeld van zowel de lasten als de baten in 2021 en 2022, per saldo is er echter geen effect.

Daarnaast is er sprake van een eenmalige verhoging van de dotatie aan de voorziening riolering. Deze wordt niet meegenomen in de tariefberekening en leidt daardoor in 2021 tot een eenmalige last.

De bijdrage aan het doelgroepenbad en voor het secretariaat subregionaal overleg Wonen betreffen ook incidentele lasten, hier staat echter een onttrekking aan de reserve tegenover.

Bij de jaarrekening 2021 zal er nog sprake zijn van een aantal overige incidentele lasten, bijvoorbeeld de subsidies in het kader van de energietransitie. Deze zijn lastig te ramen maar hiertegenover staat dan, conform raadsbesluit, een onttrekking aan de reserve energietransitie.

Ontwikkeling financieel meerjarig perspectief

In onderstaande tabel zijn alle, zogenaamde, autonome ontwikkelingen en mutaties verwerkt ten opzichte van de kadernota 2020, waarin de verwachte ontwikkeling van het financieel meerjarig perspectief is geschetst.

De mutaties leiden tot de zogenaamde 'primitieve begroting 2021-2024', dit wil zeggen dat dit het begrotingsaldo is op basis van bestaand beleid (inclusief alle raadsbesluiten tot en met september 2020).

	2021	2022	2023	2024
Stand kadernota 2021-2024	43.200	49.363	57.809	39.171
Algemene uitkering (pr 0)	40.003	16.001	974	3.078
Lening Alliander (pr 0)	-2.000	-5.500	-5.500	-5.500
Begroting VGGM (pr 1)	-4.400	-4.415	-4.430	-4.445
Versterking regiobureau (pr 1)	-2.750	-2.700	-2.650	-2.600
Leerlingenvervoer (pr 4)	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
OZB school (pr 4)	3.500	3.500	3.500	3.500
Inkomsten BUIG (pr 6)	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Eigen bedragen WMO (pr 6)	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Bijstelling PGB (pr 6)	5.000	5.000	5.000	5.000
Bijstelling plaagdierbestrijding (pr 7)	-17.000	-17.000	-17.000	-17.000
ODRA (pr 7)	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Begraafplaats (pr 7)	2.000	2.000	2.000	2.000
Riool, storting voorziening (pr 7)	-10.000	0	0	0
Overige posten	5.457	5.266	1.000	4.421
Totaal autonome ontwikkelingen	-17.190	-34.848	-54.106	-48.546
Primitieve begroting 2021-2024	26.010	14.515	3.703	-9.375

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gebaseerd op de septembercirculaire 2020. Begin september is een derde steunpakket van het Rijk aangekondigd waarbij is aangegeven dat de opschalingskorting voor 2020 en 2021 wordt opgeschort. Dat leidt tot een eenmalig voordeel in 2021 van € 15.000. Voor het overige betreft het de bijstelling van diverse aantallen op maatstaven die voor een positief effect zorgen.

Lening Alliander

Bij de oprichting van Alliander is een zogenaamde duurovereenkomst voor onbepaalde tijd met de betrokken gemeenten overeengekomen met een rentepercentage van 10%. Alliander heeft, op basis van jurisprudentie, deze overeenkomst opgezegd en aangeboden dat de 2^e helft van 2021 in te laten gaan. In dat jaar vervalt dus een deel van die renteopbrengst en vanaf 2022 in zijn geheel.

Begroting VGGM

Op basis van de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting van de VGGM dient de bijdrage te worden bijgesteld. Een nieuwe verdeelsleutel die per 2022 van kracht wordt is nog niet verwerkt.

Leerlingenvervoer

Op basis van de begroting van de BVO DRAN (gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van het doelgroepenvervoer) stijgt de gemeentelijke bijdrage.

OZB school

In de vorige begroting was voor dit onderdeel uitgegaan van een te hoog bedrag aan OZB.

Inkomsten BUIG

Deze fluctueren over de jaren heen doordat het macrobedrag voor alle gemeenten fluctueert en de bijdrage is gebaseerd op historische aantallen. In de begroting gaan we uit van het laatst bekende bedrag en houden dat structureel aan.

Versterken regiobureau

Ten tijde van het opstellen van deze begroting is een raadsvoorstel in voorbereiding waarin wordt voorgesteld de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen en daarmee tussen de 18 gemeenten te versterken. Doel van dit proces is om onze regio nog aantrekkelijker te maken voor inwoners en bedrijven, een belang waar ook Rozendaal in deelt. In deze begroting is rekening gehouden met een verhoging van de inwonerbijdrage tot € 2,50 voor een compact maar robuust regiobureau naast de € 1 die als was opgenomen voor de Economic Board. Gemeenten houden de keuzevrijheid om in te tekenen op afzonderlijke opgaven.

Eigen bijdragen WMO

Door de invoering van het abonnementstarief zien we dat deze raming verder omlaag moet worden bijgesteld.

Bijstelling PGB

Actualisatie van de budgetten in programma 6 laat zien dat dit bedrag naar beneden kan worden bijgesteld.

Plaagdierbestrijding

Dit is een wettelijke taak waarop we vorig jaar maar zeker dit jaar behoorlijk extra op moeten inzetten. Het bestaande budget is daarvoor ontoereikend en moet worden bijgesteld, concreet gaat het vooral om de eikenprocessierups en ratten.

ODRA

Ook de vaststelling van de begroting van de ODRA leidt tot een hogere bijstelling.

Begraafplaats

Bij de begraafplaats kunnen de onderhoudskosten per saldo met € 2.000 verlaagd worden.

Riolering

Op basis van het rioleringsplan is in eenmalig 2021 een hogere storting nodig. Gezien het begrotingssaldo laten we een eenmalig verhoging van het rioolrecht (vanwege de 100% kostendekking zou dit voor de hand liggen) hiervoor achterwege.

Overige posten

Onder de overige posten (gemiddeld 0,1% van het begrotingstotaal) is het saldo (plussen en minnen) opgenomen van het actualiseren van bestaande budgetten als gevolg van bijvoorbeeld de jaarrekening 2019, incidenteel hogere uitgaven en bijstelling van budgetten voor loon- en prijsstijgingen zoals de cao.

Beleidsintensiveringen

De primitieve begroting biedt beperkt ruimte voor beleidsintensiveringen. Deze kunnen zowel een incidenteel als structureel karakter hebben. Daarnaast biedt de algemene reserve ruimte voor incidentele investeringen. Het past bij het budgetrecht van de raad om hierin een afweging te maken. Het ligt het meest voor de hand dit integraal te doen, bijvoorbeeld via een voorjaars/kadernota en/of bij de begroting. Op dit moment stelt het college geen aanvullende voornemens tot beleidsintensiveringen voor die om een integrale afweging vragen.

Investerings

Voor 2021 en verder voorzien we vooralsnog onderstaande investeringen. Met de kapitaallasten hiervan is in deze begroting rekening gehouden.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Mr. Van Hasseltlaan waterberging (2021)	12.000			
Vervanging LED-armaturen*	13.500			
Schout Leermolenstraat	85.000			
Mr. Van Hasseltlaan		105.000		
Ringallee (trottoirs)			30.000	
Totaal	110.500	105.000	30.000	0

*De armaturen op De Genestetlaan, de Kerklaan en de Bernard ter Haarlaan zijn afgeschreven en aan vervanging toe. Deze gelegenheid wordt aangegrepen om te verduurzamen door hier LED-armaturen in aan te brengen.

Paragrafen

Inleiding

Naast programma's zijn er in de begroting ook paragrafen opgenomen. Waar programma's direct gericht zijn op de burger, hebben de paragrafen een meer overkoepelend karakter en zijn als het ware ondersteunend aan en soms kaderstellend voor de programma's. Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een overzicht, waardoor de raad een goed inzicht krijgt. Gezien de raad in een gedualiseerd stelsel kaders stelt en controleert, is het van belang dat de raad inzicht heeft in en overzicht heeft over deze onderwerpen. De raad legt in de paragrafen de beleidslijnen vast met betrekking tot de beheersmatige aspecten.

Daarnaast zijn de verplichte paragrafen bedoeld om de raad en het college de financiële positie van de gemeente beter te laten beheersen. Vanaf 1 januari 2004 zijn de volgende zeven paragrafen verplicht voorgeschreven:

- Lokale heffingen;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen (externe samenwerking);
- Grondbeleid.

Daaraan is ook een paragraaf Informatieveiligheid (en privacy) toegevoegd. Deze is wettelijk niet verplicht, maar de grote bewegingen op dit terrein, vervlochten met andere bedrijfsvoering aspecten én met alle inhoudelijke programma's, maken dat we hier apart aandacht aan besteden.

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Lokale heffingen zijn inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels, voornamelijk belastingen en leges. De belangrijkste heffingen in Rozendaal zijn de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Hieronder wordt een beeld gegeven van de tarieven en de kwijtschelding.

Uitgangspunten:

- de tarieven voor rioolheffing moeten kostendekkend zijn;
- de tarieven voor afvalstoffenheffing moeten kostendekkend zijn;
- de OZB en overige tarieven worden in principe jaarlijks aangepast met het inflatiepercentage (1,5%).

Rioolheffing

Uitgangspunt is een kostendekkend tarief wat een uitvloeisel is van de in het rioleringsplan (vGRP) opgenomen kosten en investeringen. Het tarief rioolheffing wordt vastgesteld aan de hand van het laatst vastgestelde vGRP (30 oktober 2018). De uitkomsten hiervan bepalen het rioolrecht voor de komende jaren en dat is vastgesteld op € 220 voor de huidige planperiode.

	2018	2019	2020	2021
Rioolheffing	€ 220,00	€ 220,00	€ 220,00	€ 220,00

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt is een kostendekkend tarief. De kosten voor zowel inzameling als verwerking zijn de afgelopen jaren bij alle gemeenten sterk gestegen. De tariefsverhoging kon vorig jaar nog beperkt worden tot 4%, voor 2021 is een verhoging met 8% noodzakelijk.

	2018	2019	2020	2021
1-2 persoonshuishouden	€ 212,00	€ 217,00	€ 226,00	€ 244,00
3 of meerpersoonshuishouden	€ 239,00	€ 244,00	€ 255,00	€ 275,00

OZB

Uitgangspunt voor de tarieven OZB is toename met het inflatiepercentage van 1,5%. Daarnaast is de totale WOZ-waarde gestegen door een stijging van de huizenprijzen, uitbreiding van het aantal woningen en een verschuiving van niet-woning (grond) naar woning. Voor het bepalen van de nieuwe OZB-percentages is de geraamde opbrengst uit de begroting (vermeerderd met de opbrengst van extra woningen en verschuiving tussen woning en niet-woning) het uitgangspunt. De nieuwe percentages moeten om die reden allemaal worden verlaagd en zien er als volgt uit:

	2018	2019	2020*	2021
OZB eigenaar woningen	0,1077%	0,1037%	0,1000%	0,0952%
OZB eigenaar niet-woningen	0,1333%	0,1346%	0,1366%	0,0999%
OZB gebruiker niet-woningen	0,1072%	0,1082%	0,1098%	0,0897%

*werkelijk vastgesteld % voor 2020

Omdat de waardering van de onroerende zaken het gehele jaar doorloopt is bovenstaande berekening een eerste indicatie van de tarieven. In december zijn, bij het vaststellen van de verschillende belastingverordeningen, de definitieve tarieven bekend.

De bijbehorende opbrengst ziet er als volgt uit:

	2021
OZB eigenaar woningen	392.110
OZB eigenaar niet-woningen	28.472
OZB gebruiker niet-woningen	25.579

Kwijtschelding

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Dit is het geval als aan de voorwaarden voor kwijtschelding van de invorderingswet is voldaan.

Lastendruk

Door bovenstaande tariefswijzigingen zal de belastingdruk voor de inwoners van Rozendaal voor een gemiddeld gezin stijgen met 2,4% (0,9% boven de inflatie door vooral de hogere stijging voor afval).

Overige belastingen en leges

Hieronder vallen bijvoorbeeld:

- producten van burgerzaken;
- vergunningen;
- grafrechten.

In principe worden alle tarieven aangepast met de inflatiecorrectie, voor 2021 bedraagt deze 1,5%. Tevens wordt, indien mogelijk, aansluiting gezocht met de tarieven van buurgemeente Rheden.

Met betrekking tot burgerzaken zijn er voor o.a. de paspoorten en rijbewijzen door het Rijk maximum tarieven vastgesteld. Deze wijken daarom af van de basisregel dat inflatiecorrectie wordt toegepast.

Kostendekkendheid tarieven

In onderstaande tabel is het kostendekkingspercentage van de afzonderlijke producten en het geheel opgenomen:

Soort leges	Kosten incl. overhead en btw	Geraamde opbrengst	Dekkingspercentage
Burgerlijke stand	33.165	6.650	20%
Huwelijken	22.987	20.000	87%
APV-vergunningen	5.929	1.000	17%
Reinigingsrecht	175.931	172.939	98%
Rioolrecht	165.231	158.215	96%
Grafleges/rechten	84.045	66.500	79%
Omgevingsvergunning bouwen*	45.897	60.900	133%
Totaal	533.186	486.204	91%

*er wordt in 2021 nog rekening gehouden met een aantal aanvragen dat daarna afvlakt

Rioolrecht

Op basis van het vastgestelde GRP zijn de kosten in 2021 eenmalig € 10.000 hoger vanwege een hogere dotatie aan de voorziening. Dat kan in andere jaren anders zijn waardoor ook het kostendekkingspercentage jaarlijks licht (naar boven of beneden) kan afwijken van 100%. Over elke planperiode komt dit jaarlijkse uit op 100%. Omdat de afwijkingen (zowel begroting als jaarrekening) gering zijn, worden deze verrekend met het exploitatiesaldo. Wanneer deze afwijkingen groter worden kan worden overwogen hiervoor een aparte egalisatiereserve in te stellen.

Door de kleine schaal van Rozendaal is een aantal leges c.q. producten niet kostendekkend te krijgen. Voor rijbewijzen en reisdocumenten geldt daarbij dat er sprake is van lagere aantallen in de komende jaren omdat voor beide nu een termijn van 10 jaar geldt terwijl de vaste kosten niet veel lager worden.

Voor overige vergunningen (waaronder APV) en producten is de legesplicht gedeeltelijk afgeschaft omdat de kosten die met de heffing en invordering daarvan te maken hebben hoger zijn dan de (reëel in rekening te brengen) opbrengsten.

Dit geldt niet voor rioolrecht, afvalstoffenheffing en in mindere mate de grafleges/rechten en omgevingsvergunningen. De wijze van kostentoekening is opgenomen in de financiële verordening die door de raad is vastgesteld.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft antwoord op de vraag in hoeverre een gemeente in staat is om niet afgedekte risico's op te vangen met gereserveerde financiële middelen (weerstandscapaciteit). Voldoende weerstandsvermogen zorgt ervoor dat de uitvoering van taken en het voorzieningenniveau bij financiële tegenslagen gegarandeerd blijven. Voldoende weerstandsvermogen gaat over twee vragen:

1. Welke risico's lopen we?
2. Wat is de beschikbare weerstandscapaciteit?

Risico's

Een risico is de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente. Een gemeente loopt tal van risico's die we in meer of mindere mate kunnen inschatten en beheersen. Gemeentelijke risico's kunnen voortkomen uit de politiek, de aansprakelijkheid, de strategie, financiële samenwerking, het bedrijfsproces en het milieu. Daarnaast zijn zaken als verbonden partijen, open einde regelingen en grondexploitaties bekende onderwerpen waar de gemeente belangrijke risico's loopt.

Risicoprofiel

Er zijn meer methoden om een gekwantificeerd risicoprofiel op te stellen, uiteenlopend van meer wetenschappelijke methoden tot meer praktische modellen. Voor alle methoden geldt dat ze geen 100% garantie bieden op volledigheid. Het gaat er immers om risico's zo goed mogelijk te benoemen waar nog niet op één of andere manier in is voorzien. De eigenschap van een risico is echter dat men niet weet wat, wanneer of hoe het zich aandient. Voor deze paragraaf kiezen we voor een pragmatische aanpak. Basis voor het risicoprofiel is een organisatiebrede inventarisatie van risico's die twee maal per jaar plaatsvindt (begroting en rekening). Deze hebben we zo goed mogelijk gekwantificeerd en voorzien van een risicoscore (kans x impact), op basis van de volgende tabellen.

Kans	Score
Gering (minder dan 1 x per 4 jaar)	1
Gemiddeld (ongeveer 1 x per 4 jaar)	3
Hoog (minimaal 1 x per jaar)	5

Financieel gevolg	Score
Gering (< 0,1% omzet = < € 5.000)	1
Beperkt (> 0,1% omzet < 0,5 % omzet = tussen € 5.000 en € 25.000)	2
Groot (> 0,5 % omzet = > € 25.000)	3

Omzet: lasten programma's Rozendaal (begroting 2020: afgerond € 4 miljoen)

De risicoscore komt tot stand door de kans te vermenigvuldigen met de impact. Hoe hoger de score hoe groter het risico. De uitkomst zetten we af tegen de volgende tabel:

Ranking	Gevolg
Scores \geq 10	Hoog risico. Als het een financieel risico betreft dient weerstandsvermogen aanwezig te zijn.
5 < Scores < 10	Beperkt risico. Als het een structureel financieel risico betreft wordt deze voor 25% meegeteld voor het aanhouden van een weerstandsvermogen (spreiding over 4 jaar). Een incidenteel risico wordt voor 50% meegenomen.
Scores < 5	Gering risico. Voor zover het financiële gevolgen betreft worden die geacht binnen de reguliere bedrijfsvoering gedragen te kunnen worden.

De risicoscore houdt ook rekening met het feit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen. Wanneer hiermee geen rekening wordt gehouden is de kans groot dat een behoorlijk deel van het vermogen (ofwel algemene reserve) onnodig geblokkeerd wordt.

Structureel of incidenteel

Van belang is onderscheid te maken tussen risico's met structurele en incidentele effecten, in het profiel is dit onderscheid ook aangebracht. Risico's met structurele effecten hangen meestal samen met de bedrijfsvoering zoals rente of hogere kosten vanwege een hoger aantal bijstandontvangers. Wanneer dit soort risico's zich voordoen dienen ook structurele maatregelen genomen te worden door ze mee te nemen in het financieel meerjarig perspectief. Het kan zijn dat het perspectief hiervoor op korte termijn geen ruimte biedt en dat moet worden omgebogen binnen de begroting. Om die reden wordt het risico voor 100% meegenomen wanneer het hoog is en voor 25% wanneer het beperkt is om het eerste jaar eventueel te overbruggen met behulp van het

weerstandsvermogen. Wanneer zich een incidenteel risico voordoet dient deze in principe ineens ten laste van de weerstandscapaciteit gebracht te worden, wanneer deze niet kan worden opgevangen in het rekeningresultaat.

Weerstandscapaciteit

Voor een oordeel over ons weerstandsvermogen is naast het risicoprofiel ook een inschatting van onze weerstandscapaciteit nodig. Ook hierbij wordt in principe onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele middelen. Bronnen van weerstandscapaciteit zijn de algemene reserve, vrij aanwendbare bestemmingsreserves, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorziene uitgaven.

Stille reserves kunnen hierbij ook een rol spelen. Het betreft eigendommen die lager zijn gewaardeerd (boekwaarde) dan de waarde in het economisch verkeer (bij gebouwen is uitgegaan van de WOZ-waarde). Omdat deze niet onmiddellijk in een feitelijk dekkingsmiddel kunnen worden omgezet, laten we deze voortaan bij de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beschouwing. We benoemen deze wel zoals voorheen.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2019	Economische/ woz-waarde	Stille reserve
Kerklaan 1 en 3	0	1.484.000	1.484.000
Werf	0	139.000	139.000
Obligaties	142.941	178.483	35.542
Totaal			1.658.542

Structureel

Dit wordt vooral gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit (en dan vooral OZB aangezien er al voor 100% dekking is gekozen voor afval en riool) en het bedrag voor onvoorziene. De onbenutte belastingcapaciteit kan berekend worden door aansluiting te zoeken bij artikel 12 van de financiële verhoudingswet.

Artikel 12

Bij een eventuele 'artikel 12-aanvraag' geldt ook een normtarief voor de OZB als één van de toelatingseisen. In dat geval dient een gemeente minimaal 20% meer OZB te heffen dan het landelijk gemiddelde. Op basis van die norm bedraagt de onbenutte belastingcapaciteit voor de gemeente Rozendaal ongeveer € 275.000.

Echter, de feitelijke hoogte van de onbenutte belastingcapaciteit (behoudens een artikel 12-aanvraag) is vooral een politieke keuze. Op basis van het gewenste financiële beleid is er feitelijk geen onbenutte belastingcapaciteit, behoudens een inflatieverhoging. Om die reden is in onderstaand overzicht alleen het bedrag voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000 voor de structurele weerstandscapaciteit.

Incidenteel

De incidentele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de som van alle reserves waaraan nog geen specifieke bestemming is gegeven en eventuele bestemmingsreserves zonder concrete verplichting die daardoor herbestemd kunnen worden. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit beperken we ons tot de algemene reserve. De overige reserves hebben in principe allemaal een bestemming waarvan het niet wenselijk is om deze opnieuw te bestemmen. Het genoemde bedrag betreft de geraamde stand per 1-1-2021.

Structureel	
Onbenutte belastingcapaciteit	0
Onvoorziene (gemiddeld obv meerjarenbegroting)	10.000
subtotaal structureel	10.000
Incidenteel	
Algemene reserve	4.196.351
Totale weerstandscapaciteit	4.206.351

Risicoprofiel

Onderwerp	Risico/oorzaak	Beheersmaatregel	K	I	Bedrag	Risico score	%	Bedrag
Open einde regelingen								
WWB	Meer aanvragen	Geen, conjunctuurgevoelig	3	2	15.000	6	25%	3.750
WMO	Meer aanvragen	Geen, wel optie om beleid aan te passen	3	2	15.000	6	25%	3.750
Jeugdzorg	Meer aanvragen	Geen, wel optie om beleid (gedeeltelijk) aan te passen	3	3	40.000	9	25%	10.000
Leerlingenvervoer	Meer aanvragen	Geen	3	3	20.000	9	25%	5.000
Overige risico's met structureel effect								
Algemene uitkering	Samen trap af	Geen	3	3	100.000	9	25%	25.000
Renterisico (uitgaven)	Schommelingen op de geld- en kapitaalmarkt	Op dit moment geen lening en anders wordt dit risico afgedekt via de renterisiconorm	1	1	0	1	0%	0
Renterisico (inkomsten)	Daling van rentevergoeding over uitgezette eigen middelen	Feitelijk geen gezien de verplichting tot schatkistbankieren. Momenteel lage rentevergoeding	1	1	0	1	0%	0
Kapitaalgoederen	Onvoorzien en onverwacht onderhoud aan gebouwen of wegen	Actuele beheerplannen en periodiek inspectie	3	3	50.000	9	25%	12.500
Kortleven pensioen wethouders	Het vroegtijdig overlijden van een (ex) bestuurder kan financiële consequenties hebben (verzekeraar)	Verzekeren danwel opvangen binnen weerstandsvermogen	1	3	50.000	3	0%	0
Wachtgeldverplichting en bestuurders	Bij mutaties in het college kunnen wachtgeldverplichtingen ontstaan	Verzekeren danwel opvangen binnen weerstandsvermogen	2	3	50.000	6	25%	12.500
Gemeenschappelijke regelingen	Het algemeen bestuur kan besluiten nemen met financiële consequenties waaraan de gemeente vanwege de constructie gehouden is	Feitelijk niet aanwezig	5	3	30.000	15	100%	30.000
Personeel	Lastig vervulbare vacatures waardoor externe inhuur noodzakelijk is	Aantrekkelijke werkgever blijven	3	3	50.000	9	25%	12.500
subtotaal structureel								115.000
Risico's met incidenteel effect								
Opbrengst De Del	Stijging van de kosten in het plan boven de 2%	Strak op de planning	3	3	100.000	9	50%	50.000
Ramp c.q. groot incident	Gemeente wordt door bijvoorbeeld het ministerie niet volledig gecompenseerd voor de kosten die gemaakt zijn	Feitelijk niet aanwezig	3	3	50.000	9	50%	25.000
Rechtspositionele consequenties	Binnen elk bedrijf kunnen situaties aan de orde zijn waarbij er kosten optreden voor besluiten met rechtspositionele consequenties. De gemeente is hiervoor eigen-risico-drager.	Voorziening voor treffen dan wel opvangen binnen weerstandsvermogen	3	3	75.000	9	50%	37.500
Schades	Schade door eigendommen van de gemeente (bijvoorbeeld door bomen)	In principe geldt hiervoor de aansprakelijkheidsverzekering van de gemeente, echter er is altijd een risico dat het niet past binnen de voorwaarden, bijvoorbeeld het niet uitvoeren van inspecties	2	3	30.000	6	50%	15.000
Planschade	Niet binnen de exploitatieovereenkomst af te dekken planschaden	Feitelijk niet aanwezig	2	3	50.000	6	50%	25.000
subtotaal incidenteel								152.500
Totaal								267.500

Ten opzichte van de laatste actualisatie (jaarrekening 2019) hebben zich geen ontwikkelingen in het risicoprofiel voorgedaan. Een eventueel negatief effect van de herverdeling van het gemeentefonds kwalificeren we niet als risico. Dit zal tijdig bekend zijn zodat daar in de meerjarenbegroting op geanticipeerd kan worden.

Weerstandratio

De confrontatie van risicoprofiel en weerstandscapaciteit is opgenomen in de volgende tabel.

Weerstandvermogen		Beschikbaar		Benodigd
Structureel	A	10.000	B	115.000
Incidenteel	C	4.196.351	D	152.500
Totaal	E	4.206.351	F	267.500
Structureel (A/B)		0,09		
Incidenteel (C/D)		27,52		
Totaal (E/F)		15,72		

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

Conclusie

Ten opzichte van de jaarrekening 2019 is het weerstandsvermogen ongeveer hetzelfde gebleven. De weerstandratio is onverminderd meer dan uitstekend, waarbij de stille reserves niet in de berekening zijn meegenomen.

De gemeente Rozendaal is hiermee uitstekend in staat om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het voorzieningenniveau in gevaar uitkomt. Bij materiële tegenvallers van structurele aard is er zodoende ook voldoende tijd om de maatregelen in kaart te brengen die nodig zijn om een structureel evenwicht tot stand te brengen.

Meerjarig overzicht van Reserves en Voorzieningen

	Begroot 1-1-2021	Begroot 1-1-2022	Begroot 1-1-2023	Begroot 1-1-2024	Begroot 1-1-2025
A. Algemene reserve					
Mobiel	4.196.351	3.971.451	3.871.451	3.871.451	3.871.451
subtotaal A	4.196.351	3.971.451	3.871.451	3.871.451	3.871.451
B. Bestemmingsreserves					
Reserve monumenten	25.959	25.959	25.959	25.959	25.959
Reserve sociaal domein	620.154	400.154	400.154	400.154	400.154
Vervangingsreserve inventaris gemeentehuis	82.567	89.253	95.939	102.625	109.311
Reserve digitalisering	97.400	97.400	97.400	97.400	97.400
Reserve fietspaden	147.551	147.551	147.551	147.551	147.551
Reserve wegen	88.966	92.187	95.408	98.629	101.850
Reserve begraafplaats	18.913	18.913	18.913	18.913	18.913
Reserve Energietransitie	0	0	100.000	100.000	100.000
Reserve dekking kapitaallasten	5.062.956	4.887.292	4.713.191	4.539.625	4.370.589
subtotaal B	6.144.466	5.758.709	5.694.516	5.530.857	5.371.727
C. Voorzieningen					
Voorziening riolering	883.000	967.000	1.041.000	1.111.000	1.186.000
Voorziening wachtgeld/pensioen wethouders	323.663	338.663	353.663	368.663	383.663
subtotaal C	1.206.663	1.305.663	1.394.663	1.479.663	1.569.663
Totaal	11.547.480	11.035.823	10.960.630	10.881.971	10.812.841

Bij het vermelden van de stand van de reserves en voorzieningen gaat het altijd om een momentopname. De cijfers in de eerste kolom zijn gebaseerd op de laatst formeel vastgestelde cijfers van de jaarrekening 2019 en aangevuld met de verwachte mutaties (claims) in 2020. Voor de reserve Energietransitie geldt dan bijvoorbeeld dat er in dit overzicht vanuit wordt gegaan dat het beschikbaar gestelde krediet in 2021 volledig ten laste van deze reserve komt. In de praktijk is het goed denkbaar dat dit voor een deel naar latere jaren verschuift en hierbij is tevens een aanvullende dotatie, ten laste van de algemene reserve, opgenomen voor de uitvoeringsagenda na 2021.

In de overige jaren zijn de vaste en bekende toevoegingen en onttrekkingen verwerkt.

Overige financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten met ingang van het begrotingsjaar 2016 een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Doel is 1 oogopslag de gemeenteraad meer inzicht te bieden in de financiële positie van de gemeente.

Financiële kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	-121%	-184%	-150%	-150%	-155%	-157%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-121%	-184%	-150%	-150%	-155%	-157%
Solvabiliteitsratio	84%	87%	83%	82%	81%	80%
Kengetal grondexploitatie	8%	0%	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	-11,2%	1,2%	0,3%	0,0%	0,1%	-0,3%
Belastingcapaciteit	124%	122%	123%	123%	123%	123%

Betekenis van de kengetallen

Net als bij het weerstandsvermogen gelden ook voor deze kengetallen geen harde normen. Wel zijn er algemene bandbreedtes waarmee een indruk kan worden verkregen over de waarde van het kengetal.

	Categorie A Voldoende	Categorie B Matig	Categorie C Onvoldoende
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	>130%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	< 90%	90%-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%-50%	<20%
Kengetal grondexploitatie	< 20%	20%-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	Begr <u>en</u> Mrj >0%	Begr <u>of</u> Mrj >0%	Begr <u>en</u> Mrj <0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95%-105%	>105%

Netto schuldquote inclusief alle verstrekte leningen

Beide zijn voor Rozendaal gelijk omdat er geen doorverstrekte geldleningen aan bijvoorbeeld woningcorporaties zijn. De netto schuldquote geeft het niveau aan van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft daarmee een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 90% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog (oranje). Hij moet niet verder stijgen. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente in de gevarenzone (rood). Het bestuur moet er werk van maken om de schuld te verlagen. (Bron: VNG -website).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Rozendaal in staat is op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Kengetal grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote invloed op de financiële positie van een gemeente hebben (zowel positief als negatief). Dit kengetal geeft een indicatie van het relatieve belang van de grondexploitatie voor Rozendaal. Het percentage is de waarde van bouwgronden in relatie tot de totale baten exclusief de reserves.

In het kengetal is nu rekening gehouden met de voortgang van De Del waarbij er vanuit wordt gegaan dat de boekwaarde met de jaarrekening wordt afgeboekt met de verkopen van De Del. De jaarlijkse actualisatie (maart 2019) van de grondexploitatie geeft overigens een concreter beeld van het verwachte verloop van grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Aan de hand van dit kengetal kan het structurele en reële evenwicht van de begroting beoordeeld worden. Een percentage van 0% betekent een sluitende begroting, een positief percentage wil zeggen dat er begrotingsruimte is. In dit geval biedt het financieel meerjarig perspectief bij de begroting dan ook een betere indicatie.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen kan worden gerelateerd aan de totale woonlasten. De woonlasten worden bepaald aan de hand van de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in Rozendaal. De gemiddelde WOZ waarde in Nederland bedroeg in 2019 € 248.000 en in Rozendaal € 492.000. Dat is dan ook de reden voor het hoge percentage. Dit zegt echter niets over de feitelijke onbenutte belastingcapaciteit, dat is immers een politieke keuze (zie ook de opmerking onder het kopje *Artikel 12*).

Berekening van de kengetallen

	Kengetal	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1A Netto Schuldquote (incl. verstrekte leningen)							
A	Vaste schulden (cf art 46 BBV)	0	0	0	0	0	0
B	Netto vlottende schuld (cf art 48 BBV)	740.252	625.000	700.000	700.000	700.000	700.000
C	Overlopende passiva (cf art.49 BBV)	79.676	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
D	Financiële activa (cf. art 36 lid d, e en f)	1.584.343	1.638.866	1.638.486	1.693.486	1.605.745	1.660.945
E	Uitzettingen < 1 jaar	4.525.273	5.890.901	4.701.087	4.672.665	4.860.241	4.939.877
F	Liquide middelen (cf.art 40 BBV)	25.455	60.000	50.000	50.000	50.000	50.000
G	Overlopende activa (cf art. 40a BBV)	52.274	470.000	250.000	250.000	250.000	250.000
H	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV excl mut.reserves)	4.430.205	4.036.139	3.955.366	3.960.263	3.907.338	3.952.409
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-121%	-184%	-150%	-150%	-155%	-157%
2. Solvabiliteitsratio							
A	Eigen vermogen (cf art 42 BBV)	10.147.094	11.844.167	9.730.160	9.565.967	9.402.308	9.243.178
B	Balanstotaal	12.074.776	13.546.571	11.745.823	11.670.630	11.591.971	11.522.841
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	84%	87%	83%	82%	81%	80%
Kengetal grondexploitatie							
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf art 38 lid a punt 1 BBV)	0	0	0	0	0	0
B	Bouwgronden in exploitatie	365.123	0	0	0	0	0
C	Totale baten cf art 17 lid c BBV (excl mut.reserves)	4.430.205	4.036.139	3.955.366	3.960.263	3.907.338	3.952.409
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	8%	0%	0%	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte							
A	Structurele lasten	3.772.944	3.876.121	3.949.095	4.015.258	4.067.929	4.123.654
B	Structurele baten	3.138.205	3.780.820	3.795.346	3.849.915	3.907.338	3.952.409
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	10.013	26.798	10.013	9.907	9.907	9.907
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	148.170	171.793	175.664	174.101	173.566	169.036
E	Totaal baten	4.430.205	4.036.139	3.955.366	3.960.263	3.907.338	3.952.409
	Structurele exploitatieruimte (((B-A)+(D-C))/E x 100%	-11,2%	1,2%	0,3%	0,0%	0,1%	-0,3%
Belastingcapaciteit, woonlast meerpersoonshuishouden							
A	OZB lasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	511	536	536	536	536	536
B	Rioolheffing voor een gezin	220	220	220	220	220	220
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	244	255	275	275	275	275
D	Eventuele heffingskorting	0	0	0	0	0	0
E	Totaal woonlasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	975	1.011	1.031	1.031	1.031	1.031
F	Woonlasten gemidd voor gezin in 2020 (gem <25K)*	784	827	839	839	839	839
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (E/F) x 100%	124%	122%	123%	123%	123%	123%

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Rozendaal beslaat een oppervlakte van 2.795 hectare. Hier wonen, werken en recreëren mensen waarvoor veel kapitaalgoederen nodig zijn. In deze paragraaf geven we inzicht in de onderhoudstoestand en de kosten van onze belangrijkste groepen kapitaalgoederen (wegen, riolering/water, openbare verlichting, groen en gebouwen). Onderhoud van kapitaalgoederen beslaat een substantieel deel van de begroting. Een goed overzicht is daarom van belang voor een juist inzicht in de financiële consequenties ervan. De lasten hiervan komen in verschillende programma's tot uitdrukking.

Beleid voor beheer kapitaalgoederen

Voor het onderhoud hanteren we de volgende plannen:

Nota	Jaar van vaststelling/beoordeling
Onderhoudsinventarisatie wegen (2015-2024)	2018
Onderhoudsplan riolering (2019 - 2023)	2018
Groenplan (2015 – 2020)	2015

Wegbeheer

Bij de begroting 2019 is besloten om bij groot onderhoud van een aantal binnenwegen het asfalt te vervangen door klinkers. In de meerjarenbegroting is met de kapitaallasten van die investeringen rekening gehouden. Voor een klein deel van de wegen geldt onderhoud met asfalt waarvoor een reserve wordt aangehouden.

Voordat tot daadwerkelijke uitvoering van het wegbeheer wordt overgegaan wordt ook het riool geïnspecteerd om te beoordelen of er 'werk met werk' gemaakt kan worden en we voorkomen dat niet veel later diezelfde weg weer open moet voor periodiek onderhoud aan het riool.

Investingsschema

Straat	2021	2022	2023	2024
Ringallee (trottoirs) Schout Leermolenstraat Mr. Van Hasseltlaan	85.000	105.000	30.000	
Totaal	85.000	105.000	30.000	0

Riolering

In 2018 is een nieuw verbreed rioleringsplan (vGRP) vastgesteld. Dit plan is de uitvoering van de wettelijke verplichting dat de gemeente een rioleringsplan moet hebben. In dit plan zijn de normen bepaald voor de kwaliteit van het onderhoud en milieu. In dit plan wordt aangegeven welke investeringen er jaarlijks nodig zijn om aan de gestelde voorwaarden uit het plan te voldoen. De hieruit voortvloeiende lasten zijn in de begroting verwerkt. Als blijkt dat investeringen niet direct noodzakelijk zijn, dan zullen deze investeringen worden uitgesteld.

Verder hebben metingen uitgewezen dat wij voldoen aan de basisinspanning (afkoppelen) zoals deze is opgelegd door de Provincie. Dit is vastgelegd in het BRP (Basis rioleringsplan) en getoetst door het waterschap Rijn&IJssel. Door de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de ruimtelijke inpassing van maatregelen die de waterbeheerder betreffen. Daarnaast kent de wet drie zorgplichten toe aan gemeenten: afvalwater, hemelwater en grondwater. In het vGRP wordt met deze nieuwe zorgplichten rekening gehouden.

Naast het opstellen en periodiek herzien van het vGRP (vooral ook bedoeld om tijdig de kosten voor riolering in beeld te hebben) wordt er jaarlijks ongeveer 1500 meter riolering geïnspecteerd. Daaruit volgen aanbevelingen voor onderhoud dan wel herstel/vervanging zodat die activiteiten op het juiste moment worden uitgevoerd en er ook geen onnodige kosten worden gemaakt.

Op basis van het huidige vGRP is de eerste grotere investering (vervanging vrijverval riolering) voorzien in 2023 voor ongeveer € 0,4 miljoen.

Gemeentebouwen

In de jaarrekening 2013 is de voorziening voor het onderhoud van de gemeentebouwen opgeheven. Om het benodigde onderhoud uit te kunnen voeren is jaarlijks per gebouw een budget in de begroting opgenomen. Om deze budgetten te kunnen bepalen is een onderhoudsplanning gemaakt waarbij gebruik is gemaakt van ervaringscijfers. De budgetten in de begroting zijn toereikend voor het noodzakelijke onderhoud.

Voor het onderhoud van de nieuwe school is in 2019 een contract afgesloten. Het deel voor de gemeente (gymzaal) wordt via de VVE verrekend en hiermee is in de begroting rekening gehouden.

Groenplan

In 2015 is een Groenplan vastgesteld. In dit plan is voor de lange termijn aangegeven waar het openbaar groen verbeterd of aangepast kan worden. Hieraan is gevolg gegeven door uitvoering van een groot aantal zaken. Tevens wordt in dit plan beschreven hoe Rozendaal met het openbaar groen om wil gaan. Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met de kosten voor onderhoud van de hierin beschreven zaken.

Paragraaf 4 Financiering

De paragraaf financiering geeft jaarlijks inzicht in de ontwikkelingen rond de meerjarenfinanciering, het te voeren beleid op dit gebied en in de risico's die de gemeente daarbij loopt. Zoals wettelijk voorgeschreven hanteren we hiervoor een treasurystatuut dat door de raad is vastgesteld. In het treasurystatuut staat aan welke partijen en onder welke condities de gemeente geld mag uitlenen en bij welke partijen en onder welke condities beleggingen en financieringen kunnen plaatsvinden. De uitgangspunten zijn gebaseerd op een risicomijdend treasurybeleid. De gemeente verricht geen 'near banking'- of 'banking'-activiteiten omdat dit niet tot de kernactiviteiten van de gemeente behoort.

Risicobeheer

In deze paragraaf wordt, via een aantal tabellen, inzicht gegeven in de risico's met betrekking tot de vlottende schuld (kasgeldlimiet) en de risico's op de vaste schuld (renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is bedoeld om het renterisico op opgenomen kortlopende geldleningen tot een acceptabel maximum te beperken. Kortlopende leningen zijn immers 'goedkoper' dan langlopende leningen. Een risico hierbij is echter dat het lagere rentepercentage ook voor een korte periode van toepassing is. Om te voorkomen dat gemeenten met omvangrijke kortlopende leningen bij forse rentestijgingen in de problemen komen is er een landelijke kasgeldlimiet vastgesteld. In Rozendaal is dit voorlopig niet aan de orde, omdat er sprake is van een hoog bedrag aan eigen liquide middelen.

Kasgeldlimiet

	Begroting 2021
Omvang begroting per 1 januari (afgerond)	4.338.015
1. Toegestane kasgeldlimiet (8,5% begroting)	368.731
2. Omvang vlottende korte schuld (rekening-courant Gemeente)	700.000
3. Vlottende middelen (kortlopende vorderingen)	4.542.687
4. Totaal kasgeld (2) – (3)	-3.842.687
5. Toegestaan kasgeldlimiet (1)	368.731
6. Overschrijding kasgeldlimiet (4-5)	-4.211.418

Het negatieve bedrag bij de overschrijding van de kasgeldlimiet betekent in dit geval dus een overschot op de kasgeldlimiet en ruimschoots binnen de norm.

Renterisiconorm

Eventuele renterisico's op de langere termijn worden beheerst door de toepassing van de zogenaamde renterisiconorm. In de kern komt deze erop neer dat niet op eenzelfde moment een omvangrijke herfinanciering van langlopende leningen plaatsvindt tegen op dat moment bijvoorbeeld fors hogere rentepercentages. Met het toepassen van een renterisiconorm worden de renterisico's gespreid.

De gemeente Rozendaal kent momenteel (en dat is ook niet voorzien) geen langlopende leningen, daarom is berekening van de norm niet aan de orde.

Uitgezette middelen

De gemeente Rozendaal heeft een goede liquiditeitspositie, in 2020 voorzien we dat we gemiddeld een bedrag van ruim € 5 miljoen aanhouden bij de schatkist. Gezien de huidige omstandigheden op de geld- en kapitaalmarkt valt hierop nauwelijks rendement te behalen. Deze middelen uitlenen aan andere gemeenten is toegestaan maar ook die gemeenten kunnen momenteel tegen hele lage percentages lenen bij bijvoorbeeld de BNG.

Garanties op leningen aan derden

Er zijn op dit moment geen garanties op leningen aan derden verstrekt.

Wet Houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF)

De wet is in 2013 aangenomen. De decentrale overheden hebben door deze wet nog eens nadrukkelijk de zelfde verantwoordelijkheid opgelegd gekregen voor een gedegen begrotingsbeleid. Doel is om samen het Nederlandse begrotingstekort binnen de perken te houden. Er wordt gewerkt met het zogenaamde EMU-saldo en Europese normeringen hiervoor. Tevens is bepaald dat overtollige kasmiddelen belegd dienen te worden bij het Rijk. Dat geldt dus ook voor de gemeente Rozendaal.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Via de programmabegroting krijgen het college en de ambtelijke organisatie financiële kaders waarbinnen maatschappelijke effecten gerealiseerd moeten worden. Daarbij moet aan de geldende regelgeving worden voldaan. De middelen moeten rechtmatig en ook doelmatig worden ingezet. Dit is een taak van bestuur en management. Om dit waar te kunnen maken moet niet alleen de bedrijfsvoering op orde zijn, maar moet ook actief worden ingespeeld op inhoudelijke ontwikkelingen en de dynamiek van de omgeving. Een begrotingsparagraaf Bedrijfsvoering is door het Besluit begroting en verantwoording (BBV) verplicht gesteld.

De bedrijfsvoering is van belang voor het verwezenlijken van de programma's voor een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beheer en beleid. Bedrijfsvoering omvat de vakgebieden Personeel en Organisatie, Informatisering, Juridische zaken, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting en valt primair onder de verantwoordelijkheid van het college.

Personeel en organisatie

Organisatieontwikkeling

Op de doorontwikkeling van de organisatie willen we de komende periode een been bijtrekken. Wij hebben de contouren hiervan geschetst in de Commissievergadering in juli 2020 ('Stand van zaken organisatieontwikkeling'): "De ambitie is om, zelfstandig én in samenwerking, de opgaven waar hedendaagse gemeenten voor staan op Rozendaalse schaal en naar Rozendaalse maat invulling te geven. We hebben grote veranderingen achter de rug, denk aan de decentralisaties in het sociale domein. En we zijn met grote opgaven bezig, bijvoorbeeld in de energietransitie en de implementatie van de Omgevingswet. De doorontwikkeling van onze organisatie dient op dergelijke opgaven aan te sluiten, zowel in taken, rollen en processen als in competenties en kwaliteiten van de medewerkers.

De volgende vragen blijven in 2021 en verder leidend voor de doorontwikkeling van onze organisatie:

1. Welke taken vullen we in vanuit de vaste formatie en voor welke disciplines of projecten huren we in?
2. Welke taken blijven we in eigen beheer doen en voor welke taken zoeken we (verdere) samenwerking?
3. Hoe blijven we 'in control', ook bij uitbestede taken, en hoe organiseren we de juiste informatie ten behoeve van sturing en verantwoording richting college en raad?
4. Welke slagen willen we, in welk tempo, maken in de digitalisering van onze organisatie en de (publieks)dienstverlening?
5. Hoe organiseren we constructief samenspel, met onze inwoners en maatschappelijke partners?
6. Hoe positioneren we Rozendaal in regionale samenwerkingsverbanden?
7. Hoe organiseren we ons samenspel intern, delen we kennis en ondersteunen we elkaar in wat veelal 'eenmansfuncties' zijn?"

Hiermee borduren we voort op eerder genomen besluiten, waarvan we een aantal inmiddels hebben uitgevoerd. Zo is de financiële administratie uitbesteed, zijn een aantal processen gedigitaliseerd en is in het 4^e kwartaal van 2020 de digitale belastingbalie in gebruik genomen. Hierdoor kunnen de inwoners van Rozendaal hun eerste digitale zaken met de gemeente doen.

De komende periode gaat veel aandacht uit naar het opnieuw inrichten van onze gehele digitale basisinfrastructuur in de hernieuwde ICT-infrastructuur van De Connectie. Hieraan worden hoge (beveiligings)eisen gesteld waardoor de andere aangesloten gemeenten hier ook nog geen onderdeel van uitmaken. We gaan hierbij mee in het kielzog van de gemeente Rheden waarbij het vooral van belang is dat er geen 'data' tussen wal en schip beland. We zetten pas aanvullende digitaliseringsstappen wanneer die randvoorwaarde is ingevuld.

Corona

De effecten van corona zijn ook in de organisatie merkbaar. Behalve voor burgerzaken, zijn de medewerkers voor de meeste processen in staat om thuis te werken. Net zoals dat in andere organisaties geldt, wordt hierbij het persoonlijke contact onderling wel gemist. Het zijn niet alleen de persoonlijke contacten maar ook het onderling sparren gaat op de 'normale' wijze efficiënter.

Integriteit

In de gemeente Rozendaal is zowel voor de bestuurders van de gemeente als voor de ambtenaren een gedragscode vastgesteld. In de wet is bepaald dat het college over het gevoerde integriteitbeleid voor de ambtenaren jaarlijks verantwoording dient af te leggen aan de gemeenteraad. In de Ambtenarenwet is de bepaling opgenomen dat ambtenaren een eed of belofte moeten afleggen dat hij of zij zich als een goed ambtenaar zal gedragen en als een goed ambtenaar zal handelen. Aan het integriteitsbeleid wordt aandacht geschonken bij de jaarlijkse functioneringsgesprekken. In de praktijk blijken zich geen problemen op dit gebied voor te doen. De

medewerkers zijn ervan doordrongen dat in een kleine gemeenschap als Rozendaal integriteit van het grootste belang is.

Behalve de gedragscode voor de ambtenaren heeft Rozendaal al sinds 2002 een zogenaamde klokkenluidersregeling. Daarin is bepaald dat ambtenaren (desgewenst anoniem) misstanden kunnen melden. Van deze klokkenluidersregeling is in Rozendaal nog nooit gebruik gemaakt.

Financiële functie

Voor de financiële functie van de gemeente zijn vastgesteld een financiële verordening, voorgeschreven in artikel 212 Gemeentewet en een controleverordening voorgeschreven in artikel 213 Gemeentewet en is een controlecommissie ingesteld. De raad heeft een langjarig controleprotocol vastgesteld voor de accountantscontrole op de jaarrekening. Dit heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties.

Kengetallen en kosten personeel en organisatie

Omschrijving	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Formatieplaatsen (fte)	10,8	10,8	10,8
Medewerkers (aantal)	10	12	12
Mannen (%)	50%	58%	58%
Vrouwen (%)	50%	42%	42%
Ziekteverzuim (%)	1,60%	2,00%	2,00%
Instroom (%)	0%	8%	0%
Uitstroom (%)	0%	0%	0%
Deeltijders (%)	30%	42%	42%
Leeftijd (gemiddeld)	52,6	51	52
Maximum Salarisschaal (%)	100%	92%	92%
Budget opleidingen (% loonsom)	0,73%	0,84%	0,84%

In 2021 bestaat de formatie uit 10,8 formatie-eenheden (fte's). De vaste bezetting is toegenomen door de aanstelling van een adviseur bedrijfsvoering en bij Burgerzaken is de verwachting dat de bestaande vacature in 2020 kan worden ingevuld. Op basis van de stappen die zijn gezet binnen de organisatieontwikkeling wordt voorsnog geen uitbreiding van de formatie voorzien.

Voor een aantal werkzaamheden wordt gewerkt met een flexibele schil. Te denken valt aan werkzaamheden op het gebied van RO, milieu, monumentenzaken maar ook archief en projecten, zoals de energietransitie. De inhuur voor WOZ/belastingen is in 2020 vervallen. Tot slot maakt de gemeente gedurende het hele jaar gebruik van medewerkers van arbeidsontwikkelbedrijf Scalabor voor werkzaamheden in de buitendienst en het gemeentehuis.

Toelichting kengetallen

Uit de cijfers valt op te maken dat er over het algemeen sprake is van een stabiel personeelsbestand. Dat is enerzijds prettig omdat hiermee de continuïteit binnen de organisatie goed gewaarborgd is, anderzijds is verversing van het ambtelijk apparaat ook prettig vanwege een frisse blik zo nu en dan en ten behoeve van de continuïteit op langere termijn. Daarvan was in 2020 sprake door de aanstelling van een nieuwe gemeentesecretaris, een adviseur bedrijfsvoering (een verbreding qua takenpakket van de 'oude' vacature op financiën) en mogelijk een medewerker burgerzaken (sollicitatieprocedure is op dit moment nog niet afgerond).

Ziekteverzuim

	2019	2020	2021
Verzuimpercentage	1,60%	1,90%	2,00%
Kort (0-8 dagen)	1,60%	1,90%	2,00%
Middellang (8-43 dagen)	0%	0%	0%
Lang (>43 dagen)	0%	0%	0%

Het verzuimpercentage is de laatste jaren al laag en was over 2019 zelfs lager dan het 'gebruikelijke Rozendaalse' gemiddelde van 2%. Het cijfer van 2020 is het actuele cijfer (peildatum september).

Het, laatst bekende, landelijk gemiddelde percentage bij gemeenten bedraagt 5,8%. Wanneer er sprake is van langdurig verzuim heeft dat direct een enorme impact op de ziekteverzuimcijfers door de kleine aantallen.

Het langjarig gemiddelde ziekteverzuimpercentage is 2% en dat is dan ook als inschatting voor 2021 aangehouden.

Inkoop en aanbesteding

In 2016 is de Aanbestedingswet herzien. Met de Aanbestedingswet worden de Europese wetten en richtlijnen omgezet naar nationale wetgeving. Voor de vertaling naar de praktijk geldt het zogenaamde Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW) en de Gids Proportionaliteit. De aanbestedingswet bepaalt dat het werken met de ARW verplicht wordt gesteld voor het aanbesteden van werken onder de Europese aanbestedingsdrempels. In 2016 is in Rozendaal besloten deze landelijke regels te volgen en geen eigen inkoopbeleid vast te stellen.

Overigens merken we dat die Europese aanbestedingsregels zo nu en dan wel knellen met onze bedrijfsvoering. Bij de 'grotere' werken is er over het algemeen geen probleem, bij de start is dan wel duidelijk en/of wenselijk dat er Europees of anderszins aanbesteed dient te worden. Meerdere gemeenten ervaren problemen bij de verlenging van contracten waarvan bij het aangaan niet altijd de looptijd even goed is in te schatten, dat doet zich vooral bij de inhuur van personeel voor. Voor de gemeente Rozendaal knelt dit, in relatie tot de begrotingsrechtmatigheid, dan extra omdat de goedkeuringstolerantie erg laag is vanwege het lager begrotingstotaal.

Voor de verschillende contracten in het kader van de organisatieontwikkeling wordt hier dan ook extern advies ingeschakeld waarmee we borgen dat we rechtmatig handelen en tegelijk onze bedrijfsvoering zo efficiënt mogelijk inrichten.

Kosten bedrijfsvoering

Bij programma 0 is het taakveld Overhead opgenomen. In deze paragraaf zijn de kosten daarvan per onderdeel nader toegelicht. Dit betreft de toelichting ten opzichte van de begroting 2020 (en eventueel 2019 als sprake is van een groot verschil).

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Personeelslasten	982.699	994.754	978.596
Overige personeelslasten	34.151	24.630	24.825
ICT-kosten	159.818	171.820	164.635
Huisvesting	34.454	27.512	26.537
Overige kosten organisatie	138.730	219.819	199.600
Tractie	6.432	44.023	44.312
Totaal	1.356.284	1.482.558	1.438.505

Voor wat betreft de totale overhead is sprake van een daling van de kosten ten opzichte van 2020. Voor de begroting is hierbij echter geen sprake van een voordeel maar van een verschuiving van kosten. Zo nemen de kosten voor personeel en ICT ten opzichte van af omdat belastingen is uitbesteed aan De Connectie. Die kosten worden voortaan echter begroot op een ander taakveld binnen programma 0.

Feitelijk zijn er daarmee in principe geen afwijkingen op deze budgetten.

Personeelslasten

Besteding budgetten eigen personeel en inhuur derden voor normale bedrijfsvoering

In het volgende overzicht staan de personeelsbudgetten voor de normale bedrijfsvoering (exclusief bestuur). We hanteren dit overzicht voor een afweging bij inhuur. In de tabel staan de reguliere personeelsbudgetten (gebaseerd op de bestaande formatie) en het inhuurbudget voor de structurele taken waar altijd al voor wordt ingehuurd.

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Reguliere organisatie	684.140	831.191	829.610
Inhuurbudget	298.559	163.563	148.986
Totaal	982.699	994.754	978.596

De werkelijke kosten voor het eigen personeel zijn in 2019 lager geweest vanwege een lagere bezetting. Die vacaturemiddelen zijn ingezet voor inhuur. De lagere kosten ten opzichte van 2019 zijn vooral het gevolg van loon- en premiestijgingen.

Inhuur personeel voor projecten

Naast de inzet van extern personeel voor onze normale bedrijfsvoering zetten we extern personeel in voor projecten, bijvoorbeeld voor De Del of de energietransitie. De kosten daarvan worden binnen de betreffende projecten gedekt.

Overige personeelslasten

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Overige personeelslasten (reis- en verblijfkosten, opleidingskosten, etc.)	34.151	24.630	24.825

Geen bijzondere ontwikkelingen.

Informatisering en automatisering (I&A)

De zorg voor een goede informatievoorziening is een vitaal onderdeel binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering, waarbij automatisering van wezenlijk belang is. Vrijwel alle processen worden ondersteund met ICT-middelen. Bij het uitbesteden van taken, wordt de ICT-component als het ware mee uitbesteed.

De toekomstige verplichtingen op het gebied van digitalisering worden met behulp van een extern bureau in beeld gebracht. Deze zogenaamde 'roadmap' wordt elk jaar geactualiseerd. De uitkomst ervan wordt opgenomen in de begrotingen voor de komende jaren.

Een grote uitdaging hierbij op voorhand is de organisatie van ICT in verhouding betaalbaar te houden. Bekend is dat op dit onderdeel sprake is van belangrijke schaalnadelen vanwege de geringe omvang van de gemeente. Onder meer door taken anders (lees in samenwerking) te organiseren proberen we dit zoveel mogelijk te beperken. Over de hele linie is bij alle gemeenten wel zichtbaar dat ICT-kosten steeds verder oplopen.

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Kosten ICT (licenties software, kapitaal lasten diverse applicaties)	159.818	171.820	164.635

Het budget voor 2021 is aangepast als gevolg van verschuivingen binnen organisatieontwikkeling. Een deel van die kosten moet rechtstreeks worden toegerekend aan een ander taakveld.

Huisvesting

De huisvesting voor het gemeentelijk personeel is voldoende. Alle personeelsleden hebben een goede werkplek, qua vergaderruimten is het gemeentehuis niet ruim bedeed. Er wordt op de juiste wijze aandacht geschonken aan ARBO-voorzieningen. Een deel van het gemeentehuis is langjarig verhuurd aan 't Regthuys'. Die opbrengst is in onderstaande tabel verdisconteerd in de cijfers.

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Huisvesting (energie, water, aankoop niet duurzame goederen en diensten, specifieke verbruiksgoederen, huren, verzekeringen, afschrijving), per saldo	34.454	27.512	26.537

Geen financiële bijzonderheden.

Overige kosten organisatie (o.a. facilitaire zaken)

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Overige organisatiekosten (repro, huishoudelijke zaken, postverzorging, inventaris, tijdschriften en abonnementen, algemene benodigdheden, contributies, verzekeringen etc.), per saldo	138.730	219.819	199.600

Deze post bevat nog een restant van de zogenaamde 'stelpost' van € 70.000 die bij de begroting van 2019 beschikbaar is gesteld voor de organisatieontwikkeling. Samen met een aantal automatiseringsbudgetten vormt deze post een dekkingsmiddel voor de meerkosten van de uit te besteden taken. Wanneer daar volledige duidelijkheid over is, worden de relevante posten in de begroting hierop aangepast. Voor 2021 is dat op onderdelen nu gedaan, het restant volgt in een volgende begroting (swijziging).

Tractie

De kostenplaats tractie heeft betrekking op het materiaal dat in gebruik is voor onze buitendienst.

Onderdeel	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Brandstof, onderhoud, belastingen, verzekeringen, etc. per saldo	6.432	44.023	44.312

Geen bijzonderheden, de lage werkelijke lasten in 2019 hadden te maken met het uitstel van een aantal vervangingsinvesteringen waardoor er in dat jaar geen afschrijvingslasten waren.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Inleiding

Het begrip verbonden partij is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In artikel 1 lid b BBV wordt het als volgt gedefinieerd: “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”

Wat is ons beleid?

Deelname aan een verbonden partij wordt bepaald door doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitvoering van de taak. Op voorkomende beleidsterreinen stimuleren de hogere overheden samenwerking in een verbonden partij. Als voorbeeld geldt de jeugdzorg die na de transitie feitelijk bestaat uit 3 onderdelen: de landelijke, de bovenlokale en de lokale zorg. Het rijksbeleid is er op gericht om de bovenlokale zorg onder te brengen bij gemeenten of samenwerkingsverbanden met 100.000+ inwoners.

Wat is het belang voor de gemeenteraad?

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad. Allereerst voeren de “verbonden partijen” vaak beleid uit dat gemeenten in principe zelf ook kunnen uitvoeren. We mandateren als het ware de “verbonden partijen”. We houden de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma’s. Voor de raad blijft er dus nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over bij die programma’s. Daarnaast zijn er de financiële risico’s die we met ‘verbonden partijen’ kunnen lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Bij het aangaan en onderhouden van contacten met “verbonden partijen” is van belang om:

- af te wegen wat de meest doelmatige manier is om een taak uit te voeren;
- te bekijken welke manier de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd zoals we voor ogen hebben;
- te zorgen dat we voldoende inhoudelijk en financieel inzicht hebben en houden in het uitvoeren van een taak.

Bestuur en toezicht

De meeste verbonden partijen van de gemeente zijn gemeenschappelijke regelingen, deze zijn gebaseerd op de wet gemeenschappelijke regelingen. Als publiekrechtelijke lichamen zijn bepalingen van Gemeentewet, Provinciewet of Waterschapswet ook voor de gemeenschappelijke regelingen van toepassing. Via vertegenwoordiging in dagelijks en/of algemeen bestuur is het toezicht (governance) geregeld. Voor de privaatrechtelijke rechtspersonen (de vennootschappen) hebben we minder instrumenten in handen. Hier maken we gebruik van de beschikbare wettelijke mogelijkheden als het stemrecht van de aandeelhouder en toezicht door raden van commissarissen.

Invloed

Over het algemeen is de invloed van de gemeente Rozendaal, vanwege de omvang en het belang, zeer klein te noemen. Van belang is voortdurend af te wegen welke bestuurlijke en ambtelijke capaciteit dan geïnvesteerd wordt in de betreffende verbonden partij gegeven dat belang. Het is ook niet altijd noodzakelijk omdat de deelname van meerdere gemeenten in gemeenschappelijke regelingen voor een soort natuurlijk aantal ‘checks en balances’ zorgt waar het gaat over bestuur en toezicht.

Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen worden onderscheiden in 3 groepen:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- stichtingen en verenigingen;
- coöperaties en vennootschappen.

Gemeenschappelijke regelingen

Deelname in een gemeenschappelijke regeling gebeurt in de gevallen waarin de gemeente, taken waar zij verantwoordelijk voor is, niet anders dan in samenwerking met anderen kan uitvoeren. De Wet gemeenschappelijke regelingen regelt deze samenwerkingsvorm. Het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen wordt meestal gevormd door een afvaardiging van de deelnemers en de besluitvorming vindt plaats op basis van meerderheidsbesluiten. Met deze constructie wordt een stuk autonomie overgedragen aan de regeling. De door de gemeente aangewezen vertegenwoordigers in de besturen informeren college en raad over relevante ontwikkelingen. De betreffende organen leggen hun begroting, rekening en andere beleidsplannen voor aan de gemeente.

In verband met voorgeschreven wijzigingen op grond van de aanpassingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) presenteren wij onderstaand de informatie in de vorm die sinds 2015 is voorgeschreven. We hanteren de meest (officiële) beschikbare cijfers, over het algemeen betreft het dan de jaarrekening 2019.

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (GR)																	
Vestigingsplaats	Arnhem																
Programma	Programma 1 Veiligheid en Programma 7 Volksgezondheid en Milieu																
Openbaar belang	De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: <ol style="list-style-type: none"> Brandweezorg; Publieke gezondheid GHOR Rampenbestrijding en crisisbeheersing Gemeenschappelijke meldkamer 																
Ontwikkelingen	In september 2015 is de GR, met instemming van de raad van Rozendaal, voor het laatst gewijzigd..																
Financiële bijdrage	2021: € 81.000 (brandweer) en € 52.000 (volksgezondheid)																
Risico	Op basis van inwoneraantal dragen wij bij aan de kosten. Eind 2020 wordt besloten over een nieuw verdeelmodel voor de kosten Brandweezorg. Dit kan nadelig uitpakken voor de gemeente Rozendaal																
Financieel belang	Ja																
Bestuurlijk belang	De burgemeester en de wethouder sociaal domein zijn lid van het algemeen bestuur																
Financiële gegevens	<table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">1-1-2019</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">31-12-2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 7.368.000</td> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 7.367.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 36.383.000</td> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 43.041.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat 2019</td> <td style="text-align: right;">€ 1.472.000</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	1-1-2019		31-12-2019		Eigen vermogen	€ 7.368.000	Eigen vermogen	€ 7.367.000	Vreemd vermogen	€ 36.383.000	Vreemd vermogen	€ 43.041.000	Resultaat 2019	€ 1.472.000		
1-1-2019		31-12-2019															
Eigen vermogen	€ 7.368.000	Eigen vermogen	€ 7.367.000														
Vreemd vermogen	€ 36.383.000	Vreemd vermogen	€ 43.041.000														
Resultaat 2019	€ 1.472.000																

Gelders Archief (GR)																	
Vestigingsplaats	Arnhem																
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning																
Openbaar belang	Hoofdtak van het Gelders Archief is het beheren van de archiefstukken en collecties van de gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en het Rijksarchief Gelderland. Per 1-1-2020 zal ook de provincie Gelderland toetreden.																
Ontwikkelingen	Door de toetreding zal de GR, evenals de bekostiging ervan, wijzigen.																
Financiële bijdrage	2021: € 5.000																
Risico	Na de reorganisaties draait het Gelders Archief met een positief resultaat. Dit heeft er toe geleid dat er een eigen vermogen is opgebouwd																
Financieel belang	Ja																
Bestuurlijk belang	Namens Rheden/Renkum en Rozendaal is de burgemeester van Renkum lid van het algemeen bestuur.																
Financiële gegevens	<table border="0" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">1-1-2019</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">31-12-2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 209.570</td> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 215.850</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 19.283.926</td> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 19.062.903</td> </tr> <tr> <td>Resultaat 2019</td> <td style="text-align: right;">€ 6.280</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	1-1-2019		31-12-2019		Eigen vermogen	€ 209.570	Eigen vermogen	€ 215.850	Vreemd vermogen	€ 19.283.926	Vreemd vermogen	€ 19.062.903	Resultaat 2019	€ 6.280		
1-1-2019		31-12-2019															
Eigen vermogen	€ 209.570	Eigen vermogen	€ 215.850														
Vreemd vermogen	€ 19.283.926	Vreemd vermogen	€ 19.062.903														
Resultaat 2019	€ 6.280																

Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA) (GR)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu en programma 8 (VHROSV)		
Openbaar belang	Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers ter zake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Tevens het belang van goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland		
Ontwikkelingen	Deze omgevingsdienst is per 1 april 2013 van start gegaan		
Financiële bijdrage	Basistaken worden uitgevoerd tegen uurtarief op basis van jaarlijks te sluiten overeenkomsten, 2021: naar verwachting € 32.000.		
Risico			
Financieel belang	Ja		
Bestuurlijk belang	Eén lid algemeen bestuur uit Rozendaal. Eén lid dagelijks bestuur (wethouder Renkum) namens Doesburg, Renkum, Rheden en Rozendaal		
Financiële gegevens	1-1-2019		31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 783.000	Eigen vermogen € 763.000
	Vreemd vermogen	€ 4.883.000	Vreemd vermogen € 4.480.000
	Resultaat 2019	€ 24.500	

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (GR licht)			
Vestigingsplaats	Arnhem		
Programma	Programma 4 Onderwijs en programma 6 Sociaal domein		
Openbaar belang	Adequaat en efficiënt vervoer van diverse doelgroepen		
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden.		
Financiële bijdrage	2021: € 22.000 (bedrijfsvoeringsorganisatie DRAN plus de vervoerskosten)		
Risico	Geen		
Financieel belang	Ja		
Bestuurlijk belang	Eén lid per gemeente in het bestuur (portefeuillehouder sociaal domein)		
Financiële gegevens	1-1-2019		31-12-2019
	Eigen vermogen	€ 0	Eigen vermogen € 0
	Vreemd vermogen	€ 8.795.635	Vreemd vermogen € 8.669.137
	Resultaat 2019	€ 0	

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland (GR)		
Vestigingsplaats	Arnhem	
Programma	Programma 6 Sociaal domein	
Openbaar belang	Regio Centraal Gelderland is een samenwerkingsverband van 12 gemeenten in het sociaal domein. Via de module Inkoop koopt de regio gezamenlijk diensten in op het gebied van Wmo en Jeugdhulp. Gezamenlijk wordt de transformatie in het sociaal domein zo goed mogelijk vorm gegeven met als doel optimale dienstverlening voor de inwoners	
Ontwikkelingen	In 2018 is besloten het werkgeverschap sociale werkvoorziening per 1 januari 2019 onder de MGR te brengen.	
Financiële bijdrage	Bijdrage van Rozendaal in 2021 plm € 30.000	
Risico	Geen	
Financieel belang	Ja	
Bestuurlijk belang	Eén lid per gemeente in het algemeen bestuur, deze heeft één stem.	
Financiële gegevens	1-1-2019	
	Eigen vermogen	€ 0
	Vreemd vermogen	€ 2.449.000
	Resultaat 2019	€ 0
	31-12-2019	
Eigen vermogen	€ 656.000	
Vreemd vermogen	€ 3.406.000	

In het jaar zelf worden de kosten 1 op 1 bij deelnemers in rekening gebracht. Hierdoor is er geen sprake van een resultaat en ook geen eigen vermogen.

Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen		
Vestigingsplaats	Arnhem	
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
Openbaar belang	Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Het gemeenschappelijk orgaan werkt intensief samen met de Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen	
Ontwikkelingen	Het gemeenschappelijk orgaan is eind 2015 in werking getreden. De samenwerking vindt plaats in vier portefeuillehoudersoverleggen voor economie, mobiliteit, wonen en milieu & duurzaamheid. De portefeuillehouders uit Rozendaal vertegenwoordigen daarin de gemeente.	
Financiële bijdrage	In 2021: € 6.000 (€ 3,50 x 1.700 inwoners), dit is inclusief € 1 voor de stichting Economic Board (zie ook verderop)	
Risico	Indien bij een jaarrekening een tekort ontstaat, passen de deelnemende gemeenten het tekort bij op basis van inwonertal.	
Financieel belang	Ja	
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het gemeenschappelijk orgaan. Elke deelnemende gemeente heeft één stem.	
Financiële gegevens	1-1-2019	
	Eigen vermogen	€ 146.680
	Vreemd vermogen	€ 63.063
	Resultaat 2019	€ 84.368
	31-12-2019	
Eigen vermogen	€ 231.066	
Vreemd vermogen	€ 23.095	
Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen (Stichting)*		
De stichting is integraal onderdeel van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen		

Overig waaronder stichtingen en verenigingen

Formeel gezien zijn dit, vanwege ontbreken bestuurlijk en financieel belang, geen verbonden partijen. Vanwege de sterke verbondenheid aan de gerelateerde verbonden partijen, zijn deze voor de volledigheid wel in deze paragraaf opgenomen.

Leisurelands	
Vestigingsplaats	Arnhem
Programma	Programma 5 Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie
Openbaar belang	o.a. het verrichten van werkzaamheden op het gebied van recreatie en toerisme die door de overheid worden aangemerkt als te behoren tot een terrein van belangenbehartiging dat de overheid zich als eigen zorg aantrekt
Ontwikkelingen	Vanwege het geringe bestuurlijke en inhoudelijke belang bij de stichting wordt onderzocht of de gemeente Rozendaal, met andere gemeenten, zich kan laten vertegenwoordigen door een gemeente uit de regio.
Financiële bijdrage	N.v.t.
Risico	N.v.t.
Financieel belang	De gemeente heeft 308 aandelen à € 1,- in het kapitaal van de vennootschap
Bestuurlijk belang	Geen, Rozendaal wordt vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering door de portefeuillehouder economie

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)	
Vestigingsplaats	Den Haag
Programma	Programma 0 Bestuur en ondersteuning
Openbaar belang	Belangenbehartiging t.b.v. gemeenten in het hele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies
Ontwikkelingen	De bekostiging van de VNG is per 1 januari 2018 gewijzigd. Financiering vindt niet langer plaats via een uitname uit het Gemeentefonds maar via rechtstreekse facturering bij de gemeenten afzonderlijk. De gemeenten ontvangen het bedrag voor lidmaatschap van de VNG extra in het Gemeentefonds. Er is voor de gefactureerde gelden een fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) opgericht waaruit de activiteiten van de Vereniging worden betaald.
Financiële bijdrage	2021: € 7.000 (contributie + fonds GGU)
Risico	N.v.t.
Financieel belang	N.v.t.
Bestuurlijk belang	Stemrecht o.b.v. lidmaatschap

Stichting Veilig Thuis (zelfstandige stichting onder verantwoordelijkheid van de GR VGGM)																	
Vestigingsplaats	Arnhem																
Programma	Programma 6 Sociaal Domein																
Openbaar belang	Een autonome, slagvaardige organisatie met als opdracht het uitvoeren van de wettelijke en overige taken van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) voor de zestien gemeenten van Gelderland-Midden																
Ontwikkelingen	De stichting is op 1 april 2017 gestart.																
Financiële bijdrage	2021: € 8.000																
Risico	N.v.t.																
Financieel belang	Ja																
Bestuurlijk belang	Er is een Raad van Toezicht bestaande uit ten minste vijf leden, onder wie leden van het college van deelnemende gemeenten, die benoemd worden door het AB van de VGGM																
Financiële gegevens	<table border="0"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">1-1-2019</th> <th></th> <th style="text-align: right;">31-12-2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 207.316</td> <td>Eigen vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 48.796</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 610.778</td> <td>Vreemd vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 933.578</td> </tr> <tr> <td>Resultaat 2018</td> <td style="text-align: right;">- € 55.755</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		1-1-2019		31-12-2019	Eigen vermogen	€ 207.316	Eigen vermogen	€ 48.796	Vreemd vermogen	€ 610.778	Vreemd vermogen	€ 933.578	Resultaat 2018	- € 55.755		
	1-1-2019		31-12-2019														
Eigen vermogen	€ 207.316	Eigen vermogen	€ 48.796														
Vreemd vermogen	€ 610.778	Vreemd vermogen	€ 933.578														
Resultaat 2018	- € 55.755																

Bestuurlijk Partner Overleg VeluweAlliantie	
Vestigingsplaats	n.v.t.
Programma	Programma 5 Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie
Openbaar belang	Een netwerkorganisatie die is gericht op promotie van de Veluwe ten behoeve van toerisme, recreatie en werkgelegenheid
Ontwikkelingen	Gestart in 2018
Financiële bijdrage	Op basis van inwoneraantal, 2021: € 200
Risico	N.v.t.
Financieel belang	Geen
Bestuurlijk belang	Eén vertegenwoordiger van iedere partij neemt deel in de VeluweAlliantie

Paragraaf 7 Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is een belangrijk instrument in het kader van het ruimtelijke beleid. Het aantal grondexploitaties is in Rozendaal echter zeer gering.

De belangrijkste exploitatie betreft momenteel De Del. De ontwikkeling hiervan maakt woningbouw mogelijk op de percelen de Del 6 en 10. Het perceel de Del 6 bestaat uit twee voormalige voetbalvelden, de Del 10 is een voormalig tennis- en squashpark.

Voor de ontwikkeling van de Del is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met projectontwikkelaar Credo. In deze overeenkomst is bepaald dat Credo de gemeente een financiële kostenverhaalsbijdrage zal betalen. De totale ontwikkeling bestaat uit maximaal 64 woningen, waarvan 44 woningen door Credo worden gerealiseerd, de gemeente geeft de overige kavels uit.

Op grond van de meest actuele grondexploitatie (juli 2020) is het geprognosticeerde positieve saldo van het plan De Del € 4,42 miljoen. De gemeenteraad heeft in het verleden aangegeven dat de opbrengsten van de Del ingezet worden ten behoeve van de financiering van de nieuwe Dorpsschool.

Economische situatie en actuele ontwikkelingen

Door het herstel op de woningmarkt is de uitgifte van de kavels zeer spoedig verlopen. Ten tijde van het opstellen van deze begroting (september 2020) zijn alle kavels verkocht of in optie genomen. De reden dat sommige kavels nog in optie zijn en niet afgenomen komt door het feit dat potentiële bewoners moeite hebben met het vinden van een architect of aannemer.

Lasten en baten in 2021

De Del	2021
Baten	0
Lasten	160.020
In mindering op boekwaarde c.q. winst	-160.020

De lasten en baten in de begroting voor De Del zijn voor de jaarschijf 2021 gebaseerd op de MPG die in juli door de gemeenteraad is vastgesteld, zo nodig volgt bij de eerstvolgende Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG) een bijstelling van deze bedragen. In principe is dit vooral ten behoeve van de formele begrotingsrechtmatigheid van de uitgaven.

Ten aanzien van de baten kan gemeld worden dat de MPG ervan uitgaat dat alle baten uiterlijk in 2021 worden gerealiseerd, in 2021 worden dan nog wel kosten gemaakt voor de definitieve oplevering van de nieuwe wijk. Die kosten komen dan ten laste van de al gerealiseerde winst. De kans bestaat dat een deel van de lasten in 2022 pas wordt gerealiseerd omdat de feitelijke levering van kavels wordt uitgesteld door eerder genoemde redenen zoals de grote vraag naar architecten en aannemers.

Dit eventuele uitstel heeft geen nadelige financiële consequenties. Er is al voldoende tussentijds winst gemaakt om, zoals beoogd, de kapitaallasten van de school voor vele jaren af te dekken. De benodigde restantwinst kan zonder probleem op een later moment aan de reserve worden toegevoegd mocht daar aanleiding toe bestaan.

Paragraaf 8 Informatieveiligheid en privacy

Doelstelling informatieveiligheidsbeleid en privacy

We zijn in onze organisatie steeds meer afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare informatie, maar worden daarbij ook blootgesteld aan risico's. Bij veel van die informatie past vertrouwelijkheid met het oog op zorgvuldige besluitvorming en/of bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) geeft de wettelijke kaders aan en eist dat organisaties aantonen dat zij de juiste organisatorische en technische maatregelen hebben genomen voor de verwerking van persoonsgegevens. Doel daarvan is de privacy van personen die in onze informatiesystemen zijn opgenomen te beschermen. We hebben de maatregelen vastgelegd in ons informatiebeveiligings- en privacy beleid en voeren deze uit.

Informatiebeveiliging moet de primaire bedrijfsprocessen ondersteunen en de veilige en verantwoorde uitvoering daarvan mogelijk maken. Daarnaast moet informatiebeveiliging via passende technische en organisatorische maatregelen de privacy van personen die in onze informatiesystemen beschreven zijn beschermen. Het gaat hierbij vooral om:

- een actieve functionaris voor gegevensbescherming;
- het bijhouden van een verwerkingsregister;
- het uitvoeren van risicoanalyses;
- informatiebeveiliging;
- de meldplicht datalekken;
- bewustwording van privacy.

De BIO, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, is per 2020 de opvolger van de BIG (Baseline Informatiebeveiliging voor Gemeenten). Het vormt het normenkader voor de inrichting van informatieveiligheid in de gemeenten: een gestandaardiseerde set van beveiligingsmaatregelen waarmee gemeenten kunnen waarborgen dat overheidsinformatie veilig is. De BIO is opgesteld door de IBD (Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten). Voorheen hadden alle bestuurslagen nog een eigen baseline. De BIG was van 2013 t/m 2019 geldend en deze was gebaseerd op de ISO27002:2007. Sinds 2020 hebben alle overheden één gezamenlijk normenkader dat aansluit op de actuele ISO 27002:2017. Het bijgestelde Strategisch Informatiebeveiligingsbeleidsplan dat in 2020 door het college is vastgesteld, is gebaseerd op de BIO.

Uiteraard heeft ook de gemeente Rozendaal de ambitie om te voldoen aan de BIO. De BIO is echter geen doel op zich, het gaat om:

- zorgvuldig omgaan met gevoelige informatie;
- betrouwbare en continue dienstverlening;
- voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. privacy);
- beheersen van risico's.

BIO en ENSIA

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) vloeit voort uit en is gebaseerd op de BIO. Uit het proces ENSIA volgt een beeld van de mate waarin aan de BIO wordt voldaan. Bij ENSIA gaat het vooral om de beveiliging van overheidsinformatie in brede zijn (waaronder persoonsgegevens) Gemeenten leggen hiermee 'verticaal' verantwoording af aan verschillende toezichthouders voor de verschillende soorten informatie waarmee gemeenten werken. Daarnaast verantwoordt de gemeente zich ook horizontaal aan de gemeenteraad. ENSIA sluit aan op de gemeentelijke planning en control-cyclus. Zo krijgt het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van hun gemeente.

In 2019 is ENSIA voor de derde maal toegepast, 2020 loopt op het moment van het opstellen van deze begroting.

AVG

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing, als opvolger van de Wet bescherming persoonsgegevens.

De AVG zorgt onder meer voor:

- versterking en uitbreiding van privacyrechten van burgers;
- meer verantwoordelijkheden voor organisaties;
- dezelfde, uitgebreidere bevoegdheden voor alle Europese privacytoezichthouders, zoals de bevoegdheid om boetes tot 20 miljoen euro op te leggen.

De AVG richt zich vooral op de bescherming en een juist gebruik van persoonsgegevens (vertrouwelijkheid). Dit geldt ook voor organisaties die namens Rozendaal persoonsgegevens verwerken.

Actieplan informatieveiligheid 2020/2021

Risicogestuurd werken is een drijfveer in de aanpak. Ook voor een kleine gemeente als Rozendaal is het essentieel dat risico's goed worden ingeschat. Begin 2020 is een GAP-analyse en een Risico-analyse uitgevoerd op basis van de BIO. Hieruit volgen acties (o.a. met betrekking tot leveranciersrelaties en bedrijfscontinuïteit) die geprioriteerd worden en op basis daarvan is het actieplan voor 2020/2021 opgesteld. Er wordt in ieder geval blijvend aandacht besteed in de organisatie waar het gaat om bewustwording. Daarnaast blijven we voor de functie van FG (Functionaris gegevensbescherming) gebruik maken van een extern bureau.

Beleid ten aanzien van incidenten

De CISO (Chief Information Security Officer) wordt door de medewerkers geïnformeerd over beveiligingsincidenten en legt deze vast ten behoeve van rapportages. Hieronder vallen o.a. inbreuken op en (ver)storingen in de informatietechnologie, datacommunicatie of andere infrastructurele voorzieningen die gevolgen kunnen hebben voor de continuïteit en integriteit van de bedrijfsprocessen evenals signaleringen dat het informatieveiligheidsbeleid niet wordt nageleefd. Eventuele incidenten of datalekken worden bijgehouden in een afzonderlijk register en wanneer van toepassing gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De activiteiten die de gemeente onderneemt om zowel aan de BIO als de AVG te voldoen zijn talrijk en hebben veelal een technisch karakter. Ondanks alle fysieke, technische en digitale maatregelen blijft de mens (vaak onbewust) een zwakke schakel waar het gaat om informatieveiligheid. Incidenten vallen dan ook niet uit te sluiten. Het is van belang dat er sprake is van een veilige omgeving (dus niet direct afrekenen) waarin dergelijke incidenten gemeld kunnen worden om van te leren.

Financiële overzichten

Geprognosticeerde balans

Activa	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	5.564.650	5.462.541	5.283.709	5.079.407
Financiële vaste activa	1.638.486	1.693.486	1.605.745	1.660.945
Totaal vaste activa	7.203.136	7.156.027	6.889.454	6.740.352
Vlottende activa				
Vorraden	0	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0	0
Uitzettingen met een met een rentetypische looptijd < 1 jaar	4.242.687	4.214.602	4.402.516	4.482.489
Liquide middelen	50.000	50.000	50.000	50.000
Overlopende activa	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal vlottende activa	4.542.687	4.514.602	4.702.516	4.782.489
Totaal Activa	11.745.823	11.670.630	11.591.971	11.522.841

Passiva	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
Vaste passiva				
Eigen vermogen	9.730.160	9.565.967	9.402.308	9.243.178
Voorzieningen	1.305.663	1.394.663	1.479.663	1.569.663
Vaste schulden met een met een rentetypische looptijd > 1 jaar	0	0	0	0
Totaal vaste passiva	11.035.823	10.960.630	10.881.971	10.812.841
Vlottende passiva				
Vlottende schulden met een met een rentetypische looptijd < 1 jaar	700.000	700.000	700.000	700.000
Overlopende passiva	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal vlottende passiva	710.000	710.000	710.000	710.000
Totaal Passiva	11.745.823	11.670.630	11.591.971	11.522.841

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Programma	Reserve	2020	2021	2022	2023	2024
Toevoegingen						
0	Inventaris gemeentehuis	6.686	6.686	6.686	6.686	6.686
2	Wegen	3.221	3.221	3.221	3.221	3.221
		9.907	9.907	9.907	9.907	9.907
Onttrekkingen						
0	Dekking kapitaallasten	24.437	24.456	24.456	23.921	19.391
2	Dekking kapitaallasten	17.739	17.739	16.175	16.175	16.175
4	Dekking kapitaallasten	111.267	111.267	111.267	111.267	111.267
5	Dekking kapitaallasten	2.092	4.592	4.592	4.592	4.592
7	Dekking kapitaallasten	15.666	17.611	17.611	17.611	17.611
		171.200	175.664	174.101	173.566	169.036

Inventaris gemeentehuis

Dit betreft de jaarlijkse reservering voor toekomstig (groot) schilderwerk aan het gemeentehuis.

Wegen

Dit betreft de jaarlijkse reservering voor toekomstig onderhoud aan de wegen die niet worden vervangen door klinkers.

Dekking kapitaallasten

Deze reserve heeft een financieel-technisch karakter. Investerings in het verleden voor gespaard is, mogen niet ineens ten laste van de betreffende reserve gebracht worden, maar dienen te worden geactiveerd waardoor er kapitaallasten in de begroting worden opgenomen. Deze reserve wordt vervolgens ingezet om die kapitaallasten te dekken.

EMU-saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de gemeente Rozendaal is in alle jaren positief. Het betekent dat in EMU-termen de feitelijke inkomsten groter zijn dan de feitelijke uitgaven.

EMU-saldo	31-12-2021	31-12-202	31-12-2023	31-12-2024
Resultaat voor bestemming	26.010	14.515	3.703	-9.375
Afschrijvingen tlv exploitatie	206.273	207.109	208.832	204.302
Bruto dotaties aan voorzieningen	99.000	89.000	85.000	90.000
Investerings vaste activa	110.500	105.000	30.000	0
Verkoopopbrengsten vaste activa	0	0	0	0
Boekwinst desinvesteringen vaste activa	0	0	0	0
Aankoop grond, bouw- woonrijpmaken e.d.	0	0	0	0
Verkoopopbrengsten grond	0	0	0	0
Boekwinst grondverkoop	0	0	0	0
Betalingen tlv voorzieningen	0	0	0	0
Boekwinst verkoop deelnemingen/aandelen	0	0	0	0
	220.783	205.623	267.536	284.927